

**GODIŠNJI IZVEŠTAJ
MESSER TEHNOGAS A.D. ZA 2022.GODINU**

Beograd, april 2023.

SADRŽAJ:

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI	4
1. Finansijski izveštaji za 2022. godinu	4
1.1. Bilans stanja.....	5
1.2. Bilans uspeha	11
1.3. Izveštaj o tokovima gotovine.....	14
1.4. Izveštaj o promenama na kapitalu.....	16
1.5. Izveštaj o ostalom rezultatu.....	19
1.6. Napomene uz finansijske izveštaje	21
II REVIZORSKI IZVEŠTAJ SA FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (u celini)	74
III GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA (Izveštaj uprave o poslovanju društva).....	170
IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA	191
V ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJEG IZVEŠTAJA (u celini)	191
VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA (u celini)	191
VII NAPOMENA	191

U skladu sa članom 34. i 35. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 73/2019 i 44/2021), Zakonom o tržištu kapitala i ostalim podzakonskim akata, „Messer Tehnogas“ AD iz Beograda, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ ZA 2022.GODINU

I GODIŠNJI FINANSIJSKI IZVEŠTAJI

1. Finansijski izveštaji za 2022. godinu

- Bilans stanja
- Bilans uspeha
- Izveštaj o tokovima gotovine
- Izveštaj o promenama na kapitalu
- Izveštaj o ostalom rezultatu
- Napomene uz finansijske izveštaje

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		18.922.742	15.781.076	
01	1. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	21	23.841	11.283	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		23.841	11.283	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		13.538.198	10.420.930	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	22	1.001.050	851.483	
023	2. Постројења и опрема	0011	22	6.850.598	5.913.203	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	23	45.885	47.088	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	22	5.100.870	3.008.185	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	22	3.876	4.480	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	22	159.430	126.516	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	22	376.489	469.975	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		5.360.703	5.348.863	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	24	5.151.917	5.151.917	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		5.866	5.879	
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартине од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	25	202.920	191.067	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	V. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		236.917	226.327	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		5.453.143	7.786.272	
Класа 1, осим групе рачуна 14	1. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	26	549.950	585.622	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		213.657	233.521	
11 и 12	2. Недовршена производа и готови производи	0033		145.556	150.298	
13	3. Роба	0034		164.560	180.634	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		8.671	9.213	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		17.506	11.956	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	27	2.110.404	2.600.266	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		1.598.281	2.036.234	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		65.529	133.829	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		21.850	37.005	
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		424.744	393.198	
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044		153.371	217.167	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	28	50.317	217.167	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		103.054		
224	3. Потраживања по основу преслићених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	29	1.077.309	2.649.256	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		35.479	32.943	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		1.041.830	2.616.313	
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	30	1.521.019	1.693.170	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	31	41.090	40.791	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		24.612.802	23.793.675	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	38	107.694	108.491	
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	32	23.424.714	22.039.439	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		1.870.863	1.870.863	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		13.371	13.371	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		1.282.231	1.282.231	
330 и потражни салдо рачуна 331,332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406				
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		20.258.249	18.872.974	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		18.266.494	16.147.742	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		1.991.755	2.725.232	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		55.725	55.500	
40	1. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	33	55.725	55.500	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417				
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		55.725	55.500	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420				
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424				
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429				
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430				
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		1.132.363	1.698.736	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433				
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436				
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	34	74.844	56.507	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	35	1.040.486	1.449.410	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		230.378	516.741	
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		481.082	535.115	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		329.026	397.554	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	36	15.836	192.331	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__	Почетно стање 01.01.20__
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		15.833	96.621	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додату вредност и осталих јавних прихода	0451		3	227	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452			95.483	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	37	1.197	488	
	Ђ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0059) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		24.612.802	23.793.675	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	38	107.694	108.491	

у Београду

дана 28.03. 2023 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		11.399.586	11.297.460
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	5	874.620	914.085
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		841.524	890.846
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004		33.096	23.239
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	6	10.173.682	10.076.487
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		7.905.375	8.184.227
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		2.268.307	1.892.260
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		62.149	9.649
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			41.686
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		4.643	
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	282.365	255.553
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		11.413	
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		8.982.079	8.075.153
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	8	730.385	780.088
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	9	4.409.458	3.742.580
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	10	1.087.635	1.020.981
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		839.662	779.587
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		126.207	123.225
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		121.766	118.169
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	12	1.034.445	914.694
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021	11	6.740	2.634
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	13	1.062.571	1.028.524
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		8.225	
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	14		585.652

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		2.417.507	3.222.307
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	15	398.013	49.677
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		352.190	
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		30.534	37.683
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		15.217	11.921
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		72	73
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	16	44.480	3.751
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		3.140	29
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		20.696	3.716
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		20.644	6
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		353.533	45.926
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038			
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	17	443.781	67.087
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	18	67.074	29.676
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	19	41.133	18.876
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		11.864.673	11.376.813
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		9.511.473	8.164.867
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		2.353.200	3.211.946
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59-69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		12.661	5.694
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		2.340.539	3.206.252

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	20	359.374	514.154
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	20	10.590	33.134
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		1.991.755	2.725.232
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061	39	2	3
	2. Унањена (разводњена) зарада по акцији	1062			

у Београду

дана 28.03. 2023 године

Законски представник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)

Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	12.628.610	12.656.633
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	10.183.844	10.772.462
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	2.441.577	1.882.323
3. Примљене камате из пословних активности	3004	2.943	411
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	246	1.437
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	9.765.019	9.131.101
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	5.427.812	4.988.353
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	2.031.799	1.554.629
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	1.087.635	1.020.981
4. Плаћене камате у земљи	3010	3.140	29
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	312.444	533.174
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	902.189	1.033.935
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	2.863.591	3.525.532
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	1.998.949	412.060
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	10.726	17.527
3. Остали финансијски пласмани	3020	1.605.034	360.849
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021	30.999	33.684
5. Примљене дивиденде	3022	352.190	
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	4.421.530	2.737.676
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	4.383.838	2.730.704

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026	37.692	6.972
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	2.422.581	2.325.616
V. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	606.445	440.562
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045	606.445	440.562
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	606.445	440.562
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	14.627.559	13.068.693
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	14.792.994	12.309.339
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050		759.354
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	165.435	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	1.693.170	929.799
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	2.410	5.982
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	9.126	1.965
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	1.521.019	1.693.170

у Београду

дана 28.03 2023 године

Зачео/Делописац
Рогов

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJI I PROMET TEHNIČКИH I MEDICINSКИH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)		Остали основни капитал (рп 309)		Уписани а неуплаћени капитал (група 31)		Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)	
		АОП	2	АОП	3	АОП	4	АОП	5
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4001	1.865.984	4010	4.879	4019		4028	1.295.602
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4003	1.865.984	4012	4.879	4021		4030	1.295.602
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	1.865.984	4014	4.879	4023		4032	1.295.602
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4007	1.865.984	4016	4.879	4025		4034	1.295.602
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	1.865.984	4018	4.879	4027		4036	1.295.602

Позиција	ОПИС	АОП	Рев. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
			6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037		4046	16.588.345	4055		4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039		4048	16.588.345	4057		4066	
4.	Нето промене у ____ години	4040		4049	2.284.629	4058		4067	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041		4050	18.872.974	4059		4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043		4052	18.872.974	4061		4070	
8.	Нето промене у ____ години	4044		4053	1.385.275	4062		4071	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045		4054	20.258.249	4063		4072	

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7- 8+9) < 0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4073	19.754.810	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____године (р.бр. 1+2)	4075	19.754.810	4084	
4.	Нето промене у ____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 3+4)	4077	22.039.439	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____године (р.бр. 5+6)	4079	22.039.439	4088	
8.	Нето промене у ____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12.____ године (р.бр. 7+8)	4081	23.424.714	4090	

у Београду

Законски представник

дана 28.03 2023 године

Рогољ

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник

Матични број 07011458

Шифра делатности 2011

ПИБ 100002942

Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)

Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	A. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		1.991.755	2.725.232
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
333	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштава				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добици или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добници	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добици или губици по основу инструмената заштите ризика (хеџинга) новчаног тока				
	а) добници	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добици или губици по основу хартија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добници	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			
	V. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		1.991.755	2.725.232
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027			
	1. Приписан матичном правном лицу	2028			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029			

у Београду

дана 28.03. 2023 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

„MESSER TEHNOGAS“ AD BEOGRAD

Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje
za 2022. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD, Beograd (u daljem tekstu „Društvo“) je akcionarsko Društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE&CO KGaA sa učešćem u kapitalu od 81,93%. Messer SE & Co. KGaA je sa sedištem u Nemačkoj. Stefan Meser je stvarni vlasnik zbog činjenice da je u poziciji da indirektno vrši kontrolu.

Društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658 (obične akcije sa pravom glasa).

Sedište Društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine zapošljavalo 344 radnika. Društvo je zapošljavalo 339 radnika na dan 31. decembra 2022. godine.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS i MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine (Službeni glasnik RS br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Finansijski izveštaji Društva prezentovani su u formi predviđenoj Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS” broj 89/2020). Ovim Pravilnikom propisana je forma i sadržina obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija koja su u njima navedena. Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja kao i sadržina pozicija koje su u njima sadržani nije u potpunosti u svim materijalno značajnim aspektima usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI, kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora dana 28.03.2023. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti. Istorijska vrednost se generalno zasniva na fer vrednosti naknade koja je data u zamenu za dobra ili usluge u momentu kada je transakcija nastala.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD) koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima, zaokruženi u hiljadama.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koje podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.3 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.4 – Obezvređenje učešća u kapitalu; i
- Napomena 3.11 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova.

2.6. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu ili nisu u primeni

2.6.1 Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja Komiteta za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, ali isti nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji:

- Izmene i dopune referisanja na konceptualni okvir u MSFI standardima (izdato u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija materijalnosti (izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – definicija poslovanja (biznisa) izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Revidirani okvir za finansijsko izveštavanje – izmene i dopune objavljene u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 1) – izmene MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39, (izmene objavljene u septembru 2019. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);

- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ – pogodnosti odobrene zakupcima usled Kovid-19 pandemije (izmene objavljene u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 2) – izmene MSFI 4, MSFI 9, MSFI 7, MSFI 16 i MRS 39, (izmene objavljene u avgustu 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - ažuriranje referisanja na konceptualni okvir (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – prilivi od prodaje pre nameravane upotrebe sredstava u izgradnji (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva“ – štetni ugovori, troškovi ispunjenja ugovora (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Godišnja unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16, MRS 41) nastala kao rezultat projekta ciklusa poboljšanja standarda za period od 2018. do 2020. godine izdata u maju 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

2.6.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 „Ugovori za osiguranje“ – revidiran i izdat tokom 2017. godine kao kompletan standard (inicijalno, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine – izmenama i dopunama od 25. juna 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je doneo odluku da odloži primenu ovog standarda za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine), uključujući izmene i dopune za početnu primenu MSFI 17 i povezana izmene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ za prezentaciju uporednih podataka ;
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – inicijativa za promenu obelodanjivanja računovodstvenih politika uključujući i izmene MSFI Tumačenja u praksi 2 „Procena materijalnosti“ (izdate u februaru 2021. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke entitete“ – Prodaja ili prenos sredstava bez naknade između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog entiteta (izmene donete u septembru 2014. godine, početak primene odložen je na neodređeno vreme);
- Izmene i dopune MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvene procene, izmene donete u februaru 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 12 „Porezi iz dobitka“ – odloženi porezi u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz pojedinačne transakcije, izmene donete u maju 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);

- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne obaveze koje imaju posebne uslove (“covenants”) po ugovorima o kreditu (izdate u januaru 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);

- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ - procenjivanje obaveza za lizing u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (izdate u septembru 2022. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima..

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina; i
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Društvo vlasnik sa 99,13%:

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Konsolidovani finansijski izveštaji se odvojeno predaju Agenciji za privredne registre do 30. aprila tekuće godine.

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
USD	110,1515	103,9262
CNY	15,8441	16,3037
CHF	119,2543	113,6388
EUR	117,3224	117,5821

3.3. Finansijski instrumenti

U skladu sa MSFI 9 Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Društvo može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Društvo nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Društvo odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenje za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodate proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko

plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Otpis

Otpis finansijskih sredstava se vrši, u celosti ili delimično, kada Društvo iskoristi sve mogućnosti naplate i zaključi da ne postoje razumna očekivanja da je naplatu moguće izvršiti tj. kada Društvo nema opravdanih očekivanja da će povratiti finansijsko sredstvo u celosti ili njegov deo. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja.

Društvo može otpisati finansijska sredstva koja su i dalje u procesu prinudne naplate, tamo gde pokuša da naplati sredstva koja potražuje, a gde ne postoji razumna očekivanja da će naplata biti izvršena.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava se priznaje na dan transakcije, odnosno na dan kada se Društvo obaveže da izvrši kupovinu ili prodaju sredstva.

Prestanka priznavanja finansijskih sredstava se vrši po isteku prava na novčane tokove od finansijskih sredstava, ili po prenosu istih, pri čemu Društvo prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva. Takođe, finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje kada se dogode naknadne izmene ugovornih uslova finansijskog sredstva koje imaju za posledicu značajnu izmenu novčanih tokova od finansijskog sredstva.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se obaveza utvrđena ugovorom izmiri, otkaže ili istekne njeno važenje.

Modifikacija

Kada se ugovorni tokovi gotovine finansijskog sredstva ponovo dogovaraju ili se na drugi način modifikuju, a ponovo dogovaranje ili modifikovanje nemaju za rezultat prestanak priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, Društvo procenjuje da li je izmena ugovorenih novčanih tokova značajna, imajući u vidu sledeće faktore: značajnu promenu kamatne stope ili poboljšanje uslova kredita, koji u znatnoj meri utiču na kreditni rizik povezan sa imovinom, ili pak značajan produžetak roka vraćanja zajma kada zajmoprimac nema finansijskih poteškoća.

Ukoliko se izmenjeni uslovi značajno razlikuju, prava na novčane tokove od prvobitnih sredstva ističu, i Društvo prestaje sa priznavanjem prvobitnih finansijskih sredstava i vrši priznavanje novog sredstva prema njegovoj fer vrednosti.

Bilo koja razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava čije je priznavanje prestalo i fer vrednosti novog značajnog izmenjenog sredstva se priznaje u bilansu uspeha, osim ukoliko se suština razlike odnosi na kapitalne transakcije sa vlasnicima.

Obevređenje finansijskih sredstava

Društvo unapred procenjuje očekivane kreditne gubitke (ECL) po finansijskim sredstvima merenim po amortizovanoj vrednosti i fer vrednosti kroz ostali rezultat i priznaje neto gubitke po osnovu obevređenja na svaki datum izveštavanja.

Merenje ECL odražava:

- nepristrasan i iznos ponderisan verovatnoćom koji se utvrđuje vrednovanjem niza mogućih ishoda,
- vremensku vrednost novca i
- razumne i raspoložive informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prethodnim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i ugovorna sredstva se prikazuju u bilansu stanja umanjena za očekivani kreditni gubitak. Za finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat očekivani kreditni gubitak se priznaje u bilansu uspeha, a ostale promene vrednosti se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu.

Pojednostavljeni pristup obezvređenja potraživanja

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup za obezvređenje potraživanja od kupaca, ugovorna sredstva i potraživanja po osnovu zakupa i meri rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka.

Obezvređenje potraživanja kod ključnih kupaca se vrši na osnovu individualne procene očekivanih kreditnih gubitaka procenjenih na bazi kreditnog rejtinga matičnih kompanija navedenih društava uz dodatna prilagođavanja kako bi se uzele u obzir specifičnosti tržišta, buduća očekivanja i položaj entiteta u okviru Grupe.

Preostali kupci su podeljeni u dve kategorije kod kojih se obezvređenje vrši korišćenjem matrice rezervisanja. Prvu kategoriju čine zdravstvene i državne ustanove koje imaju duži ciklus naplate potraživanja i kod kojih je iz tog razloga nastanak događaj neizvršenja obaveza definisan kao 120 dana od dospelosti potraživanja. Drugu kategoriju čine ostala pravna lica dominantno iz privatnog sektora kod kojih je u skladu sa zahtevima MSFI 9 nastanak događaja neizvršenja obaveze definisan kao 90 dana od dospelosti potraživanja.

Društvo koristi matricu rezervisanja prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu potraživanja od kupaca iz navedenih kategorija.

Društvo koristi istorijske kreditne gubitke (korigovane na osnovu tekućih podataka koji se mogu uočiti kako bi prikazalo efekte tekućih uslova i predviđanja budućih uslova) za potraživanja od kupaca kako bi procenila 12- mesečne očekivane kreditne gubitke ili očekivane kreditne gubitke tokom celokupnog životnog veka finansijskih sredstava, shodno tome šta je primenljivo.

Sledeća tabela prikazuje primenjene obračunate stope kreditnih gubitaka za kupce iz kategorije zdravstvenih i državnih ustanova, na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

Broj dana u kašnjenju	% očekivani kreditni gubici	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Nedospelo	8%	5%
1 – 30	21%	16%
31 – 60	34%	23%
61 – 90	49%	34%
91 – 120	66%	55%
120 +	100%	100%

U narednoj tabeli date su primenjene obračunate stope kreditnih gubitaka za ostale kupce za koje se primenjuje pojednostavljeni prirup za obračun obezvređenja, na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

Broj dana u kašnjenju	% očekivani kreditni gubici	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Nedospelo	6%	7%
1 – 30	23%	24%
31 – 60	39%	39%
61 – 90	60%	64%
91 – 120	100%	100%

Knjigovodstvena vrednost sredstva se umanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a visina gubitka se priznaje u Bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvređenja se ukidaju kroz Bilans uspeha ukoliko se iznos gubitaka po osnovu obezvređenja smanji, a takvo smanjenje se može pripisati događaju koji je nastao nakon priznavanje obezvređenja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Učešća u kapitalu

Ulaganja u kapitalu zavisnih pravnih lica

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica inicijalno se priznaju u visini nabavne vrednosti. Nabavnu vrednost čini inicijalno ulaganje za sticanje učešća u kapitalu ili osnivanje zavisnog pravnog lica, uvećano za eventualne transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju učešća ili osnivanju pravnog lica. Naknadno vrednovanje učešća u kapitalu zavisnih društva vrši se u visini nabavne vrednosti umanjenje za eventualno obezvređenje.

Kontrola je moć da se odlučuje o finansijskim i poslovnim politikama Društva kako bi se ostvarile ekonomske koristi od njegovih aktivnosti. Uobičajeno, kontrola se ostvaruje kada matično Društvo poseduje u vlasništvu više od 50% akcija zavisnog Društva, ili poseduje pravo na više od 50% glasačkih prava u organima odlučivanja pravnog lica. Drugi vidovi kontrole takođe mogu ukazati na to da je Društvo zavisno odnosno pod kontrolom matičnog Društva.

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica testiraju se na obezvređenje jedino ako se utvrdi da postoje indikatori obezvređenja na datum izveštavanja. Pored toga, razmatranje obezvređenja učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica vrši se i u sledećim situacijama:

- kada trenutna knjigovodstvena vrednost učešća u kapitalu iskazana u pojedinačnim finansijskim izveštajima prevazilazi vrednost neto imovine zavisnog pravnog lica iskazanu u konsolidovanih finansijskim izveštajima, uključujući i pripadajući goodwill; i
- kada primljene dividende prevazilaze ukupni sveobuhvatni rezultat zavisnog pravnog lica u godini u kojoj su te dividende deklarirane za isplatu;

Prilikom razmatranja indikatora obezvređenja za učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica u obzir se uzimaju svi indikatori obezvređenja kao i za ostalu nefinansijsku stalnu imovinu (interni i eksterni indikatori obezvređenja).

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica se odnose na ulaganja u pravna lica gde Društvo nema ostvarenu kontrolu vlasništva niti vrši značajan uticaj na poslovanje tih pravnih lica, odnosno koja ne predstavljaju zavisna pravna lica ili pridružena pravna lica. Ovakvim ulaganjima smatraju se sva ulaganja gde Društvo ima učešće bez prava kontrole do visine od 20% vlasništva u kapitalu.

Društvo naknadno odmerava sva učešća u kapitalu drugih pravnih lica po fer vrednosti. Ukoliko za navedena učešća postoji organizovano aktivno tržište kapitala na kojem se vrši trgovanje takvim vlasničkim instrumentima, fer vrednost utvrđuje se u visini kotirane tržišne cene na datum izveštavanja. Efekti promene fer vrednosti učešća u kapitalu drugih pravnih lica prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se kroz bilans uspeha osim, ukoliko se prilikom inicijalnog priznavanja, Društvo nije odlučilo da fer vrednost dobitaka ili gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente (instrumente kapitala) prikaže u ostalom rezultatu.

Vlasnički po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju. Efekti promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i naknadno se ne reklasifikuju u bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu vrednost na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, u izuzetnim slučajevima, vrednuju se u visini nabavne vrednosti po umanjenju za eventualno obezvređenje, ukoliko je utvrđeno da obezvređenje postoji na datum izveštavanja. U ovakvim slučajevima nabavna vrednost se tretira kao odgovarajuća aproksimacija fer vrednosti, bilo da se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, ili postoji široki raspon mogućih fer vrednosti unutar koga postojeća nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu (aproksimaciju) fer vrednosti.

3.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativ iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2022.	Procenjeni vek trajanja (u godinama)	2021.	Procenjeni vek trajanja (u godinama)
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se sastoji od delova koji se daju u zakup i delova koji se koriste za sopstveno obavljanje delatnosti ili za administrativne svrhe, odvojeno se priznaju ukoliko se takvi delovi mogu zasebno prodati ili dati u zakup kao finansijski lizing. Ukoliko se takvi delovi ne mogu odvojeno prodati, takvo sredstvo se može klasifikovati kao investiciona nekretnina samo u slučaju da se beznačajan deo odnosi na deo koji se koristi za obavljanje sopstvene delatnosti ili za administrativne svrhe.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Naknadno merenje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualno obezvređenje.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8 Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto ostvarivoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

3.9. Lizing

Društvo kao korisnik lizinga

Društvo na početku ugovora vrši procenu da li je u pitanju ugovor o lizingu ili sadrži lizing. Ugovor o lizingu ili ugovor koji sadrži lizing postoji ako ugovor prenosi pravo na kontrolu upotrebe prepoznatljive imovine tokom određenog vremenskog perioda u zamenu za naknadu. U cilju utvrđivanja da li ugovor sadrži pravo upravljanja i kontrole nad prepoznatljivom imovinom Društvo se rukovodi definicijama koje su date u MSFI 16. Na dan početka trajanja lizinga vrši se priznavanje sredstva kao prava korišćenja koje se sastoji od prava korišćenja odnosno sredstva, i obaveze po osnovu lizinga, koja se sastoji od obaveze za plaćanje lizinga.

Društvo određuje rok zakupa kao period tokom koga zakup ne može biti raskinut, uključujući:

- a) period za koji se primenjuje opcija za produženje zakupa, ako je opravdano izvesno da će zakupac iskoristiti tu opciju, i
- b) period za koji se primenjuje opcija za raskid zakupa, ako je dovoljno izvesno da zakupac neće iskoristiti tu opciju.

Imovina sa pravom korišćenja

Društvo prepoznaje imovinu sa pravom korišćenja na dan početka zakupa (tj. datum kada je određena imovina dostupna za upotrebu). Imovina sa pravom korišćenja vrednuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja i prilagođava se za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa. Nabavna vrednost imovine sa pravom korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početno nastalih direktnih troškova i plaćanja zakupa izvršena na ili pre početnog datuma zakupa, umanjениh za primljene podsticaje za zakup. U nabavnu vrednost takođe se uključuju i troškovi demontaže i uklanjanje imovine uzete na lizing kao i troškovi dovođenja takve imovine u njeno prvobitno stanje.

Imovina sa pravom korišćenja amortizuje se proporcionalno, tokom kraćeg roka trajanja zakupa ili procenjenog korisnog veka imovine.

Obaveze za lizing

Na dan početka lizinga, Društvo priznaje obaveze za lizing po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja po osnovu lizinga sa stanjem na dan početka lizinga, korišćenjem implicitne diskontne stope koja je sadržana u lizingu ili po inkrementalnoj stopi zaduživanja Društva ukoliko implicitnu diskontnu stopu sadržanu u lizingu nije moguće utvrditi na prihvatljivo dostupan način. Utvrđivanje inkrementalne kamatne stope vrši se kombinovanjem podataka iz različitih eksternih izvora finansiranja prilagođenih za konkretne uslove i period trajanja lizinga i vrste imovine koja se uzima u lizing.

Plaćanja lizinga uključuju fiksna plaćanja umanjena za sva primanja podsticaja za lizing, promenjiva plaćanja lizinga koje zavise od indeksa ili stope, i iznosi za koje se očekuje da će biti plaćeni kao garancija za preostalu vrednost.

Nakon početnog priznavanja obaveze za lizing se amortizuju metodom efektivne kamatne stope. Pored toga, knjigovodstvena vrednost obaveza za lizing se ponovo meri ako postoji izmena, promena roka trajanja lizinga, promena plaćanja lizinga (npr. promene u budućim plaćanjima koje su posledica promene indeksa ili stope korišćene za utvrđivanje takvih plaćanja lizinga) ili promena u proceni opcije za kupovinu tog osnovnog sredstva. Efekti ponovnog merenja obaveza za lizing uključuju se i u vrednost priznate imovine sa pravom korišćenja, ili se priznaju u bilansu uspeha u slučaju da je imovina sa pravom korišćenja u celosti amortizovana i svedena na nulu.

Kratkoročni lizing i lizing male vrednosti

Društvo je usvojilo politiku da ne priznaje sredstva sa pravom korišćenja i obaveze za lizing za lizinge male vrednosti i kratkoročne lizinge. Društvo postavlja prag od 5.000 evra ili manje i istovremeno analizira prirodu sredstva kako bi procenila da li sredstvo lizinga ispunjava uslove za izuzeće po osnovu imovine male vrednosti. Imovina male vrednosti se odnosi na IT opremu (uglavnom štampače) u vrednosti od 5.000 evra ili manje u dinarskoj protivvrednosti. Kratkoročni lizing je definisan kao lizing koji na datum početka ima period lizinga od 12 meseci ili kraće i ne uključuje opciju kupovine sredstva lizinga. Izbor načina računovodstvenog obuhvatanja kratkoročnih lizinga vrši se prema klasi imovine na koju se odnosi pravo korišćenja. Društvo priznaje lizing plaćanja u vezi sa ovim ugovorima o lizingu kao trošak proporcionalno tokom perioda lizinga.

Društvo kao davaoc lizinga

Na početku lizinga ili prilikom modifikacije ugovora koji sadrži komponentu lizinga, Društvo raspoređuje naknadu predviđenu ugovorom na sve komponente lizinga na osnovu njihovih relativnih samostalnih cena iz ugovora.

Kada Društvo postupa u svojstvu davaoca lizinga, na početku lizinga utvrđuje da li je svaki lizing finansijski ili operativni.

Da bi klasifikovao svaki lizing, Društvo pravi opštu procenu da li lizing prenosi suštinski sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad sredstvom lizinga. Ako je to slučaj, lizing je finansijski lizing; ako ne, onda je to operativni lizing. Kao deo ove procene, Društvo uzima u obzir određene indikatore, kao što je da li lizing obuhvata glavni deo ekonomskog veka sredstva.

Kada je Društvo posrednik u svojstvu davaoca lizinga, svoje učešće u osnovnom lizingu i podzakupu obračunava odvojeno. Procenjuje klasifikaciju lizinga u odnosu na sredstvo sa pravom korišćenja koje proizilazi iz osnovnog lizinga, a ne u odnosu na sredstvo koje je predmet lizinga. Ako je osnovni lizing kratkoročni lizing na koji Društvo primenjuje gore opisano izuzeće, tada podzakup klasifikuje kao operativni lizing.

Ako aranžman sadrži komponente lizinga i komponenti koje nisu deo lizinga, tada Društvo primenjuje MSFI 15 kako bi raspodelilo naknadu iz ugovora.

Društvo primenjuje zahteve za prestanak priznavanja i umanjenje vrednosti iz MSFI 9 na neto ulaganje u lizing. Društvo nadalje redovno preispituje procenjene negarantovane rezidualne vrednosti korišćene kod izračunavanja bruto investiranja u lizing.

Društvo proporcionalnom metodom priznaje kao prihod plaćanja za lizing primljena po osnovu operativnog lizinga tokom perioda lizinga i to u okviru „ostalih prihoda“.

3.10 Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Društvo na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada i to za zaposlene koji u toku kalendarske godine navršavaju 10, 15, 20, 25, 30, 35 i 40 godina neprekidnog uspešnog radnog staža u Društvu. Pojedinačnim kolektivnim ugovorom definisan je iznos jubilarne nagrade za svaku od napred pomenutih pojedinačnih jubilarnih godina radnog staža.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2022. godine.

Kratkoročna plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društvo, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2022. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.11 Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Društva u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

3.12 Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.13 Prihodi od Ugovora sa kupcima

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada Društvo ispuni obavezu izvršenja po ugovoru sa kupcem prenosom dobara i usluga, odnosno kada kupac stekne kontrolu nad obećanim dobrima i uslugama.

Kod većine ugovora, kontrola nad proizvodima, robom ili uslugama prelazi na kupca u određenom trenutku u vremenu i naknada postaje bezuslovna.

Prihod se priznaje u iznosu cene transakcije. Cena transakcije predstavlja iznos naknade, za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos kontrole nad ugovorenim robom ili uslugama na kupca, isključujući iznose koji su naplaćeni u ime trećih lica.

Društvo razmatra da li postoje druga obećanja u ugovoru koja predstavlja posebne obaveze izvršenja na koje deo transakcione cene treba da se raspodeli. Prilikom utvrđivanja transakcione cene Društvo uzima u obzir efekte varijabilne naknade, postojanje značajnih komponenti finansiranja, nemonetarnu naknadu, kao i naknadu koja se plaća kupcu (ako postoji).

Varijabilna naknada

Ako naknada iz Ugovora uključuje varijabilni iznos, Društvo procenjuje iznos naknade na koju će imati pravo u zamenu za prenos dobara na kupca. Varijabilna naknada se procenjuje prilikom zaključivanja ugovora i ograničava se sve dok ne postane veoma verovatno da neće doći do značajnog storniranja u iznosu priznatog kumulativnog prihoda, kada je neizvesnost povezana sa varijabilnom naknadom naknadno rešena.

Troškovi pribavljanja ugovora

Društvo je izabralo da iskoristi praktična olakšanja za troškove ugovaranja nastale u vezi sa ugovorima koji imaju period amortizacije kraći od jedne godine. Ti troškovi se rashoduju po njihovom nastanku.

Popusti

Društvo odobrava popuste i rabate kupcima, kako iskazane na fakturi tako i naknadno odobrene. Popusti se tretiraju kao varijabilna naknada i pojedinačno se procenjuju prilikom zaključivanja ugovora i ponovo se procenjuje na datum prometa. Popusti se obračunavaju na kraju svakog izveštajnog perioda.

3.14 Finansijski i ostali prihodi

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.15 Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16 Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17 Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaoocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18 Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Društva:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode.
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse.
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Društvo ima ogranak u Petrovcu, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost obavlja i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

Segmenti poslovanja

a) Informacije o segmentima poslovanja

Poslovanja društva prati se po sledećim segmentima:

- Tehnički i medicinski gasovi
- Specijalni gasovi
- Hardware

Svi ostali segmenti poslovanja svrstali u kategoriju ostali segmenti. Svi prihodi po segmentima su eksternog karaktera i ne postoji prodaja između segmenata. Samim tim, ne postoje ni eliminacije među prikazanim segmentima.

Društvo koristi poslovni dobitak kao pokazatelj operativnih performansi prikazanih segmenata, s obzirom da rukovodstvu Društva smatra da je poslovni dobitak, kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, najpogodniji pokazatelj za praćenje uspešnosti poslovanja segmenata, i da je to istovremeno najbolji pokazatelj za poređenje performansi Društva u odnosu na druge entite koji posluju u istoj industriji.

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2022. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i medicinski gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostalo	Ukupno
Prihodi od prodaje	9.326.503	1.281.678	717.013		11.325.194
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	67.622	67.622
Ukupno segmentni prihodi	9.326.503	1.281.678	717.013	67.622	11.392.816
Troškovi proizvodnje	5.139.707	749.124	541.558		6.430.389
Troškovi ambalaže/pakovanja	402.917	-	-		402.917
Troškovi distribucije	841.861	56.963	-		898.824
Troškovi prodaje	292.180	63.402	108.476		464.058
Troškovi administracije i uprave	302.128	41.249	22.119		365.496
License Fee	162.800	19.171	8.058		190.029
Management Fee	142.137	16.693	6.050		164.880
	7.283.730	946.602	686.261		8.916.593
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	58.746	58.746
Ukupno operativni troškovi	7.283.730	946.602	686.261	58.746	8.975.339
Poslovni dobitak	2.042.773	335.076	30.752	8.876	2.417.477

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2021. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i medicinski gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostalo	Ukupno
Prihodi od prodaje	9.552.609	1.042.591	583.608		11.178.808
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	76.966	76.966
Ukupno segmentni prihodi	9.552.609	1.042.591	583.608	76.966	11.255.774
Troškovi proizvodnje	4.771.549	558.159	403.613		5.733.321
Troškovi ambalaže/pakovanja	338.737	-	-		338.737
Troškovi distribucije	828.378	46.575	-		874.953
Troškovi prodaje	279.200	53.142	96.491		428.833
Troškovi administracije i uprave	272.224	29.840	17.013		319.077
License Fee	169.980	16.058	5.983		192.021
Management Fee	126.888	11.770	3.684		142.342
	6.786.956	715.544	526.784		8.029.284
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	43.235	43.235
Ukupno operativni troškovi	6.786.956	715.544	526.784	43.235	8.072.519
Poslovni dobitak	2.765.653	327.047	56.824	33.731	3.183.255

b) Usaglašavanje informacija o segmentima poslovanja sa iznosima u finansijskim iznosima

Usaglašavanje poslovnog dobitka po segmentima sa ukupnim poslovnim dobitkom Društva, dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Poslovni dobitak segmenata	2.417.477	3.183.255
<i>Usaglašavanje poslovnih prihoda:</i>		
Promena vrednosti zaliha	(4.643)	41.686
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	11.413	
<i>Usaglašavanje poslovnih rashoda:</i>		
Rashodi obezvređenja nefinansijske imovine	(6.740)	(2.634)
Ukupno poslovni dobitak Društva	2.417.507	3.222.307

Promena vrednosti zaliha i rashodi po osnovu obezvređenja nefinansijske imovine nisu uključeni u izveštavanje po segmentima poslovanja.

c) Informacije o geografskim segmentima poslovanja

Informacije o eksternim prihodima od prodaje proizvoda i usluga po geografskim područjima date su napomeni 5.

d) Informacije o ključnim kupcima

U svom poslovanju Društvo ostvaruje prihode od prodaje od ukupno dva ključna kupca koji pojedinačno imaju ostvaren promet 10% ili više u odnosu na ukupne prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga i prihode od zakupa. U odnosu na ove prihode, prihodi od prodaje ostvareni od ova dva kupca iznosili su RSD 2.882.406 hiljadu u 2022. godini, što predstavlja 26% od ukupnog iznosa pomenutih prihoda (2021. godina: RSD 3.001.691 hiljada ili 27% od posmatranih prihoda).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti, i
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1 Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CNY	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.045.893	-	71.397	-	575.880	1.693.170
Potraživanja po osnovu prodaje	776.512	-	-	-	1.823.754	2.600.266
Kratkoročni finansijski plasmani	1.015.204	-	-	-	1.634.052	2.649.256
Učešća u kapitalu	-	-	-	-	5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja	196.480	-	-	-	466	196.946
Ostala potraživanja	-	-	-	-	257.958	257.958
Ukupno	3.034.089	-	71.397	-	9.444.027	12.549.513
Obaveze iz poslovanja	661.399	187.085	520	59.206	541.200	1.449.410
Ostale obaveze	8.583	-	-	-	240.743	249.326
Ukupno	669.982	187.085	520	59.206	781.943	1.698.736
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2021. godine	2.364.107	(187.085)	70.877	(59.206)	8.662.084	10.850.777

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CNY	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.745	476.390	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	599.283	-	-	1.511.121	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	16.832	1.077.309
Učešća u kapitalu	0	-	-	5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja	151.463	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	120.431	194.461
Ukupno	2.926.137	-	3.745	7.334.014	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	507.654	42.779	-	490.053	1.040.486
Ostale obaveze	13.609	-	-	78.268	91.877
Ukupno	521.263	42.779	-	568.321	1.132.363
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine	2.404.874	(42.779)	3.745	6.765.693	9.131.533

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Društva:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
- EUR	24.049	23.641
- CNY	(428)	(1.871)
- CHF	-	(592)
- USD	37	709
Ukupno	23.658	21.887

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Društva u 2022. godini za RSD 23.658 hiljada dinara, odnosno smanjenje neto rezultata za isti iznos u slučaju jačanja dinara (2021. godina: RSD 21.887 hiljada).

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.228.823	2.792.613
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	1.228.823	2.792.613
Finansijska sredstva	1.521.019	1.693.170
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1.521.019	1.693.170

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu. Prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Društva bio bi veći (manji) za iznos od RSD 15.210 hiljada u 2022. godini, odnosno RSD 16.932 hiljada u 2021. godini.

4.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.693.170	-	-	-	1.693.170
Potraživanja po osnovu prodaje	2.376.039	224.227	-	-	2.600.266
Kratkoročni finansijski plasmani	2.649.256	-	-	-	2.649.256
Učešća u kapitalu				5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja			147.662	49.284	196.946
Ostala potraživanja	257.958				257.958
Ukupno	6.976.423	224.227	147.662	5.201.201	12.549.513
Obaveze iz poslovanja	1.449.410				1.449.410
Ostale obaveze	249.326				249.326
Ukupno	1.698.736	-	-	-	1.698.736
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	5.277.687	224.227	147.662	5.201.201	10.850.777

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.521.019	-	-	-	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	1.833.611	276.793	-	-	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	-	-	-	1.077.309
Učešća u kapitalu				5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja			128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	194.461				194.461
Ukupno	4.626.400	276.793	128.423	5.232.280	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	1.040.486				1.040.486
Ostale obaveze	91.877				91.877
Ukupno	1.132.363	-	-	-	1.132.363
Ročna neuskladenost na dan 31. decembra 2022. godine	3.494.037	276.793	128.423	5.232.280	9.131.533

4.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Društvo od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizmirenja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Društva kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u		Ispravka vrednosti u		Bruto 2021	Ispravka vrednosti 2021
	% 2022	Bruto 2022	Ispravka vrednosti 2022	% 2021		
<i>Individualna ispravka potraživanja:</i>	52,0%	1.259.518	654.971	22,7%	980.314	222.661
<i>Kolektivna ispravka potraživanja:</i>						
Nedospela potraživanja	6,2%	1.347.575	83.782	6,4%	1.583.968	101.877
Docnja od 0-30 dana	22,8%	207.013	47.257	20,0%	343.608	68878
Docnja od 31-60 dana	37,9%	91.739	34.765	32,7%	95.345	31209
Docnja od 61-90dana	57,1%	50.702	28.930	54,1%	40.489	21.886
Docnja od 91-180 dana	95,5%	79.055	75.493	95,4%	65.773	62.720
Docnja od 181-360 dana	100%	64.563	64.563	100%	64.430	64.430
Docnja preko 360	100%	530.121	530.121	100%	1.214.932	1.214.932
Kolektivna ispravka		2.370.768	864.911		3.408.545	1.565.932
Ukupno		3.630.286	1.519.882		4.388.859	1.788.593

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	1.788.593	1.721.506
Direktan otpis potraživanja	(712.492)	-
Nove ispravke u toku godine	856.781	498.189
Naplata potraživanja u toku godine	(413.000)	(431.102)
Stanje na dan 31. decembra	1.519.882	1.788.593

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kupci u zemlji - bruto	2.973.123	3.491.288
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	198.251	441.013
- Ostali bruto	458.912	456.558
Ispravka vrednosti kupaca	(1.519.882)	(1.788.593)
Ukupno	2.110.404	2.600.266

4.4 Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Društva.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine, koeficijenti zaduženosti Društva bili su kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ukupne obaveze	1.188.088	1.754.236
<i>Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina</i>	<i>1.521.019</i>	<i>1.693.170</i>
Neto dugovanja	(332.931)	61.066
Sopstveni kapital	23.424.714	22.039.439
Kapital - Ukupno	23.424.714	22.039.439
Koeficijent zaduženosti u %	(1,42)	0,28

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društvo smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	32	209
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	-	907
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	6.230	8.543
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	841.492	890.637
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	26.866	13.789
Ukupno	874.620	914.085

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	43.553	29.503
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	347.373	294.260
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.346.170	911.424
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.861.822	8.154.724
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	574.764	686.576
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga po artiklima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje kiseonika	2.799.839	4.249.532
Prihodi od prodaje azota	1.849.752	1.548.644
Prihodi od prodaje argona	1.186.812	893.871
Prihodi od prodaje ostalih gasova	2.560.470	1.932.296
Prihod od prodaje usluga	1.776.809	1.452.144
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga po industrijskim granama kupaca

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Proizvodnja uglja, naftnih derivata, hemijskih proizvoda, gume i plastike	621.429	115.780
Proizvodnja metala i ostalih minerala	3.967.455	3.396.590
Proizvodnja staklenih i keramičkih proizvoda	14.279	14.769
Proizvodnja ostalih mašina i uređaja	286.899	132.405
Proizvodnja elektronskih i optičkih uređaja	26.454	11.442
Proizvodnja prehrane, pića i duvana	316.652	92.606
Proizvodnja električne energije	183.216	81.942
Državna uprava, zdravstveno i socijalno osiguranje	926.644	1.910.451
Ostala industrija	3.830.654	4.320.502
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga po dinamici priznavanja prihoda

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje proizvoda koji se priznaju u određenom trenutku vremena	6.873.240	6.679.574
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga koji se priznaju tokom vremena	3.300.442	3.396.913
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od koji se realizuju „tokom vremena“, pored prihoda od usluga koje Društva pruža, najviše se odnosi na isporuke iz postrojenja u Smederevu i Boru. Prihodi koji se ostvaraju u ovim postrojenjima uključuju fiksnu i varijabilnu naknadu i predstavljaju obavezu izvršenja koja se ispunjava tokom trajanja vremena. Fiksna naknada se odnosi na naknadu za proizvodnju i funkcionisanje postrojenja u Smederevu, kao i naknadu za raspolaganje kapacitetima postrojenja u Boru. Navedene usluge se pružaju kontinualno tokom perioda trajanja ugovora i fakturišu na mesečnoj osnovi u dogovorenom fiksnom iznosu. Varijabilna naknada se odnosi na aktuelne količine proizvoda koje su isporučene kupcima i takođe se fakturiše na mesečnoj osnovi na bazi utvrđenih cena za isporučene količine.

Ugovoreni iznosi

U narednoj tabeli su prikazana potraživanja od prodaje, imovina i obaveze po osnovu ugovora sa kupcima.

U hiljadama RSD	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja od prodaje	27	2.110.404	2.600.266
Imovina po osnovu ugovora koja je uključena u aktivna vremenska razgraničenja		-	-
Primljeni avansi	34	(74.844)	(56.507)
Obaveza po osnovu ugovora koja je uključena u pasivna vremenska razgraničenja	37	(314)	(467)

Obaveza po osnovu ugovora sa kupcima se odnosi na unapred naplaćene prihode koji će biti priznati nakon isporuke proizvoda.

Obaveze izvršenja po ugovorima sa kupcima

Sledeća tabela prikazuje informacije o prirodi i dinamici ispunjavanja obaveza izvršenja za ključne izabrane izvore prihoda:

Vrsta proizvoda/ usluge	Priroda i dinamika ispunjenja obaveze izvršenja, uključujući značajne uslove plaćanja	Priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 (u primeni od 1. januara 2020.)
Kiseonik	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Azot	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Argon	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Ostali gasovi	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Usluge	Prihod se priznaje u obračunskom periodu u kojem je usluga izvršena. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	Tokom vremena

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihod od subvencija	833	-
Prihodi od zakupnina	224.274	204.155
Ostali poslovni prihodi	57.258	51.398
Ukupno	282.365	255.553

8. NABAVNA VRENOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nabavna vrednost prodate robe	730.385	780.088
Ukupno	730.385	780.088

9. TROŠKOVI MATERJALA, GORIVA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi materijala za izradu	1.439.236	895.339
Troškovi ostalog materijala	7.182	6.850
Troškovi goriva	74.260	88.722
Troškovi električne energije	2.646.185	2.577.667
Troškovi ostalih energenata	39.415	32.356
Troškovi rezervnih delova	180.205	120.050
Troškovi alata i sitnog inventara	22.975	21.596
Ukupno	4.409.458	3.742.580

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	839.662	779.587
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	126.207	123.225
Troškovi naknada po ugovoru o delu	14.527	15.518
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.276	1.935
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	27.927	40.076
Troškovi naknada fizičkim licima	2.155	1.683
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	5.040	9.298
Ostali lični rashodi i naknade	70.841	49.659
Ukupno	1.087.635	1.020.981

11. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obezvredenje zaliha	6.740	2.634
Ukupno	6.740	2.634

Obezvredenje zaliha je iskazano u bilansu uspeha po neto principu.

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme	1.023.946	901.897
Troškovi amortizacija investicionih nekretnina	1.203	622
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	9.296	12.175
Ukupno	1.034.445	914.694

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi transportnih usluga	672.905	685.474
Troškovi usluga održavanja	164.634	136.639
Troškovi zakupnina	24.174	31.500
Troškovi reklame i propagande	7.213	9.086
Troškovi ostalih usluga	193.645	165.825
Ukupno	1.062.571	1.028.524

U ostale troškove spadaju troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja (2022. iznose 68.559 HRSD , u 2021. iznose 61.854 HRSD).

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi neproizvodnih usluga	554.221	505.807
Troškovi reprezentacije	12.222	10.140
Troškovi premija osiguranja	40.288	33.941
Troškovi platnog prometa	7.782	7.934
Troškovi članarina	2.995	2.768
Troškovi poreza	23.710	21.702
Ostali nematerijalni troškovi	1.402	3.360
Ukupno	642.620	585.652

U troškove neproizvodnih usluga spadaju troškovi komisione prodaje, troškovi menadžmenta, troškovi licenci (u 2022. troškovi licenci iznosili su RSD 190.029 hiljada, u 2021. troškovi licenci iznosili su RSD 212.526 hiljada).

U okviru troškova neproizvodnih usluga iskazani su i troškovi po osnovu usluge revizije finansijskih izveštaja i usluga treninga u ukupnom iznosu od RSD 4.437 hiljada za 2022. godinu od čega su troškovi treninga 1.034 RSD hiljada (u 2021. godini ukupni troškovi u iznosu od RSD 3.574 hiljada ,od čega su troškovi usluga treninga RSD 753 hiljade).

15. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od dividende	352.190	-
Prihodi od kamata	30.534	37.683
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	15.217	11.921
Ostali finansijski prihodi	72	73
Ukupno	398.013	49.677

16. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rashodi kamata	3.140	29
Rashodi od kursnih razlika	20.696	3.716
Ostali finansijski rashodi	20.644	6
Ukupno	44.480	3.751

17. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obezvredenje potraživanja	443.781	67.087
Ukupno	443.781	67.087

Obezvredenje potraživanja od prodaje je iskazano u bilansu uspeha po neto principu.

18. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	10.726	17.527
Dobici od prodaje materijala	433	767
Viškovi	3.582	-
Naplaćena otpisana potraživanja	28.997	-
Prihodi od smanjenja obaveza	1.329	139
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	8.000	-
Ostali prihodi	14.007	11.243
Ukupno	67.074	29.676

19. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nem. ulag., nekretnina, postrojenja i opreme	23.314	6.014
Manjkovi	5.371	69
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	23	1.949
Ostali nepomenuti rashodi	12.425	10.844
Ukupno	41.133	18.876

20. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Poreski rashodi perioda	359.374	514.154
Odloženi poreski prihodi perioda	(10.590)	(33.134)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	348.784	481.020

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobit pre oporezivanja	2.340.539	3.206.252
Obračunati porez po stopi od 15%	351.081	480.938
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Trajne razlike	6.192	1.677
Poreski efekti troškova koji nisu priznati u poreske svrhe	124.596	63.824
Poreski efekti usklađivanja prihoda	(65.242)	(65.287)
Razlike nastale po osnovu prve primene MSFI	(9.230)	(9.230)
Ostale razlike	20.630	15.907
Poreska oslobođenja	(79.243)	(6.809)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha – poreski rashod	348.784	481.020
Efektivna poreska stopa	15%	15%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo nije imalo nepriznatih odloženih poreskih sredstava. Poreski kredit je u potpunosti iskorišćen.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 236.917 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Obračun odloženih poreza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	218.457	-	218.457	198.636	-	198.636
Rashodi nastali po osnovu efekata promene računovodstvene politike - prva primena MSFI	18.460	-	18.460	27.691	-	27.691
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	236.917	-	236.917	226.327	-	226.327

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
Stanje na dan 1. januara 2021.	41.775	64.238	106.013
Povećanja u toku godine	31	-	31
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-
Prenosi	1.746	-	1.746
Stanje na dan 31. decembra 2021.	43.552	64.238	107.790
Povećanja u toku godine	1.134	-	1.134
Otuđenja i rashodovanja	(11)	-	(11)
Prenosi	20.720	-	20.720
Stanje na dan 31. decembra 2022.	65.395	64.238	129.633
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje na dan 1. januara 2021.	34.274	50.058	84.332
Amortizacija za tekuću godinu	3.800	8.375	12.175
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-
Prenosi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021.	38.074	58.433	96.507
Amortizacija za tekuću godinu	3.691	5.605	9.296
Otuđenja i rashodovanja	(11)	-	(11)
Prenosi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	41.754	64.038	105.792
SADAŠNJA VREDNOST			
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2021.	5.478	5.805	11.283
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2022.	23.641	200	23.841

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
NABAVNA VREDNOST								
Stanje na dan 1. januara 2021.	132.427	1.700.278	15.448.938	500	1.417.406	3.423	305.780	19.008.752
Povećanja u toku godine	-	17.296	574.555	-	1.528.350	74	1.133.030	3.253.305
Otuđenja i rashodovanja	-	(4.643)	(122.572)	-	-	-	-	(127.215)
Prenosi	-	93.739	646.824	-	62.429	4.158	(842.319)	(35.169)
Stanje na dan 31. decembra 2021.	132.427	1.806.670	16.547.745	500	3.008.185	7.655	596.491	22.099.673
Povećanja u toku godine	-	206.120	1.010.512	-	2.262.302	-	708.650	4.187.584
Otuđenja i rashodovanja	-	(24.600)	(55.697)	-	-	-	-	(80.297)
Prenosi	-	1.283	916.836	-	(169.617)	-	(769.222)	(20.720)
Zatvaranje datih avansa	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	132.427	1.989.473	18.419.396	500	5.100.870	7.655	535.919	26.186.240
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI								
Stanje na dan 1. januara 2021.	-	1.056.181	9.885.531	-	-	3.423	-	10.945.135
Amortizacija za tekuću godinu	-	36.076	865.569	-	-	252	-	901.897
Otuđenja i rashodovanja	-	(4.643)	(116.558)	-	-	-	-	(121.201)
Prenos na investicione nekretnine	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021.	-	1.087.614	10.634.542	-	-	3.675	-	11.725.831
Amortizacija za tekuću godinu	-	37.028	986.314	-	-	604	-	1.023.946
Otuđenja i rashodovanja	-	(3.792)	(52.058)	-	-	-	-	(55.850)
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2022.	-	1.120.850	11.568.798	-	-	4.279	-	12.693.927
SADAŠNJA VREDNOST								
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2021.	132.427	719.056	5.913.203	500	3.008.185	3.980	596.491	10.373.842
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2022.	132.427	868.623	6.850.598	500	5.100.870	3.376	535.919	13.492.313

23. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
NABAVNA VREDNOST		
Stanje na dan 1.januara	51.758	18.064
Nabavke u toku godine	-	271
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Prenosi na osnovna sredstva	-	33.423
Stanje na dan 31.decembra	51.758	51.758
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje na dan 1. januara	4.670	4.047
Amortizacija u toku godine	1.203	623
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Prenosi na osnovna sredstva	-	-
Stanje na dan 31. decembra	5.873	4.670
SADAŠNJA VREDNOST na dan 31. decembra	45.885	47.088

24. UČEŠĆA U KAPITALU PRAVNIH LICA

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Bosna i Hercegovina	683.188	683.188
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Albanija	564.478	564.478
Učešće u kapitalu Messer Slovenija, Slovenija	4.192.858	4.192.858
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.463.158	5.463.158
Ispravka učešća u kapitalu	(314.678)	(314.678)
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.148.480	5.148.480

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Društvo poseduje 98.47% udela. Dana 16.07.2019. izvršena je dokapitalizacija u iznosu od EUR 5.000.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine Društvo poseduje 99,13% udela u Messer Sloveniji.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.624	31.624
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	(28.187)	(28.187)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	3.437	3.437

25. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ostali dugoročni plasmani-stambeni krediti	152.785	144.627
Potraživanja po osnovu prodaje dužim od 12 meseci	37.497	32.242
Ostala potraživanja sa rokom naplate dužim od 12 meseci	13.909	15.469
Ostali dugoročni finansijski plasmani - bruto	204.191	192.338
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.271)
Ostali dugoročni finansijski plasmani - neto	202.920	191.067

Ostali dugoročni plasmani prevashodno, u iznosu od RSD 151.426 hiljada, se odnose na stambene pozajmice odobrene zaposlenima, uz kamatnu stopu od 3 % godišnje, na period do 20 godina. Stambeni krediti su vezani za EUR i otplaćuju se u vidu mesečnih anuiteta. Od ukupno odobrenih plasmana po ovom osnovu u iznosu od EUR 2.970 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, Društvo je naplatilo iznos od EUR 1.373 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, zaključno sa 31. decembrom 2022. godine. Ukupan iznos plasmana po ovom osnovu (ostatak duga), uključujući i dospela nenaplaćena potraživanja na dan 31. decembra 2022. godine i tekuća dospeća u iznosu od RSD 34.922 hiljada (napomena 29), iznosi RSD 186.348 hiljada. Po ovom osnovu Društvo je formiralo ispravku vrednosti u iznosu od RSD 965 hiljada.

26. ZALIHE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Materijal i rezervni delovi	218.245	239.355
Ispravka vrednosti materijala, rez.del	(4.588)	(5.834)
Ukupno	213.657	233.521
Nedovršena proizvodnja	47.796	37.254
Gotovi proizvodi	98.359	114.050
Ispravka vrednosti gotovih proizvoda	(599)	(1.006)
Ukupno	97.760	113.044
Roba	185.617	204.711
Ispravka vrednosti robe	(21.057)	(24.077)
Ukupno	164.560	180.634
Plaćeni avansi za zalihe u zemlji	8.671	9.213
Plaćeni avansi za zalihe u inostranstvu	17.506	11.956
Ukupno zalihe	549.950	585.622

Obezvredenje zaliha je urađeno za zalihe koje su imale spor obrt.

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci - matična i zavisna pravna lica u zemlji	21.850	37.005
Kupci - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	156.719	141.875
Kupci - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	268.025	251.323
Kupci u zemlji	2.974.156	3.491.288
Kupci u inostranstvu	209.536	467.368
Bruto potraživanja od kupaca	3.630.286	4.388.859
Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	(1.375.875)	(1.455.054)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(144.007)	(333.539)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.519.882)	(1.788.593)
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	21.850	37.005
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	156.719	141.875
Neto - kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	268.025	251.323
Neto - kupci u zemlji	1.598.281	2.036.234
Neto - kupci u inostranstvu	65.529	133.829
Ukupno - neto kupci	2.110.404	2.600.266

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od prodaje za 2022. i 2021. godinu obelodanjene su u napomeni 4.3.

28. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja iz specifičnih poslova	-	85.083
Potraživanja od zaposlenih	239	139
Potraživanja za refundacije	12.731	3.150
Potraživanja za više plaćen PDV	37.127	122.570
Ostala kratkoročna potraživanja	17.139	23.144
Ukupno	67.236	234.086
Ispravka vrednosti:		
- potraživanja za refundacije	(3.150)	(3.150)
- ostala kratkoročna potraživanja	(13.769)	(13.769)
Ukupno	(16.919)	(16.919)
Ukupno	50.317	217.167

29. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	35.479	32.943
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.041.830	2.616.313
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	2.984
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(2.984)
Ukupno	1.077.309	2.649.256

Ostali kratkoročni finansijski plasmani odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji. Depoziti su oročeni na period do 2 meseca sa kamatnom stopom u rasponu od 0.50% do 2,5%.

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji uključuju kratkoročne zajmove date zaposlenima u iznosu od RSD 557 hiljade i dospele nenaplaćene stambene kredite date zaposlenima, kao i tekuća dospeća istih u ukupnom iznosu od RSD 34.922 hiljadu.

30. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Hartije od vrednosti	335	338
Dinarski tekući računi	454.823	575.334
Blagajna	1.639	247
Devizni tekući računi	1.064.222	1.117.251
Ukupno	1.521.019	1.693.170

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

31. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred plaćeni troškovi	7.646	5.348
Razgraničenje PDV	31.486	23.757
Ostala AVR	1.958	11.686
Ukupno	41.090	40.791

32. KAPITAL

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	20.258.249	18.872.974
Ukupno	23.424.714	22.039.439

Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2022. godine akciji kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer SE&Co. KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akciskog kapitala na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE&Co. KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

PROMENE NA KAPITALU

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2021.	1.865.984	4.879	13.371	1.282.231	16.588.345	19.754.810
Isplaćena dividenda					(440.580)	(440.580)
Rezultat tekuće godine					2.725.232	2.725.232
Ostalo					(23)	(23)
Stanje na dan 31.12.2021.	1.865.984	4.879	13.371	1.282.231	18.872.974	22.039.439
Isplaćena dividenda					(606.445)	(606.445)
Rezultat tekuće godine					1.991.755	1.991.755
Ostalo					(35)	(35)
Stanje na dan 31.12.2022.	1.865.984	4.879	13.371	1.282.231	20.258.249	23.424.714

33. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	55.725	55.500
Ukupno	55.725	55.500

Na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva.

(b) Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2021. i 2022. godine prikazane su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	-
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	-
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	8.225
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	(8.000)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	55.725

34. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Primljeni avansi	50.269	38.337
Primljeni depoziti i kaucije	24.575	18.170
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslovanja	74.844	56.507

35. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobavljači - matična i povezana pravna lica u inostranstvu	150.131	455.968
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	80.247	60.773
Dobavljači u zemlji	481.082	535.115
Dobavljači u inostranstvu	329.026	397.554
Ostale obaveze iz poslovanja	-	-
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslovanja	1.040.486	1.449.410

36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	-	85.083
Ostale kratkoročne obaveze	15.833	11.538
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	3	227
Obaveze za porez na dobit preduzeća	-	95.483
Ukupno	15.836	192.331

37. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred obračunati troškovi	883	21
Unapred naplaćeni prihodi	314	467
Ukupno	1.197	488

38. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	88.560	91.821
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	17.900	15.436
Stanje na dan 31. decembra	107.694	108.491

39. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak	1.991.755	2.725.232
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.921	2.629

40. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

(a) Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	104.606	115.149
Messer Bulgaria	90.839	77.044
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.003	84.565
Messer Hungarogaz KFT	43.642	24.203
Messer SE & Co. KGaA	39.383	23.267
Messer Romania Gaz S.R.L	33.734	8.850
Messer Croatia Plin	31.976	26.460
Messer GTM	20.066	37.005
Messer Tehnoplina	13.772	23.105
Messer Slovenija	12.730	3.460
Messer Medica LLC	1.783	
Messer Technogas Praha	1.586	
Messer Mostar Plin	798	1.919
Messer Cuting System	587	
Messer B.V	76	4
Messer Austria	7	5
Messer Polska	6	94
Messer Tatragas		4.468
MEC Group		588
Messer Energo Gas		17
Ukupno	446.594	430.203

(b) Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting Welding	2.128	
Ukupno	155.011	146.614

(c) Obaveze iz poslovanja

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	150.131	455.896
Messer Austria	27.516	1.146
Messer Gas Pak	20.266	22.621
MEC Group	17.917	9.585
Messer Slovenia	11.561	5.544
Messer Hungarogaz	2.076	3.043
Messer Croatia	453	13.194
Messer Polska	252	383
Messer Industriegase	206	3.047
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	-	1.864
Messer Schweiz AG	-	224
Messer Belgium	-	122
Messer BH Gas d.o.o.	-	72
Ukupno	230.378	516.741

(d) Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	273.005	289.566
Messer Hungarogaz KFT	334.831	231.416
Messer Bulgaria	301.989	255.430
Messer Romania Gaz S.R.L	206.948	115.196
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	188.346	109.783
Messer Croatia Plin	177.577	112.915
Messer Tehnoplina	116.266	98.473
Messer Slovenia	74.758	7.664
Messer GTM	40.374	33.664
Messer SE & Co. KGaA	39.422	37.952
Messer Mostar Plin	17.499	17.532
Messer Tatragas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	
Messer Medica LLC	5.031	
Messer BH Gas	1.600	
Messer Technogas Praha	1.585	
MEC Group	659	588
Messer Austria	116	115
Messer B.V	76	-
Messer Polska	52	94
Messer Energo Gas		69
Ukupno	1.803.660	1.314.874

**41. ZARADA I OSTALA PRIMANJA KLJČNOG RUKOVOĐEĆEG OSOBLJA DRUŠTVA
(Odbora direktora)**

Kao ključno rukovodeće osoblje Društvo je identifikovalo članove Odbora direktora. Pregled ukupnih primanja za 2021. i 2022. godinu dat je u nastavku:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročna primanja	17.902	16.435
Ukupno	17.902	16.435

Članovi Komisije za reviziju su i članovi Odbora direktora i navedeni iznos obuhvata njihovu ukupnu naknoknadu.

42. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2022. godine.

Procenat usaglašanih potraživanja i obaveza u odnosu na vrednost, na gore navedeni datum je sledeći:

Iskazano u %	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje	95.64%	96,29%
Dugoročna potraživanja	93%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%
Iznos neusaglašanih potraživanja po osnovu prodaje u HRSD	136.860	118.795
Iznos neusaglašanih dugoročnih potraživanja u HRSD	7.048	-

43. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 33 na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 55.725 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Društva smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

b) Izdata jemstva i garancije

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	18.483
Garancija izdata u korist KBC Srbije	14.860
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist Beogradskog vodovoda i kanalizacija	5.088
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	3.564
Garancija izdata u korist KBC Zemun	3.235
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	951
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	915
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	499
Garancija izdata u korist OB Kotor	469
Garancija izdata u korist KC Crne Gore Podgorica	351
Garancija izdata u korist OB Berane	350
Garancija izdata u korist OB Bjelo Polje	293
Garancija izdata u korist Institut za javno zdravlje Crne Gore	188
Garancija izdata u korist SB Vaso Ćuković Risan	176
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	141

Ukupno na dan 31. decembar 2022. godine **88.560**

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	23.186
Garancija izdata u korist UKC Srbije	10.479
Garancija izdata u korist KBC Zemun	8.496
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist JKP BVK	3.382
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	3.017
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	1.543
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist OB Kotor	852
Garancija izdata u korist EP Crne Gore AD Nikšić	510
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	500
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	388
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	353
Garancija izdata u korist SB Vaso Ćuković Risan	118

Ukupno na dan 31. decembar 2021. godine **91.821**

44. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Modernizacija topioničke prerade u glavnim sistemima ZIJIN Bor

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peć treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kasnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

U Beogradu, 28.03.2023. godine

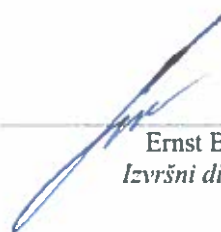
Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac računovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

II REVIZORSKI IZVEŠTAJ SA FINANSIJSKIM IZVEŠTAJIMA (u celini)

KPMG d.o.o. Beograd
Milutina Milankovića 1J
11070 Beograd
Srbija
+381 (0)11 20 50 500

Izveštaj nezavisnog revizora

Akcionarima Messer Tehnogas a.d., Beograd

Mišljenje

Izvršili smo reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja Messer Tehnogas a.d., Beograd (u daljem tekstu: „Društvo”), koji se sastoje od:

- pojedinačnog bilansa stanja na dan 31. decembra 2022. godine;

i za period od 1. januara do 31. decembra 2022. godine:

- pojedinačnog bilansa uspeha;
- pojedinačnog izveštaja o ostalom rezultatu;
- pojedinačnog izveštaja o promenama na kapitalu;
- pojedinačnog izveštaja o tokovima gotovine;

kao i

- napomena, koje sadrže pregled osnovnih računovodstvenih politika i ostala obelodanjivanja („pojedinačni finansijski izveštaji”).

Po našem mišljenju, priloženi pojedinačni finansijski izveštaji istinito i objektivno prikazuju nekonsolidovani finansijski položaj Društva na dan 31. decembra 2022. godine, kao i nekonsolidovane rezultate njegovog poslovanja i nekonsolidovane tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije.

Osnov za mišljenje

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji i Zakonom o računovodstvu Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Naša odgovornost u skladu sa tim standardima je detaljnije opisana u delu izveštaja Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja. Mi smo nezavisni u odnosu na Društvo u skladu sa Međunarodnim kodeksom etike za profesionalne računovođe Odbora za međunarodne etičke standarde za računovođe (uključujući Međunarodne standarde nezavisnosti) (IESBA Kodeks) zajedno sa etičkim zahtevima koji su relevantni za našu reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja u Republici Srbiji, i ispunili smo naše druge etičke odgovornosti u skladu sa ovim zahtevima i IESBA Kodeksom. Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja.

Ključna revizorska pitanja

Ključna revizorska pitanja su pitanja koja su, po našem profesionalnom prosuđivanju, bila od najvećeg značaja u reviziji pojedinačnih finansijskih izveštaja za tekući period. Ova pitanja su razmatrana u kontekstu revizije pojedinačnih finansijskih izveštaja u celini i u formiranju našeg mišljenja o njima, i ne izražavamo odvojeno mišljenje o tim pitanjima.

Utvdili smo sledeća ključna revizorska pitanja:

Obezvređenje potraživanja od kupaca – očekivani kreditni gubici

Na dan 31. decembra 2022. godine, knjigovodstvena vrednost potraživanja od kupaca iznosi: RSD 2.110.404 hiljade i ukupna ispravka vrednosti potraživanja od kupaca: RSD 1.519.882 hiljade; rashodi po osnovu oezvređenja potraživanja za 2022. godinu iznose: RSD 443.781 hiljadu.

Računovodstvene politike i finansijska obelodanjivanja u vezi sa potraživanjima od kupaca su date u napomenama 3.3, 4.3 i 27 uz pojedinačne finansijske izveštaje.

Ključno revizorsko pitanje	Naš odgovor
<p>U skladu sa zahtevima računovodstvenih propisa važećim u Republici Srbiji u pogledu računovodstvenog obuhvatanja ispravke vrednosti potraživanja od kupaca, Društvo je usvojilo model očekivanih kreditnih gubitaka.</p> <p>Kao rezultat toga, u pojedinačnim finansijskim izveštajima ispravka vrednosti za gubitke po osnovu umanjenja vrednosti potraživanja od kupaca predstavlja najbolju procenu rukovodstva očekivanih kreditnih gubitaka u vezi sa ovom izloženošću, i utvrđena je upotrebom dva pristupa:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pojedinačna procena umanjenja vrednosti značajnih potraživanja od kupaca, sa praćenjem kreditnog rizika na pojedinačnoj osnovi. Za ovu kategoriju kupaca, očekivani kreditni gubici se obračunavaju na osnovu analize očekivanih novčanih priliva od svakog takvog pojedinačnog kupca; i 	<p>Naši postupci za ovu oblast, između ostalog, su uključili sledeće:</p> <ul style="list-style-type: none"> Procenjivanje u kojoj meri je izbor računovodstvenih politika odgovarajući i zasnovan na zahtevima za obračun ispravke vrednosti u skladu sa okvirom finansijskog izveštavanja i postojećom praksom u industriji; Ocenjivanje prikladnosti pristupa Društva politikama očekivanih kreditnih gubitaka, kao i prikladnost metoda i modela primenjenih u računovodstvenom obuhvatanju ispravke vrednosti potraživanja od kupaca, uključujući i pristup matrice ispravke vrednosti; Testiranje dizajna i implementacije odabranih kontrola za evidentiranje i praćenje ispravki vrednosti potraživanja od kupaca, uključujući, ali ne ograničavajući se na, kontrole koje se odnose na utvrđivanje događaja neizmirenja obaveza za pojedinačno procenjene izloženosti, prikladnost segmentacije potraživanja od kupaca u homogene grupe, obračun dana kašnjenja u plaćanju i obračun ispravke vrednosti za gubitke od umanjenja vrednosti;

<ul style="list-style-type: none"> Grupna procena (portfolija) za pojedinačno manje stepene izloženosti koje imaju zajedničke karakteristike kreditnog rizika. Za takve izloženosti ispravka vrednosti za gubitke po osnovu umanjenja vrednosti se odmerava na praktičnoj, svrsishodnoj osnovi upotrebom matrice ispravke vrednosti zasnovane na posmatranim stopama nenaplaćenih potraživanja u prošlosti, korigovanih za procene koje su usmerene ka budućnosti. <p>Odmeravanje ispravke vrednosti za gubitke od umanjenje vrednosti zahteva složena i subjektivna prosuđivanja i pretpostavke rukovodstva. Pored toga, nenaplaćena neto potraživanja od kupaca predstavljaju najznačajniju kategoriju obrtnih sredstava u bilansu stanja (39%) i posle nekretnina, postrojenja i opreme i učešća u kapitalu, takođe čine značajnu stavku u strukturi ukupne imovine (9%).</p> <p>U svetlu gore navedenih faktora smatrali smo da je umanjenje vrednosti potraživanja povezano sa rizikom od materijalno značajnih grešaka u pojedinačnim finansijskim izveštajima. Stoga je ova oblast zahtevala veći stepen pažnje u toku revizije i kao takva je definisana kao ključno revizorsko pitanje.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Ocenjivanje da li je definicija neispunjenja obaveze koju je Društvo koristilo u odmeravanju očekivanih kreditnih gubitaka primenjena u skladu sa relevantnim zahtevima okvira finansijskog izveštavanja; <p><i>Za ispravku vrednosti obračunatu na pojedinačnoj osnovi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Razumevanje procesa određivanja parametara verovatnoće od neizmirenja obaveza, gubitka usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza i izloženosti u trenutku nastupanja statusa neizmirenja obaveza za pojedinačna potraživanja od kupaca; Preispitivanje parametara kreditnih gubitaka koje je rukovodstvo utvrdilo na osnovu nezavisnog pregleda eksternog rejtinga, revidiranih finansijskih izveštaja, izveštaja za rukovodstvo i projekcija novčanih tokova, kao i raspoloživih informacija iz štampe u vezi sa svakim kupcem čija se potraživanja pojedinačno procenjuju; Na osnovu ishoda gore navedenih procedura, nezavisno vršenje procene očekivanih kreditnih gubitaka Društva. <p><i>Za ispravku vrednosti obračunatu na grupnoj osnovi:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Ocenjivanje prikladnosti segmentacije potraživanja od kupaca zasnovane na zajedničkim karakteristikama kreditnog rizika; Ocenjivanje relevantnosti i pouzdanosti podataka na bazi prethodnog iskustva korišćenih u modelu matrice ispravke vrednosti, uključujući podatke za prethodna neizmirenja od strane dužnika, kao i proveru matematičke tačnosti i interne konzistentnosti obračuna modela; Na bazi uzorka, testiranje tačnosti izveštaja o starosnoj strukturi potraživanja od kupaca putem pregleda izvornih prodajnih faktura; Na osnovu ishoda gore navedenih procedura, testiranje primene modela očekivanih kreditnih gubitaka (matrica ispravke) kroz nezavisno vršenje obračuna za model očekivanih kreditnih gubitaka Društva, i praćenje priznatih iznosa kroz finansijske izveštaje.
---	---

	<p><i>Ukupna ispravka vrednosti:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Analiziranje u kojoj meri obelodanjivanja Društva u vezi sa priznatom ispravkom vrednosti potraživanja i kreditnim rizikom u pojedinačnim finansijskim izveštajima na odgovarajući način obuhvataju i opisuju relevantne kvantitativne i kvalitativne informacije koje su zahtevane primenjenim okvirom za finansijsko izveštavanje.
--	---

Ostale informacije

Rukovodstvo je odgovorno za ostale informacije. Ostale informacije obuhvataju Godišnji izveštaj o poslovanju za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2022. godine.

Naše mišljenje o pojedinačnim finansijskim izveštajima ne obuhvata ostale informacije i, osim ako nije drugačije izričito navedeno u našem izveštaju, ne izražavamo bilo koju vrstu zaključka kojim se pruža uveravanje o istim.

U vezi sa našom revizijom pojedinačnih finansijskih izveštaja, naša odgovornost je da pregledamo ostale informacije i pri tom razmotrimo da li postoji materijalno značajna nedoslednost između njih i pojedinačnih finansijskih izveštaja ili naših saznanja stečenih tokom revizije, ili da li su na bilo koji drugi način, materijalno pogrešno prikazane.

U vezi sa Godišnjim izveštajem o poslovanju, takođe smo u obavezi da izrazimo mišljenje, u skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, o tome da li je Godišnji izveštaj o poslovanju:

- usklađen sa pojedinačnim finansijskim izveštajima; i
- pripremljen u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Samo na osnovu rada koji smo obavili tokom revizije pojedinačnih finansijskih izveštaja, po našem mišljenju, informacije koje su date u Godišnjem izveštaju o poslovanju za finansijsku godinu za koju su pojedinačni finansijski izveštaji pripremljeni po svim materijalno značajnim pitanjima, su:

- usklađene sa pojedinačnim finansijskim izveštajima; i
- pripremljene u skladu sa važećim zakonskim odredbama.

Dodatno, u svetlu saznanja i razumevanja o Društvu i njegovom okruženju stečenih tokom naše revizije, od nas se zahteva da saopštimo ako utvrdimo materijalno značajne pogrešne navode u Godišnjem izveštaju o poslovanju. U tom smislu, ne postoji ništa što bi trebalo da saopštimo.

Odgovornost rukovodstva i lica zaduženih za upravljanje za pojedinačne finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i istinito i objektivno prikazivanje pojedinačnih finansijskih izveštaja u skladu sa računovodstvenim propisima Republike Srbije kao i za uspostavljanje takvih internih kontrola za koje rukovodstvo smatra da su relevantne za pripremu pojedinačnih finansijskih izveštaja, koji ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu.

Prilikom sastavljanja pojedinačnih finansijskih izveštaja, rukovodstvo je odgovorno da proceni sposobnost Društva da nastavi poslovanje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, i da obelodani, ako je to primenljivo, pitanja koja se odnose na stalnost poslovanja i korišćene pretpostavke stalnosti poslovanja kao računovodstvene osnove, osim ako rukovodstvo namerava da likvidira Društvo ili ima nameru da obustavi poslovanje, ili nema nijednu realnu alternativu osim to i da uradi.

Lica zadužena za upravljanje su odgovorna za nadzor procesa finansijskog izveštavanja u Društvu.

Odgovornost revizora za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja

Naš cilj jeste da steknemo razumni nivo uveravanja da li pojedinačni finansijski izveštaji uzeti u celini, ne sadrže materijalno značajne greške, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, i da izdamo izveštaj revizora koji sadrži naše mišljenje. Razuman nivo uveravanja je visok stepen uveravanja, ali ne predstavlja garanciju da će revizija obavljena u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji uvek otkriti materijalno značajnu grešku ako ona postoji. Greške mogu nastati zbog pronevere ili greške u radu i smatraju se materijalno značajnim ako se razumno može očekivati da bi one, pojedinačno ili zbirno, mogle uticati na ekonomske odluke korisnika donete na osnovu ovih pojedinačnih finansijskih izveštaja.

Kao sastavni deo revizije u skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji, mi primenjujemo profesionalno prosuđivanje i održavamo profesionalni skepticizam u toku obavljanja revizije. Mi takođe:

- Identifikujemo i procenjujemo rizike od materijalno značajnih grešaka u pojedinačnim finansijskim izveštajima, nastale bilo zbog pronevere ili zbog grešaka u radu, kreiramo i sprovodimo revizorske procedure kao odgovor na te rizike, i pribavljamo dovoljne i odgovarajuće revizorske dokaze koji pružaju osnov za izražavanje našeg mišljenja. Rizik da neće biti otkrivene materijalno značajne greške nastale zbog pronevere je veći od onog koji se odnosi na greške u radu, budući da pronevera može uključiti udruživanje, falsifikovanje, namerne propuste, lažno prikazivanje, ili izbegavanje internih kontrola.
- Stičemo razumevanje o internim kontrolama koje su relevantne za reviziju sa ciljem kreiranja revizorskih procedura koje su odgovarajuće za date okolnosti, ali ne i u cilju izražavanja mišljenja o efektivnosti internih kontrola Društva.
- Ocenjujemo primerenost primenjenih računovodstvenih politika i razumnost računovodstvenih procena i povezanih obelodanjivanja koje je izvršilo rukovodstvo.
- Donosimo zaključak o opravdanosti primene načela stalnosti poslovanja kao primenjene računovodstvene osnove od strane rukovodstva i, na osnovu prikupljenih revizorskih dokaza, o tome da li postoji materijalna neizvesnost u pogledu događaja ili okolnosti koji mogu značajno dovesti u pitanje sposobnost Društva da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja. Ako zaključimo da postoji materijalna neizvesnost, dužni smo da u našem izveštaju revizora skrenemo pažnju na relevantna obelodanjivanja u pojedinačnim finansijskim izveštajima ili, ako takva obelodanjivanja nisu adekvatna, da modifikujemo naše mišljenje. Naši zaključci su zasnovani na revizorskim dokazima prikupljenim do datuma izveštaja revizora. Međutim, budući događaji ili okolnosti mogu uticati da Društvo prestane da posluje u skladu sa načelom stalnosti poslovanja.
- Ocenjujemo opštu prezentaciju, strukturu i sadržaj pojedinačnih finansijskih izveštaja, uključujući i obelodanjivanja, i da li pojedinačni finansijski izveštaji prikazuju osnovne poslovne promene i događaje na način kojim je postignuto njihovo objektivno prikazivanje.

Saopštavamo licima zaduženim za upravljanje, između ostalog, pitanja u vezi sa planiranim obimom i dinamikom revizije i značajnim revizorskim nalazima, uključujući i bilo koje značajne nedostatke u internim kontrolama koje smo identifikovali u toku naše revizije.

Dostavljamo licima ovlašćenim za upravljanje izjavu da se pridržavamo relevantnih etičkih zahteva u vezi sa nezavisnošću i da ćemo im saopštiti sve odnose i ostala pitanja za koja se u razumnoj meri može očekivati da mogu uticati na našu nezavisnost, i gde je to primenljivo, aktivnosti preduzete u cilju eliminisanja pretnji odnosno uspostavljanja zaštita.

Od pitanja saopštenih licima zaduženim za upravljanje, utvrdili smo koja pitanja su od najvećeg značaja za reviziju pojedinačnih finansijskih izveštaja za tekući period i koja shodno tome predstavljaju ključna revizorska pitanja. Dajemo opis ovih pitanja u našem izveštaju revizora o reviziji pojedinačnih finansijskih izveštaja, osim ako zakon ili regulativa isključuje javno obelodanjivanje o tom pitanju ili kada, u izuzetno retkim okolnostima, utvrdimo da pitanje ne treba da bude saopšteno u našem izveštaju, zato što je razumno očekivati da negativne posledice budu veće nego koristi za dobrobit javnosti od takvog saopštavanja.

KPMG d.o.o. Beograd

Vladimir Savković
Partner na projektu revizije
Licencirani ovlašćeni revizor

Beograd, 12. april 2023. godine

Полуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TECHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

БИЛАНС СТАЊА

на дан 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
	АКТИВА					
00	А. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0001				
	Б. СТАЛНА ИМОВИНА (0003 + 0009 + 0017 + 0018 + 0028)	0002		18.922.742	15.781.076	
01	I. НЕМАТЕРИЈАЛНА ИМОВИНА (0004 + 0005 + 0006 + 0007 + 0008)	0003	21	23.841	11.283	
010	1. Улагања у развој	0004				
011, 012 и 014	2. Концесије, патенти, лиценце, робне и услужне марке, софтвер и остала нематеријална имовина	0005		23.841	11.283	
013	3. Гудвил	0006				
015 и 016	4. Нематеријална имовина узета у лизинг и нематеријална имовина у припреми	0007				
017	5. Аванси за нематеријалну имовину	0008				
02	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА И ОПРЕМА (0010 + 0011 + 0012 + 0013 + 0014 + 0015 + 0016)	0009		13.538.198	10.420.930	
020, 021 и 022	1. Земљиште и грађевински објекти	0010	22	1.001.050	851.483	
023	2. Постројења и опрема	0011	22	6.850.598	5.913.203	
024	3. Инвестиционе некретнине	0012	23	45.885	47.088	
025 и 027	4. Некретнине, постројења и опрема узети у лизинг и некретнине, постројења и опрема у припреми	0013	22	5.100.870	3.008.185	
026 и 028	5. Остале некретнине, постројења и опрема и улагања на туђим некретнинама, постројењима и опреми	0014	22	3.876	4.480	
029 (део)	6. Аванси за некретнине, постројења и опрему у земљи	0015	22	159.430	126.516	
029 (део)	7. Аванси за некретнине, постројења и опрему у иностранству	0016	22	376.489	469.975	
03	III. БИОЛОШКА СРЕДСТВА	0017				
04 и 05	IV. ДУГОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ И ДУГОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0019 + 0020 + 0021 + 0022 + 0023 + 0024 + 0025 + 0026 + 0027)	0018		5.360.703	5.348.863	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
040 (део), 041 (део) и 042 (део)	1. Учешћа у капиталу правних лица (осим учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа)	0019	24	5.151.917	5.151.917	
040 (део), 041 (део), 042 (део)	2. Учешћа у капиталу која се вреднују методом учешћа	0020				
043, 050 (део) и 051 (део)	3. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у земљи	0021				
044, 050 (део), 051 (део)	4. Дугорочни пласмани матичном, зависним и осталим повезаним лицима и дугорочна потраживања од тих лица у иностранству	0022				
045 (део) и 053 (део)	5. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у земљи	0023		5.866	5.879	
045 (део) и 053 (део)	6. Дугорочни пласмани (дати кредити и зајмови) у иностранству	0024				
046	7. Дугорочна финансијска улагања (хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности)	0025				
047	8. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0026				
048, 052, 054, 055 и 056	9. Остали дугорочни финансијски пласмани и остала дугорочна потраживања	0027	25	202.920	191.067	
28 (део), осим 288	V. ДУГОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0028				
288	В. ОДЛОЖЕНА ПОРЕСКА СРЕДСТВА	0029		236.917	226.327	
	Г. ОБРТНА ИМОВИНА (0031 + 0037 + 0038 + 0044 + 0048 + 0057 + 0058)	0030		5.453.143	7.786.272	
Класа 1, осим групе рачуна 14	I. ЗАЛИХЕ (0032 + 0033 + 0034 + 0035 + 0036)	0031	26	549.950	585.622	
10	1. Материјал, резервни делови, алат и ситан инвентар	0032		213.657	233.521	
11 и 12	2. Недовршена производа и готови производи	0033		145.556	150.298	
13	3. Роба	0034		164.560	180.634	
150, 152 и 154	4. Плаћени аванси за залихе и услуге у земљи	0035		8.671	9.213	
151, 153 и 155	5. Плаћени аванси за залихе и услуге у иностранству	0036		17.506	11.956	
14	II. СТАЛНА ИМОВИНА КОЈА СЕ ДРЖИ ЗА ПРОДАЈУ И ПРЕСТАНАК ПОСЛОВАЊА	0037				
20	III. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ПРОДАЈЕ (0039 + 0040 + 0041 + 0042 + 0043)	0038	27	2.110.404	2.600.266	
204	1. Потраживања од купаца у земљи	0039		1.598.281	2.036.234	
205	2. Потраживања од купаца у иностранству	0040		65.529	133.829	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
200 и 202	3. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у земљи	0041		21.850	37.005	
201 и 203	4. Потраживања од матичног, зависних и осталих повезаних лица у иностранству	0042		424.744	393.198	
206	5. Остала потраживања по основу продаје	0043				
21, 22 и 27	IV. ОСТАЛА КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА (0045 + 0046 + 0047)	0044		153.371	217.167	
21, 22 осим 223 и 224, и 27	1. Остала потраживања	0045	28	50.317	217.167	
223	2. Потраживања за више плаћен порез на добитак	0046		103.054		
224	3. Потраживања по основу предплаћених осталих пореза и доприноса	0047				
23	V. КРАТКОРОЧНИ ФИНАНСИЈСКИ ПЛАСМАНИ (0049 + 0050 + 0051 + 0052 + 0053 + 0054 + 0055 + 0056)	0048	29	1.077.309	2.649.256	
230	1. Краткорочни кредити и пласмани - матично и зависна правна лица	0049				
231	2. Краткорочни кредити и пласмани - остала повезана лица	0050				
232, 234 (део)	3. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у земљи	0051		35.479	32.943	
233, 234 (део)	4. Краткорочни кредити, зајмови и пласмани у иностранству	0052				
235	5. Хартије од вредности које се вреднују по амортизованој вредности	0053				
236 (део)	6. Финансијска средства која се вреднују по фер вредности кроз Биланс успеха	0054				
237	7. Откупљене сопствене акције и откупљени сопствени удели	0055				
236 (део), 238 и 239	8. Остали краткорочни финансијски пласмани	0056		1.041.830	2.616.313	
24	VI. ГОТОВИНА И ГОТОВИНСКИ ЕКВИВАЛЕНТИ	0057	30	1.521.019	1.693.170	
28 (део), осим 288	VII. КРАТКОРОЧНА АКТИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0058	31	41.090	40.791	
	D. УКУПНА АКТИВА = ПОСЛОВНА ИМОВИНА (0001 + 0002 + 0029 + 0030)	0059		24.612.802	23.793.675	
88	Ђ. ВАНБИЛАНСНА АКТИВА	0060	38	107.694	108.491	
	ПАСИВА					
	A. КАПИТАЛ (0402 + 0403 + 0404 + 0405 + 0406 - 0407 + 0408 + 0411 - 0412) ≥ 0	0401	32	23.424.714	22.039.439	
30, осим 306	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ	0402		1.870.863	1.870.863	
31	II. УПИСАНИ А НЕУПЛАЋЕНИ КАПИТАЛ	0403				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
306	III. ЕМИСИОНА ПРЕМИЈА	0404		13.371	13.371	
32	IV. РЕЗЕРВЕ	0405		1.282.231	1.282.231	
330 и потражни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	V. ПОЗИТИВНЕ РЕВАЛОРИЗАЦИОНЕ РЕЗЕРВЕ И НЕРЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0406				
дуговни салдо рачуна 331, 332, 333, 334, 335, 336 и 337	VI. НЕРЕАЛИЗОВАНИ ГУБИЦИ ПО ОСНОВУ ФИНАНСИЈСКИХ СРЕДСТАВА И ДРУГИХ КОМПОНЕНТИ ОСТАЛОГ СВЕОБУХВАТНОГ РЕЗУЛТАТА	0407				
34	VII. НЕРАСПОРЕЂЕНИ ДОБИТАК (0409 + 0410)	0408		20.258.249	18.872.974	
340	1. Нераспоређени добитак ранијих година	0409		18.266.494	16.147.742	
341	2. Нераспоређени добитак текуће године	0410		1.991.755	2.725.232	
	VIII. УЧЕШЋЕ БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	0411				
35	IX. ГУБИТАК (0413 + 0414)	0412				
350	1. Губитак ранијих година	0413				
351	2. Губитак текуће године	0414				
	Б. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0416 + 0420 + 0428)	0415		55.725	55.500	
40	I. ДУГОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА (0417+0418+0419)	0416	33	55.725	55.500	
404	1. Резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених	0417				
400	2. Резервисања за трошкове у гарантном року	0418				
40, осим 400 и 404	3. Остала дугорочна резервисања	0419		55.725	55.500	
41	II. ДУГОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0421 + 0422 + 0423 + 0424 + 0425 + 0426 + 0427)	0420				
410	1. Обавезе које се могу конвертовати у капитал	0421				
411 (део) и 412 (део)	2. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0422				
411 (део) и 412 (део)	3. Дугорочни кредити и остале дугорочне обавезе према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0423				
414 и 416 (део)	4. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у земљи	0424				
415 и 416 (део)	5. Дугорочни кредити, зајмови и обавезе по основу лизинга у иностранству	0425				
413	6. Обавезе по емитованим хартијама од вредности	0426				

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање _____ 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
419	7. Остале дугорочне обавезе	0427				
49 (део), осим 498 и 495 (део)	III. ДУГОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0428				
498	В. ОДЛОЖЕНЕ ПОРЕСКЕ ОБАВЕЗЕ	0429				
495 (део)	Г. ДУГОРОЧНИ ОДЛОЖЕНИ ПРИХОДИ И ПРИМЉЕНЕ ДОНАЦИЈЕ	0430				
	Д. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА И КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0432 + 0433 + 0441 + 0442 + 0449 + 0453 + 0454)	0431		1.132.363	1.698.736	
467	I. КРАТКОРОЧНА РЕЗЕРВИСАЊА	0432				
42, осим 427	II. КРАТКОРОЧНЕ ФИНАНСИЈСКЕ ОБАВЕЗЕ (0434 + 0435 + 0436 + 0437 + 0438 + 0439 + 0440)	0433				
420 (део) и 421 (део)	1. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у земљи	0434				
420 (део) и 421 (део)	2. Обавезе по основу кредита према матичном, зависним и осталим повезаним лицима у иностранству	0435				
422 (део), 424 (део), 425 (део), и 429 (део)	3. Обавезе по основу кредита и зајмова од лица која нису домаће банке	0436				
422 (део), 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	4. Обавезе по основу кредита од домаћих банака	0437				
423, 424 (део), 425 (део) и 429 (део)	5. Кредити, зајмови и обавезе из иностранства	0438				
426	6. Обавезе по краткорочним хартијама од вредности	0439				
428	7. Обавезе по основу финансијских деривата	0440				
430	III. ПРИМЉЕНИ АВАНСИ, ДЕПОЗИТИ И КАУЦИЈЕ	0441	34	74.844	56.507	
43, осим 430	IV. ОБАВЕЗЕ ИЗ ПОСЛОВАЊА (0443 + 0444 + 0445 + 0446 + 0447 + 0448)	0442	35	1.040.486	1.449.410	
431 и 433	1. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у земљи	0443				
432 и 434	2. Обавезе према добављачима - матична, зависна правна лица и остала повезана лица у иностранству	0444		230.378	516.741	
435	3. Обавезе према добављачима у земљи	0445		481.082	535.115	
436	4. Обавезе према добављачима у иностранству	0446		329.026	397.554	
439 (део)	5. Обавезе по меницама	0447				
439 (део)	6. Остале обавезе из пословања	0448				
44,45,46, осим 467, 47 и 48	V. ОСТАЛЕ КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (0450 + 0451 + 0452)	0449	36	15.836	192.331	

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ		
				Текућа година	Претходна година	
					Крајње стање 20__.	Почетно стање 01.01.20__.
1	2	3	4	5	6	7
44, 45 и 46 осим 467	1. Остале краткорочне обавезе	0450		15.833	96.621	
47,48 осим 481	2. Обавезе по основу пореза на додатну вредност и осталих јавних прихода	0451		3	227	
481	3. Обавезе по основу пореза на добитак	0452			95.483	
427	VI. ОБАВЕЗЕ ПО ОСНОВУ СРЕДСТАВА НАМЕЊЕНИХ ПРОДАЈИ И СРЕДСТАВА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ ЈЕ ОБУСТАВЉЕНО	0453				
49 (део) осим 498	VII. КРАТКОРОЧНА ПАСИВНА ВРЕМЕНСКА РАЗГРАНИЧЕЊА	0454	37	1.197	488	
	Ъ. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА (0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0459) ≥ 0 = (0407 + 0412 - 0402 - 0403 - 0404 - 0405 - 0406 - 0408 - 0411) ≥ 0	0455				
	Е. УКУПНА ПАСИВА (0401 + 0415 + 0429 + 0430 + 0431 - 0455)	0456		24.612.802	23.793.675	
89	Ж. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	0457	38	107.694	108.491	

у Београду _____ Законски заступник
 дана 28.03. 2023 године

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике (Службени гласник РС бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVIĆA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

БИЛАНС УСПЕХА

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (1002 + 1005 + 1008 + 1009 - 1010 + 1011 + 1012)	1001		11.399.586	11.297.460
60	I. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ РОБЕ (1003 + 1004)	1002	5	874.620	914.085
600, 602 и 604	1. Приходи од продаје робе на домаћем тржишту	1003		841.524	890.846
601, 603 и 605	2. Приходи од продаје роба на иностраном тржишту	1004		33.096	23.239
61	II. ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ПРОИЗВОДА И УСЛУГА (1006 + 1007)	1005	6	10.173.682	10.076.487
610, 612 и 614	1. Приходи од продаје производа и услуга на домаћем тржишту	1006		7.905.375	8.184.227
611, 613 и 615	2. Приходи од продаје производа и услуга на иностраном тржишту	1007		2.268.307	1.892.260
62	III. ПРИХОДИ ОД АКТИВИРАЊА УЧИНАКА И РОБЕ	1008		62.149	9.649
630	IV. ПОВЕЋАЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1009			41.686
631	V. СМАЊЕЊЕ ВРЕДНОСТИ ЗАЛИХА НЕДОВРШЕНИХ И ГОТОВИХ ПРОИЗВОДА	1010		4.643	
64 и 65	VI. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ	1011	7	282.365	255.553
68, осим 683, 685 и 686	VII. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1012		11.413	
	Б. ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (1014 + 1015 + 1016 + 1020 + 1021 + 1022 + 1023 + 1024)	1013		8.982.079	8.075.153
50	I. НАБАВНА ВРЕДНОСТ ПРОДАТЕ РОБЕ	1014	8	730.385	780.088
51	II. ТРОШКОВИ МАТЕРИЈАЛА, ГОРИВА И ЕНЕРГИЈЕ	1015	9	4.409.458	3.742.580
52	III. ТРОШКОВИ ЗАРАДА, НАКНАДА ЗАРАДА И ОСТАЛИ ЛИЧНИ РАСХОДИ (1017 + 1018 + 1019)	1016	10	1.087.635	1.020.981
520	1. Трошкови зарада и накнада зарада	1017		839.662	779.587
521	2. Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада	1018		126.207	123.225
52 осим 520 и 521	3. Остали лични расходи и накнаде	1019		121.766	118.169
540	IV. ТРОШКОВИ АМОРТИЗАЦИЈЕ	1020	12	1.034.445	914.694
58, осим 583, 585 и 586	V. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ИМОВИНЕ (ОСИМ ФИНАНСИЈСКЕ)	1021	11	6.740	2.634
53	VI. ТРОШКОВИ ПРОИЗВОДНИХ УСЛУГА	1022	13	1.062.571	1.028.524
54, осим 540	VII. ТРОШКОВИ РЕЗЕРВИСАЊА	1023		8.225	
55	VIII. НЕМАТЕРИЈАЛНИ ТРОШКОВИ	1024	14		585.652

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	В. ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (1001 - 1013) ≥ 0	1025		2.417.507	3.222.307
	Г. ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (1013 - 1001) ≥ 0	1026			
	Д. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (1028 + 1029 + 1030 + 1031)	1027	15	398.013	49.677
660 и 661	I. ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1028		352.190	
662	II. ПРИХОДИ ОД КАМАТА	1029		30.534	37.683
663 и 664	III. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И ПОЗИТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1030		15.217	11.921
665 и 669	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ	1031		72	73
	Ђ. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ (1033 + 1034 + 1035 + 1036)	1032	16	44.480	3.751
560 и 561	I. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ ИЗ ОДНОСА СА МАТИЧНИМ, ЗАВИСНИМ И ОСТАЛИМ ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА	1033			
562	II. РАСХОДИ КАМАТА	1034		3.140	29
563 и 564	III. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ И НЕГАТИВНИ ЕФЕКТИ ВАЛУТНЕ КЛАУЗУЛЕ	1035		20.696	3.716
565 и 569	IV. ОСТАЛИ ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	1036		20.644	6
	Е. ДОБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1027 - 1032) ≥ 0	1037		353.533	45.926
	Ж. ГУБИТАК ИЗ ФИНАНСИРАЊА (1032 - 1027) ≥ 0	1038			
683, 685 и 686	З. ПРИХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1039			
583, 585 и 586	И. РАСХОДИ ОД УСКЛАЂИВАЊА ВРЕДНОСТИ ФИНАНСИЈСКЕ ИМОВИНЕ КОЈА СЕ ИСКАЗУЈЕ ПО ФЕР ВРЕДНОСТИ КРОЗ БИЛАНС УСПЕХА	1040	17	443.781	67.087
67	Ј. ОСТАЛИ ПРИХОДИ	1041	18	67.074	29.676
57	К. ОСТАЛИ РАСХОДИ	1042	19	41.133	18.876
	Л. УКУПНИ ПРИХОДИ (1001 + 1027 + 1039 + 1041)	1043		11.864.673	11.376.813
	Љ. УКУПНИ РАСХОДИ (1013 + 1032 + 1040 + 1042)	1044		9.511.473	8.164.867
	М. ДОБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1043 - 1044) ≥ 0	1045		2.353.200	3.211.946
	Н. ГУБИТАК ИЗ РЕДОВНОГ ПОСЛОВАЊА ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1044 - 1043) ≥ 0	1046			
69-59	Њ. ПОЗИТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ДОБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1047			
59-69	О. НЕГАТИВАН НЕТО ЕФЕКАТ НА РЕЗУЛТАТ ПО ОСНОВУ ГУБИТКА ПОСЛОВАЊА КОЈЕ СЕ ОБУСТАВЉА, ПРОМЕНА РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКИ ГРЕШАКА ИЗ РАНИЈИХ ПЕРИОДА	1048		12.661	5.694
	П. ДОБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1045 - 1046 + 1047 - 1048) ≥ 0	1049		2.340.539	3.206.252

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АДП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	Р. ГУБИТАК ПРЕ ОПОРЕЗИВАЊА (1046 - 1045 + 1048 - 1047) ≥ 0	1050			
	С. ПОРЕЗ НА ДОБИТАК				
721	I. ПОРЕСКИ РАСХОД ПЕРИОДА	1051	20	359.374	514.154
722 дуг. салдо	II. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОДИ ПЕРИОДА	1052			
722 пот. салдо	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОДИ ПЕРИОДА	1053	20	10.590	33.134
723	Т. ИСПЛАЋЕНА ЛИЧНА ПРИМАЊА ПОСЛОДАВЦА	1054			
	Ћ. НЕТО ДОБИТАК (1049 - 1050 - 1051 - 1052 + 1053 - 1054) ≥ 0	1055		1.991.755	2.725.232
	У. НЕТО ГУБИТАК (1050 - 1049 + 1051 + 1052 - 1053 + 1054) ≥ 0	1056			
	I. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1057			
	II. НЕТО ДОБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1058			
	III. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА УЧЕШЋИМА БЕЗ ПРАВА КОНТРОЛЕ	1059			
	IV. НЕТО ГУБИТАК КОЈИ ПРИПАДА МАТИЧНОМ ПРАВНОМ ЛИЦУ	1060			
	V. ЗАРАДА ПО АКЦИЈИ				
	1. Основна зарада по акцији	1061	39	2	3
	2. Умањена (разводљена) зарада по акцији	1062			

у Београду

дана 28.03. 2023 године

Законски приступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за правна лица, предузетља, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TECHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

ИЗВЕШТАЈ О ОСТАЛОМ РЕЗУЛТАТУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
	А. НЕТО РЕЗУЛТАТ ИЗ ПОСЛОВАЊА				
	I. НЕТО ДОБИТАК (АОП 1055)	2001		1.991.755	2.725.232
	II. НЕТО ГУБИТАК (АОП 1056)	2002			
	Б. ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК				
	а) Ставке које неће бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
330	1. Промене ревалоризације нематеријалне имовине, некретнина, постројења и опреме				
	а) повећање ревалоризационих резерви	2003			
	б) смањење ревалоризационих резерви	2004			
331	2. Актуарски добици или губици по основу планова дефинисаних примања				
	а) добици	2005			
	б) губици	2006			
333	3. Добици или губици по основу удела у осталом свеобухватном добитку или губитку придружених друштва				
	а) добици	2007			
	б) губици	2008			
	б) Ставке које накнадно могу бити рекласификоване у Биланс успеха у будућим периодима				
332	1. Добици или губици по основу улагања у власничке инструменте капитала				
	а) добици	2009			
	б) губици	2010			
334	2. Добици или губици по основу прерачуна финансијских извештаја иностраног пословања				
	а) добици	2011			
	б) губици	2012			

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	АОП	Напомена број	Износ	
				Текућа година	Претходна година
1	2	3	4	5	6
335	3. Добити или губици од инструмената заштите нето улагања у инострано пословање				
	а) добити	2013			
	б) губици	2014			
336	4. Добити или губици по основу инструмената заштите ризика (хедџинга) новчаног тока				
	а) добити	2015			
	б) губици	2016			
337	5. Добити или губици по основу картија од вредности које се вреднују по фер вредности кроз остали укупан резултат				
	а) добити	2017			
	б) губици	2018			
	I. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) - (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) ≥ 0	2019			
	II. ОСТАЛИ БРУТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2004 + 2006 + 2008 + 2010 + 2012 + 2014 + 2016 + 2018) - (2003 + 2005 + 2007 + 2009 + 2011 + 2013 + 2015 + 2017) ≥ 0	2020			
	III. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ РАСХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2021			
	IV. ОДЛОЖЕНИ ПОРЕСКИ ПРИХОД НА ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК ПЕРИОДА	2022			
	V. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2019 - 2020 - 2021 + 2022) ≥ 0	2023			
	VI. НЕТО ОСТАЛИ СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2020 - 2019 + 2021 - 2022) ≥ 0	2024			
	В. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ РЕЗУЛТАТ ПЕРИОДА				
	I. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК (2001 - 2002 + 2023 - 2024) ≥ 0	2025		1.991.755	2.725.232
	II. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ГУБИТАК (2002 - 2001 + 2024 - 2023) ≥ 0	2026			
	Г. УКУПАН НЕТО СВЕОБУХВАТНИ ДОБИТАК ИЛИ ГУБИТАК (2028 + 2029) = АОП 2025 ≥ 0 или АОП 2026 > 0	2027			
	1. Приписан матичном правном лицу	2028			
	2. Приписан учешћима без права контроле	2029			

у Београду

дана 28.03. 2023 године

Законски заступник

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, фирме и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

ИЗВЕШТАЈ О ПРОМЕНАМА НА КАПИТАЛУ

за период од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	ОПИС	Основни капитал (група 30 без 306 и 309)		Остали основни капитал (рп 309)		Уписани а неуплаћени капитал (група 31)		Емисиона премија и резерве (рп 306 и група 32)	
		АОП	2	АОП	3	АОП	4	АОП	5
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4001	1.865.984	4010	4.879	4019		4028	1.295.602
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4002		4011		4020		4029	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4003	1.865.984	4012	4.879	4021		4030	1.295.602
4.	Нето промене у ____ години	4004		4013		4022		4031	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4005	1.865.984	4014	4.879	4023		4032	1.295.602
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4006		4015		4024		4033	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4007	1.865.984	4016	4.879	4025		4034	1.295.602
8.	Нето промене у ____ години	4008		4017		4026		4035	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4009	1.865.984	4018	4.879	4027		4036	1.295.602

Позиција	ОПИС	АОП	Рез. рез. и нер. доб. и губ. (група 33)	АОП	Нераспоређени добитак (група 34)	АОП	Губитак (група 35)	АОП	Учешће без права контроле
	1		6		7		8		9
1.	Стање на дан 01.01.____ године	4037		4046	16.588.345	4055		4064	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4038		4047		4056		4065	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 1+2)	4039		4048	16.588.345	4057		4066	
4.	Нето промене у ____ години	4040		4049	2.284.629	4058		4067	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4041		4050	18.872.974	4059		4068	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4042		4051		4060		4069	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01.____ године (р.бр. 5+6)	4043		4052	18.872.974	4061		4070	
8.	Нето промене у ____ години	4044		4053	1.385.275	4062		4071	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4045		4054	20.258.249	4063		4072	

Позиција	ОПИС	АОП	Укупно (одговара позицији АОП 0401.) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) ≥ 0	АОП	Губитак изнад висине капитала (одговара позицији АОП 0455) (кол. 2+3+4+5+6+7-8+9) < 0
			10		11
1.	Стање на дан 01.01. ____ године	4073	19.754.810	4082	
2.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4074		4083	
3.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 1+2)	4075	19.754.810	4084	
4.	Нето промене у ____ години	4076		4085	
5.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 3+4)	4077	22.039.439	4086	
6.	Ефекти ретроактивне исправке материјално значајних грешака и промена рачуноводствених политика	4078		4087	
7.	Кориговано почетно стање на дан 01.01. ____ године (р.бр. 5+6)	4079	22.039.439	4088	
8.	Нето промене у ____ години	4080		4089	
9.	Стање на дан 31.12. ____ године (р.бр. 7+8)	4081	23.424.714	4090	

у Београду

Законски приступник

дана 28.03 2023 године

Рогов

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми обрасца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

Попуњава правно лице - предузетник		
Матични број 07011458	Шифра делатности 2011	ПИБ 100002942
Назив MESSER TEHNOGAS AKCIONARSKO DRUŠTVO ZA PROIZVODNJU I PROMET TEHNIČKIH I MEDICINSKIH GASOVA I PRATEĆE OPREME, BEOGRAD (RAKOVICA)		
Седиште БЕОГРАД (РАКОВИЦА), БАЊИЧКИ ПУТ 62		

ИЗВЕШТАЈ О ТОКОВИМА ГОТОВИНЕ

у периоду од 01.01.2022. до 31.12.2022. године

- у хиљадама динара -

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (1 до 4)	3001	12.628.610	12.656.633
1. Продаја и примљени аванси у земљи	3002	10.183.844	10.772.462
2. Продаја и примљени аванси у иностранству	3003	2.441.577	1.882.323
3. Примљене камате из пословних активности	3004	2.943	411
4. Остали приливи из редовног пословања	3005	246	1.437
II. Одливи готовине из пословних активности (1 до 8)	3006	9.765.019	9.131.101
1. Исплате добављачима и дати аванси у земљи	3007	5.427.812	4.988.353
2. Исплате добављачима и дати аванси у иностранству	3008	2.031.799	1.554.629
3. Зараде, накнаде зарада и остали лични расходи	3009	1.087.635	1.020.981
4. Плаћене камате у земљи	3010	3.140	29
5. Плаћене камате у иностранству	3011		
6. Порез на добитак	3012	312.444	533.174
7. Одливи по основу осталих јавних прихода	3013	902.189	1.033.935
8. Остали одливи из пословних активности	3014		
III. Нето прилив готовине из пословних активности (I - II)	3015	2.863.591	3.525.532
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (II - I)	3016		
Б. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (1 до 5)	3017	1.998.949	412.060
1. Продаја акција и удела	3018		
2. Продаја нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3019	10.726	17.527
3. Остали финансијски пласмани	3020	1.605.034	360.849
4. Примљене камате из активности инвестирања	3021	30.999	33.684
5. Примљене дивиденде	3022	352.190	
II. Одливи готовине из активности инвестирања (1 до 3)	3023	4.421.530	2.737.676
1. Куповина акција и удела	3024		
2. Куповина нематеријалне имовине, некретнина, постројења, опреме и биолошких средстава	3025	4.383.838	2.730.704

Позиција	АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
1	2	3	4
3. Остали финансијски пласмани	3026	37.692	6.972
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (I - II)	3027		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (II - I)	3028	2.422.581	2.325.616
V. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности финансирања (1 до 7)	3029		
1. Увећање основног капитала	3030		
2. Дугорочни кредити у земљи	3031		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3032		
4. Краткорочни кредити у земљи	3033		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3034		
6. Остале дугорочне обавезе	3035		
7. Остале краткорочне обавезе	3036		
II. Одливи готовине из активности финансирања (1 до 8)	3037	606.445	440.562
1. Откуп сопствених акција и удела	3038		
2. Дугорочни кредити у земљи	3039		
3. Дугорочни кредити у иностранству	3040		
4. Краткорочни кредити у земљи	3041		
5. Краткорочни кредити у иностранству	3042		
6. Остале обавезе	3043		
7. Финансијски лизинг	3044		
8. Исплаћене дивиденде	3045	606.445	440.562
III. Нето прилив готовине из активности финансирања (I - II)	3046		
IV. Нето одлив готовине из активности финансирања (II - I)	3047	606.445	440.562
Г. СВЕГА ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3001 + 3017 + 3029)	3048	14.627.559	13.068.693
Д. СВЕГА ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3006 + 3023 + 3037)	3049	14.792.994	12.309.339
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (3048 - 3049) ≥ 0	3050		759.354
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (3049 - 3048) ≥ 0	3051	165.435	
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	3052	1.693.170	929.799
З. ПОЗИТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3053	2.410	5.982
И. НЕГАТИВНЕ КУРСНЕ РАЗЛИКЕ ПО ОСНОВУ ПРЕРАЧУНА ГОТОВИНЕ	3054	9.126	1.965
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (3050 - 3051 + 3052 + 3053 - 3054)	3055	1.521.019	1.693.170

у Београду

дана 28.03 2023 године

Закрепни документ

Рогов

Образац прописан Правилником о садржини и форми образаца финансијских извештаја и садржини и форми образаца Статистичког извештаја за привредна друштва, задруге и предузетнике („Службени гласник РС“ бр. 89/2020).

„MESSER TEHNOGAS“ AD BEOGRAD

Napomene uz pojedinačne finansijske izveštaje
za 2022. godinu

1. OSNIVANJE I DELATNOST

„Messer Tehnogas“ AD, Beograd (u daljem tekstu „Društvo“) je akcionarsko Društvo registrovano u Srbiji i Crnoj Gori, koje se bavi proizvodnjom i distribucijom tehničkih gasova i medicinske opreme.

Društvo je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasova, locirana u Rakovici.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE&CO KGaA sa učešćem u kapitalu od 81,93%. Messer SE & Co. KGaA je sa sedištem u Nemačkoj. Stefan Meser je stvarni vlasnik zbog činjenice da je u poziciji da indirektno vrši kontrolu.

Društvo se kotira na Beogradskoj berzi na regulisanom tržištu u okviru grupe Open Market. Simbol hartije od vrednosti je TGAS. Broj izdatih hartija od vrednosti je 1.036.658 (obične akcije sa pravom glasa).

Sedište Društva je u Beogradu, Banjički put br. 62.

Društvo je na dan 31. decembra 2021. godine zapošljavalo 344 radnika. Društvo je zapošljavalo 339 radnika na dan 31. decembra 2022. godine.

2. OSNOVA ZA SASTAVLJANJE I PRIKAZIVANJE FINANSIJSKIH IZVEŠTAJA

2.1. Izjava o usklađenosti

Društvo vodi evidenciju i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa važećim Zakonom o računovodstvu Republike Srbije (Službeni glasnik RS broj 73/2019 i 44/2021 - dr. zakon) i ostalom primenljivom zakonskom regulativom u Republici Srbiji.

U skladu sa Zakonom o računovodstvu Republike Srbije, privredna društva sastavljaju i prezentuju finansijske izveštaje u skladu sa zakonskom, profesionalnom i internom regulativom. Za priznavanje, vrednovanje, prezentaciju i obelodanjivanje pozicija u finansijskim izveštajima Društvo je, kao veliko pravno lice, u obavezi da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) koji u smislu Zakona o računovodstvu podrazumevaju primenljivi Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja odobreni od Odbora za međunarodne računovodstven standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrdilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija („Ministarstvo“).

Prevod MSFI koji utvrđuje i objavljuje Ministarstvo čine Konceptualni okvir za finansijsko izveštavanje, osnovni tekstovi MRS i MSFI izdati od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda, u obliku u kojem su izdati, i koji ne uključuju osnove za zaključivanje, ilustrujuće primere, smernice, komentare, suprotna mišljenja, razrađene primere i drugi dopunski objašnjavajući materijal koji može da se usvoji u vezi sa standardima, odnosno tumačenjima, osim ako se izričito ne navodi da je on sastavni deo standarda, odnosno tumačenja. Prevod MSFI utvrđen je Rešenjem Ministra finansija o utvrđivanju prevoda Konceptualnog okvira za finansijsko izveštavanje i osnovnih tekstova Međunarodnih računovodstvenih standarda, odnosno Međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja broj 401-00-4351/2020-16 od 10. septembra 2020. godine (Službeni glasnik RS br. 123/2020 u 125/2020). Navedeni prevod MSFI primenjuje se od finansijskih izveštaja koji se sastavljaju na dan 31. decembra 2021. godine.

Finansijski izveštaji Društva prezentovani su u formi predviđenoj Zakonom o računovodstvu i Pravilnikom o sadržini i formi obrazaca finansijskih izveštaja i sadržini i formi obrasca statističkog izveštaja za privredna društva, zadruge i preduzetnike („Službeni glasnik RS“ broj 89/2020). Ovim Pravilnikom propisana je forma i sadržina obrazaca finansijskih izveštaja i sadržina pozicija koja su u njima navedena. Sadržina i forma obrazaca finansijskih izveštaja kao i sadržina pozicija koje su u njima sadržani nije u potpunosti u svim materijalno značajnim aspektima usaglašena sa zahtevima MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

S obzirom na napred navedeno i na to da pojedina zakonska i podzakonska regulativa propisuje računovodstvene postupke koji u pojedinim slučajevima odstupaju od zahteva MSFI, kao i to da je Zakonom o računovodstvu dinar utvrđen kao zvanična valuta izveštavanja, računovodstveni propisi Republike Srbije mogu odstupati od zahteva MSFI što može imati uticaj na realnost i objektivnost priloženih finansijskih izveštaja. Shodno tome, priloženi finansijski izveštaji se ne mogu smatrati finansijskim izveštajima sastavljenim u potpunoj saglasnosti sa MSFI na način kako je to definisano odredbama MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“.

Priloženi finansijski izveštaji sastavljeni su u skladu sa načelom istorijskog troška, osim ako drugačije nije navedeno u računovodstvenim politikama koje su navedene u daljem tekstu.

Pojedinačni finansijski izveštaji odobreni su od strane Izvršnog direktora dana 28.03.2023. godine.

2.2. Pravila procenjivanja

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvobitne (istorijske) vrednosti. Istorijska vrednost se generalno zasniva na fer vrednosti naknade koja je data u zamenu za dobra ili usluge u momentu kada je transakcija nastala.

2.3. Zvanična valuta izveštavanja

Finansijski izveštaji Društva su iskazani u hiljadama dinara (RSD) koji je funkcionalna valuta Društva i zvanična valuta u kojoj se podnose finansijski izveštaji u Republici Srbiji. Osim ako nije drugačije naznačeno, svi iznosi su navedeni u dinarima, zaokruženi u hiljadama.

2.4. Načelo stalnosti poslovanja (“going concern“)

Finansijski izveštaji su pripremljeni u skladu sa načelom stalnosti poslovanja koje podrazumeva da će Društvo nastaviti da posluje u doglednoj budućnosti.

2.5. Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa primenjenim okvirom za izveštavanje zahteva od rukovodstva korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na prezentovane vrednosti sredstava i obaveza, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda. Ove procene i pretpostavke su zasnovane na prethodnom iskustvu, kao i različitim informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, a koje deluju realno i razumno u datim okolnostima. Na bazi ovih informacija se formira pretpostavka o vrednosti sredstava i obaveza, koju nije moguće neposredno potvrditi na bazi drugih informacija. Stvarna vrednost sredstava i obaveza može da odstupa od vrednosti koja je procenjena na ovaj način.

Procene, kao i pretpostavke na osnovu kojih su procene izvršene, su predmet redovnih provera. Revidirane računovodstvene procene se prikazuju za period u kojem su revidirane, u slučaju da procena ima uticaj samo na dati period, ili za period u kojem su revidirane i za buduće periode, u slučaju da revidiranje utiče na tekući i na buduće periode.

Informacije o oblastima kod kojih je stepen procene najveći i koje mogu imati najznačajniji efekat na iznose priznate u finansijskim izveštajima Društva, date su u okviru sledećih napomena:

- Napomena 3.5. i 3.6 – Koristan vek trajanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja i obezvređenje istih;
- Napomena 3.3 – Obezvređenje finansijskih sredstava;
- Napomena 3.4 – Obezvređenje učešća u kapitalu; i
- Napomena 3.11 – Rezervisanja po osnovu sudskih sporova.

2.6. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu ili nisu u primeni

2.6.1 Objavljeni standardi i tumačenja na snazi u prethodnom i tekućem periodu koji još uvek nisu zvanično prevedeni i usvojeni

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja, dole navedeni standardi i izmene standarda su bili izdati od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde, kao i tumačenja Komiteta za tumačenje međunarodnih standarda finansijskog izveštavanja, ali isti nisu prevedeni i zvanično usvojeni u Republici Srbiji:

- Izmene i dopune referisanja na konceptualni okvir u MSFI standardima (izdato u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ i MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija materijalnosti (izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ – definicija poslovanja (biznisa) izdato u oktobru 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Revidirani okvir za finansijsko izveštavanje – izmene i dopune objavljene u martu 2018. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 1) – izmene MSFI 7, MSFI 9 i MRS 39, (izmene objavljene u septembru 2019. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2020. godine);
- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ – pogodnosti odobrene zakupcima usled Kovid-19 pandemije (izmene objavljene u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. juna 2020. godine);
- Reforma referentne kamatne stope (faza 2) – izmene MSFI 4, MSFI 9, MSFI 7, MSFI 16 i MRS 39, (izmene objavljene u avgustu 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine);
- Izmene MSFI 3 „Poslovne kombinacije“ - ažuriranje referisanja na konceptualni okvir (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ – prilivi od prodaje pre nameravane upotrebe sredstava u izgradnji (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Izmene i dopune MRS 37 „Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva“ – štetni ugovori, troškovi ispunjenja ugovora (izdate u maju 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);
- Godišnja unapređenja MSFI (MSFI 1, MSFI 9, MSFI 16, MRS 41) nastala kao rezultat projekta ciklusa poboljšanja standarda za period od 2018. do 2020. godine izdata u maju 2020. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2022. godine);

2.6.2. Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan izdavanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu:

- MSFI 17 „Ugovori za osiguranje “ – revidiran i izdat tokom 2017. godine kao kompletan standard (inicijalno, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2021. godine – izmenama i dopunama od 25. juna 2020. godine, Odbor za međunarodne računovodstvene standarde je doneo odluku da odloži primenu ovog standarda za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine), uključujući izmene i dopune za početnu primenu MSFI 17 i povezana izmene i dopune MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ za prezentaciju uporednih podataka ;
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – inicijativa za promenu obelodanjivanja računovodstvenih politika uključujući i izmene MSFI Tumačenja u praksi 2 „Procena materijalnosti“ (izdate u februaru 2021. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Ulaganja u pridružena društva i zajedničke entitete “ – Prodaja ili prenos sredstava bez naknade između investitora i njegovog pridruženog društva ili zajedničkog entiteta (izmene donete u septembru 2014. godine, početak primene odložen je na neodređeno vreme);
- Izmene i dopune MRS 8 „Računovodstvene politike, promene računovodstvenih procena i greške“ – definicija računovodstvene procene, izmene donete u februaru 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 12 „Porezi iz dobitka“ – odloženi porezi u vezi sa imovinom i obavezama koje proističu iz pojedinačne transakcije, izmene donete u maju 2021. godine (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2023. godine);
- Izmene i dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ – klasifikacija obaveza na dugoročne i kratkoročne obaveze koje imaju posebne uslove (“covenants”) po ugovorima o kreditu (izdate u januaru 2020. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);
- Izmene i dopune MSFI 16 „Lizing“ - procenjivanje obaveza za lizing u transakcijama prodaje i povratnog lizinga (izdate u septembru 2022. godine, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2024. godine);

3. PREGLED ZNAČAJNIH RAČUNOVODSTVENIH POLITIKA

Računovodstvene politike, date u nastavku, Društvo konzistentno primenjuje u svim periodima prezentovanim u ovim pojedinačnim finansijskim izveštajima..

3.1. Konsolidacija

Priloženi finansijski izveštaji predstavljaju pojedinačne finansijske izveštaje Društva, u kojima nisu konsolidovani finansijski izveštaji sledećih povezanih pravnih lica, čiji je Društvo 100% vlasnik:

- Messer GTM Kosovska Mitrovica;
- Messer BH Gas Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska, Bosna i Hercegovina; i
- Messer Albagaz, Tirana, Albanija;

kao i društva čiji je Društvo vlasnik sa 99,13%:

- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija.

Društvo nije konsolidovalo finansijske izveštaje povezanih pravnih lica budući da je, u skladu sa zakonskim propisima, u obavezi da sastavlja i pojedinačne i konsolidovane finansijske izveštaje. Konsolidovani finansijski izveštaji se odvojeno predaju Agenciji za privredne registre do 30. aprila tekuće godine.

3.2. Poslovne promene u stranoj valuti

Poslovne promene u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu valute utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene.

Monetarne pozicije iskazane u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunate su u dinare prema srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan bilansa. Nemonetarne pozicije preračunate su u dinare prema srednjem kursu valute koji je važio na dan poslovne promene.

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale po osnovu izvršenih plaćanja i naplata u stranim sredstvima plaćanja u toku godine kao i kursne razlike nastale prilikom prevođenja sredstava i obaveza iskazanih u stranoj valuti na dan bilansa iskazane su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu kursnih razlika u okviru pozicije finansijskih prihoda/rashoda.

Potraživanja u koje je ugrađena valutna klauzula preračunata su u dinare po srednjem kursu valute koji je važio na dan bilansa. Pozitivni i negativni efekti nastali po ovom osnovu iskazani su u bilansu uspeha Društva, kao prihodi/rashodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika u okviru kategorije ostalih prihoda/rashoda.

Zvanični srednji kursevi značajnijih stranih valuta su:

Valuta	31.12.2022.	31.12.2021.
USD	110,1515	103,9262
CNY	15,8441	16,3037
CHF	119,2543	113,6388
EUR	117,3224	117,5821

3.3. Finansijski instrumenti

U skladu sa MSFI 9 Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Društvo može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Društvo nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Društvo odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjenje za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Otpis

Otpis finansijskih sredstava se vrši, u celosti ili delimično, kada Društvo iskoristi sve mogućnosti naplate i zaključi da ne postoje razumna očekivanja da je naplatu moguće izvršiti tj. kada Društvo nema opravdanih očekivanja da će povratiti finansijsko sredstvo u celosti ili njegov deo. Otpis predstavlja događaj prestanka priznavanja.

Društvo može otpisati finansijska sredstva koja su i dalje u procesu prinudne naplate, tamo gde pokuša da naplati sredstva koja potražuje, a gde ne postoji razumna očekivanja da će naplata biti izvršena.

Priznavanje i prestanak priznavanja

Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava se priznaje na dan transakcije, odnosno na dan kada se Društvo obaveže da izvrši kupovinu ili prodaju sredstva.

Prestanka priznavanja finansijskih sredstava se vrši po isteku prava na novčane tokove od finansijskih sredstava, ili po prenosu istih, pri čemu Društvo prenosi suštinski sve rizike i koristi od vlasništva. Takođe, finansijsko sredstvo prestaje da se priznaje kada se dogode naknadne izmene ugovornih uslova finansijskog sredstva koje imaju za posledicu značajnu izmenu novčanih tokova od finansijskog sredstva.

Finansijske obaveze prestaju da se priznaju kada se obaveza utvrđena ugovorom izmiri, otkaže ili istekne njeno važenje.

Modifikacija

Kada se ugovorni tokovi gotovine finansijskog sredstva ponovo dogovaraju ili se na drugi način modifikuju, a ponovo dogovaranje ili modifikovanje nemaju za rezultat prestanak priznavanja tog finansijskog sredstva u skladu sa MSFI 9, Društvo procenjuje da li je izmena ugovorenih novčanih tokova značajna, imajući u vidu sledeće faktore: značajnu promenu kamatne stope ili poboljšanje uslova kredita, koji u znatnoj meri utiču na kreditni rizik povezan sa imovinom, ili pak značajan produžetak roka vraćanja zajma kada zajmoprimac nema finansijskih poteškoća.

Ukoliko se izmenjeni uslovi značajno razlikuju, prava na novčane tokove od prvobitnih sredstva ističu, i Društvo prestaje sa priznavanjem prvobitnih finansijskih sredstava i vrši priznavanje novog sredstva prema njegovoj fer vrednosti.

Bilo koja razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstava čije je priznavanje prestalo i fer vrednosti novog značajnog izmenjenog sredstva se priznaje u bilansu uspeha, osim ukoliko se suština razlike odnosi na kapitalne transakcije sa vlasnicima.

Obezvredenje finansijskih sredstava

Društvo unapred procenjuje očekivane kreditne gubitke (ECL) po finansijskim sredstvima merenim po amortizovanoj vrednosti i fer vrednosti kroz ostali rezultat i priznaje neto gubitke po osnovu obezvređenja na svaki datum izveštavanja.

Merenje ECL odražava:

- nepristrasan i iznos ponderisan verovatnoćom koji se utvrđuje vrednovanjem niza mogućih ishoda,
- vremensku vrednost novca i
- razumne i raspoložive informacije koje su dostupne bez nepotrebnih troškova ili napora na datum izveštavanja o prethodnim događajima, trenutnim uslovima i prognozama budućih ekonomskih uslova.

Finansijska sredstva koja se mere po amortizovanoj vrednosti i ugovorna sredstva se prikazuju u bilansu stanja umanjeni za očekivani kreditni gubitak. Za finansijska sredstva koja se mere po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat očekivani kreditni gubitak se priznaje u bilansu uspeha, a ostale promene vrednosti se priznaju u ostalom ukupnom rezultatu.

Pojednostavljeni pristup obezvređenja potraživanja

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup za obezvređenje potraživanja od kupaca, ugovorna sredstva i potraživanja po osnovu zakupa i meri rezervisanja za gubitke u iznosu koji je jednak očekivanim kreditnim gubicima tokom celokupnog životnog veka.

Obezvređenje potraživanja kod ključnih kupaca se vrši na osnovu individualne procene očekivanih kreditnih gubitaka procenjenih na bazi kreditnog rejtinga matičnih kompanija navedenih društava uz dodatna prilagođavanja kako bi se uzele u obzir specifičnosti tržišta, buduća očekivanja i položaj entiteta u okviru Grupe.

Preostali kupci su podeljeni u dve kategorije kod kojih se obezvređenje vrši korišćenjem matrice rezervisanja. Prvu kategoriju čine zdravstvene i državne ustanove koje imaju duži ciklus naplate potraživanja i kod kojih je iz tog razloga nastanak događaj neizvršenja obaveza definisan kao 120 dana od dospelosti potraživanja. Drugu kategoriju čine ostala pravna lica dominantno iz privatnog sektora kod kojih je u skladu sa zahtevima MSFI 9 nastanak događaja neizvršenja obaveze definisan kao 90 dana od dospelosti potraživanja.

Društvo koristi matricu rezervisanja prilikom izračunavanja očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu potraživanja od kupaca iz navedenih kategorija.

Društvo koristi istorijske kreditne gubitke (korigovane na osnovu tekućih podataka koji se mogu uočiti kako bi prikazalo efekte tekućih uslova i predviđanja budućih uslova) za potraživanja od kupaca kako bi procenila 12- mesečne očekivane kreditne gubitke ili očekivane kreditne gubitke tokom celokupnog životnog veka finansijskih sredstava, shodno tome šta je primenljivo.

Sledeća tabela prikazuje primenjene obračunate stope kreditnih gubitaka za kupce iz kategorije zdravstvenih i državnih ustanova, na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

Broj dana u kašnjenju	% očekivani kreditni gubici	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Nedospelo	8%	5%
1 – 30	21%	16%
31 – 60	34%	23%
61 – 90	49%	34%
91 – 120	66%	55%
120 +	100%	100%

U narednoj tabeli date su primenjene obračunate stope kreditnih gubitaka za ostale kupce za koje se primenjuje pojednostavljeni prirup za obračun obezvređenja, na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

Broj dana u kašnjenju	% očekivani kreditni gubici	
	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Nedospelo	6%	7%
1 – 30	23%	24%
31 – 60	39%	39%
61 – 90	60%	64%
91 – 120	100%	100%

Knjigovodstvena vrednost sredstva se umanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a visina gubitka se priznaje u Bilansu uspeha.

Gubici po osnovu obezvređenja se ukidaju kroz Bilans uspeha ukoliko se iznos gubitaka po osnovu obezvređenja smanji, a takvo smanjenje se može pripisati događaju koji je nastao nakon priznavanje obezvređenja.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenetna na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

3.4. Učešća u kapitalu

Ulaganja u kapitalu zavisnih pravnih lica

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica inicijalno se priznaju u visini nabavne vrednosti. Nabavnu vrednost čini inicijalno ulaganje za sticanje učešća u kapitalu ili osnivanje zavisnog pravnog lica, uvećano za eventualne transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati sticanju učešća ili osnivanju pravnog lica. Naknadno vrednovanje učešća u kapitalu zavisnih društva vrši se u visini nabavne vrednosti umanjenje za eventualno obezvređenje.

Kontrola je moć da se odlučuje o finansijskim i poslovnim politikama Društva kako bi se ostvarile ekonomske koristi od njegovih aktivnosti. Uobičajeno, kontrola se ostvaruje kada matično Društvo poseduje u vlasništvu više od 50% akcija zavisnog Društva, ili poseduje pravo na više od 50% glasačkih prava u organima odlučivanja pravnog lica. Drugi vidovi kontrole takođe mogu ukazati na to da je Društvo zavisno odnosno pod kontrolom matičnog Društva.

Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica testiraju se na obezvređenje jedino ako se utvrdi da postoje indikatori obezvređenja na datum izveštavanja. Pored toga, razmatranje obezvređenja učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica vrši se i u sledećim situacijama:

- kada trenutna knjigovodstvena vrednost učešća u kapitalu iskazana u pojedinačnim finansijskim izveštajima prevazilazi vrednost neto imovine zavisnog pravnog lica iskazanu u konsolidovanim finansijskim izveštajima, uključujući i pripadajući goodwill; i
- kada primljene dividende prevazilaze ukupni sveobuhvatni rezultat zavisnog pravnog lica u godini u kojoj su te dividende deklarirane za isplatu;

Prilikom razmatranja indikatora obezvređenja za učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica u obzir se uzimaju svi indikatori obezvređenja kao i za ostalu nefinansijsku stalnu imovinu (interni i eksterni indikatori obezvređenja).

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica

Učešća u kapitalu drugih pravnih lica se odnose na ulaganja u pravna lica gde Društvo nema ostvarenu kontrolu vlasništva niti vrši značajan uticaj na poslovanje tih pravnih lica, odnosno koja ne predstavljaju zavisna pravna lica ili pridružena pravna lica. Ovakvim ulaganjima smatraju se sva ulaganja gde Društvo ima učešće bez prava kontrole do visine od 20% vlasništva u kapitalu.

Društvo naknadno odmerava sva učešća u kapitalu drugih pravnih lica po fer vrednosti. Ukoliko za navedena učešća postoji organizovano aktivno tržište kapitala na kojem se vrši trgovanje takvim vlasničkim instrumentima, fer vrednost utvrđuje se u visini kotirane tržišne cene na datum izveštavanja.

Efekti promene fer vrednosti učešća u kapitalu drugih pravnih lica prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se kroz bilans uspeha osim, ukoliko se prilikom inicijalnog priznavanja, Društvo nije odlučilo da fer vrednost dobitaka ili gubitaka po osnovu ulaganja u vlasničke instrumente (instrumente kapitala) prikaže u ostalom rezultatu.

Vlasnički po fer vrednosti kroz ostali rezultat se priznaju inicijalno po fer vrednosti uvećanoj za transakcione troškove koji se mogu direktno pripisati njihovom sticanju. Efekti promene fer vrednosti vlasničkih instrumenata koji se vrednuju po fer vrednosti kroz ostali rezultat prilikom naknadnog vrednovanja priznaju se u okviru ostalog rezultata i naknadno se ne reklasifikuju u bilans uspeha.

Vlasnički instrumenti koji nemaju kotiranu vrednost na aktivnom tržištu i čija se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, u izuzetnim slučajevima, vrednuju se u visini nabavne vrednosti po umanjenju za eventualno obezvređenje, ukoliko je utvrđeno da obezvređenje postoji na datum izveštavanja. U ovakvim slučajevima nabavna vrednost se tretira kao odgovarajuća aproksimacija fer vrednosti, bilo da se fer vrednost ne može utvrditi drugim alternativnim metodama, ili postoji široki raspon mogućih fer vrednosti unutar koga postojeća nabavna vrednost predstavlja najbolju procenu (aproksimaciju) fer vrednosti.

3.5 Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja su nemonetarna sredstva (ne predstavljaju opipljiva fizička sredstva) kao što su patenti, licence, koncesije, zaštitni znakovi, žigovi, računovodstveni softveri, franšize, ulaganja u razvoj novih proizvoda, procesa i uređaja, autorskih prava i drugo. Za ova sredstva postoji verovatnoća da će u periodu dužem od jedne godine generisati ekonomske koristi u iznosu koji premašuje troškove.

Nematerijalna ulaganja se vrednuju po nabavnoj vrednosti ili ceni koštanja. Nakon početnog priznavanja, nematerijalna ulaganja se iskazuju po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja.

Naknadni troškovi po osnovu ulaganja u nematerijalna ulaganja se mogu kapitalizovati samo u slučaju kada se mogu očekivati buduće ekonomske koristi od sredstva na koje se oni odnose. Svi ostali troškovi predstavljaju rashod perioda u kojem su nastali.

Obračun amortizacije nematerijalnih ulaganja počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je nematerijalno ulaganje raspoloživo za upotrebu. Osnovicu za obračun amortizacije čini nabavna vrednost umanjena za preostalu, rezidualnu vrednost. Ako preostala vrednost nije materijalno značajna, ne uzima se u obzir prilikom obračuna amortizacije, odnosno ne umanjuje osnovicu za amortizaciju. Ostala nematerijalna ulaganja amortizuju se putem proporcionalne metode u roku od pet godina, uz korišćenje amortizacione stope od 20%, softveri se amortizuju putem proporcionalne metode u roku od tri godine, uz korišćenje amortizacione stope 33,33%.

Metod amortizacije, korisni vek i rezidualna vrednost se procenjuju na kraju svakog izveštajnog perioda i kada je to potrebno vrši se njihova korekcija.

3.6 Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekretnine, postrojenja i oprema iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu ispravku vrednosti i gubitke usled obezvređenja. Početno merenje nekretnina, postrojenja i opreme vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Izdaci za nekretnine, postrojenja i opremu se priznaju kao sredstvo ako i samo ako je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim sredstvom priticati u Društvo i ako se izdaci za to sredstvo mogu pouzdano meriti. Nabavke nekretnina, postrojenja i opreme tokom godine evidentirane su po nabavnoj vrednosti koju čini faktura dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke i troškove dovođenja sredstva u stanje funkcionalne pripravnosti.

Saglasno usvojenoj računovodstvenoj politici, na dan bilansa stanja, rukovodstvo Društva analizira vrednosti po kojima su prikazana nematerijalna i materijalna imovina Društva. Ukoliko postoji indikacija da je neko sredstvo obezvređeno, nadoknativ iznos te imovine se procenjuje kako bi se utvrdio iznos obezvređenja. Ukoliko je nadoknativni iznos nekog sredstva procenjen kao niži od vrednosti po kojoj je to sredstvo prikazano, postojeća vrednost tog sredstva se umanjuje do visine nadoknativne vrednosti, koju predstavlja vrednost veća od neto prodajne vrednosti i vrednosti u upotrebi. Gubitak zbog obezvređenja se priznaje u iznosu razlike, na teret rashoda.

Dobici od prodaje nekretnina, postrojenja i opreme se knjiže direktno u korist ostalih prihoda. Gubici po osnovu prodaje ili rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme terete ostale rashode.

Amortizacija nekretnina, postrojenja i opreme obračunava se po proporcionalnom metodu primenom amortizacionih stopa koje su određene tako da se nabavna vrednost nekretnina, postrojenja i opreme amortizuje u jednakim godišnjim iznosima u toku veka upotrebe. Amortizacija sredstava aktiviranih u toku godine se obračunava kada se sredstva stave u upotrebu, odnosno počev od narednog meseca od datuma nabavke na nabavnu vrednost.

Primenjene stope amortizacije u tekućem i prethodnom obračunskom periodu su:

Opis	2022.	Procenjeni vek trajanja (u godinama)	2021.	Procenjeni vek trajanja (u godinama)
Građevinski objekti	2,50%	40	2,50%	40
Rezervoari, ASU, Isparivači	6,66%	15	6,66%	15
Kompjuterska oprema	33,33%	3	33,33%	3
Motorna vozila	20,00%	5	20,00%	5
Ostala oprema i alati	20,00%	5	20,00%	5

Određivanje korisnog veka trajanja nekretnina, postrojenja i opreme se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada god postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

3.7 Investicione nekretnine

Investicione nekretnine (zemljište, zgrade) svrstavaju se u investicione nekretnine ako se drže radi povećanja vrednosti ili davanja u zakup. Sredstvo koje se sastoji od delova koji se daju u zakup i delova koji se koriste za sopstveno obavljanje delatnosti ili za administrativne svrhe, odvojeno se priznaju ukoliko se takvi delovi mogu zasebno prodati ili dati u zakup kao finansijski lizing. Ukoliko se takvi delovi ne mogu odvojeno prodati, takvo sredstvo se može klasifikovati kao investiciona nekretnina samo u slučaju da se beznačajan deo odnosi na deo koji se koristi za obavljanje sopstvene delatnosti ili za administrativne svrhe.

Početno merenje investicionih nekretnine prilikom sticanja (nabavke) vrši se po nabavnoj vrednosti ili po ceni koštanja. Naknadno merenje investicionih nekretnina vrši se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i eventualno obezvređenje.

Naknadni izdaci koji se odnose na već priznatu investicionu nekretninu uvećavaju vrednost te investicione nekretnine, ako je verovatno da će priliv budućih ekonomskih koristi od investicione nekretnine biti veći od prvobitno procenjene stope prinosa te investicione nekretnine. Svi ostali naknadni izdaci koji ne ispunjavaju prethodno navedene uslove priznaju se na teret rashoda perioda u kome su nastali.

3.8 Zalihe

Zalihe se iskazuju po ceni koštanja ili po neto ostvarivoj vrednosti u zavisnosti od toga koja je niža.

Nabavnu vrednost sirovina i trgovačke robe čini fakturna cena dobavljača uvećana za zavisne troškove nabavke. Cenu koštanja nedovršene proizvodnje i gotovih proizvoda čine direktni troškovi materijala i zarada i pripadajući deo opštih troškova proizvodnje. Nedovršena proizvodnja i gotovi proizvodi koji se odnose na konzumna biološka sredstva i poljoprivredne proizvode su vrednovani po fer vrednosti. Obračun izlaza zaliha vrši se po metodi prosečne ponderisane cene.

Terećenjem ostalih rashoda vrši se ispravka vrednosti zaliha robe u slučajevima kada se oceni da je potrebno svesti vrednost zaliha na njihovu neto prodajnu vrednost. Oštećene zalihe robe i zalihe koje po kvalitetu ne odgovaraju standardima se u potpunosti otpisuju.

3.9. Lizing

Društvo kao korisnik lizinga

Društvo na početku ugovora vrši procenu da li je u pitanju ugovor o lizingu ili sadrži lizing. Ugovor o lizingu ili ugovor koji sadrži lizing postoji ako ugovor prenosi pravo na kontrolu upotrebe prepoznatljive imovine tokom određenog vremenskog perioda u zamenu za naknadu. U cilju utvrđivanja da li ugovor sadrži pravo upravljanja i kontrole nad prepoznatljivom imovinom Društvo se rukovodi definicijama koje su date u MSFI 16. Na dan početka trajanja lizinga vrši se priznavanje sredstva kao prava korišćenja koje se sastoji od prava korišćenja odnosno sredstva, i obaveze po osnovu lizinga, koja se sastoji od obaveze za plaćanje lizinga.

Društvo određuje rok zakupa kao period tokom koga zakup ne može biti raskinut, uključujući:

- a) period za koji se primenjuje opcija za produženje zakupa, ako je opravdano izvesno da će zakupac iskoristiti tu opciju, i
- b) period za koji se primenjuje opcija za raskid zakupa, ako je dovoljno izvesno da zakupac neće iskoristiti tu opciju.

Imovina sa pravom korišćenja

Društvo prepoznaje imovinu sa pravom korišćenja na dan početka zakupa (tj. datum kada je određena imovina dostupna za upotrebu). Imovina sa pravom korišćenja vrednuje se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i gubitke od umanjenja i prilagođava se za svako ponovno merenje obaveza iz zakupa. Nabavna vrednost imovine sa pravom korišćenja uključuje iznos priznatih obaveza zakupa, početno nastalih direktnih troškova i plaćanja zakupa izvršena na ili pre početnog datuma zakupa, umanjениh za primljene podsticaje za zakup. U nabavnu vrednost takođe se uključuju i troškovi demontaže i uklanjanje imovine uzete na lizing kao i troškovi dovođenja takve imovine u njeno prvobitno stanje.

Imovina sa pravom korišćenja amortizuje se proporcionalno, tokom kraćeg roka trajanja zakupa ili procenjenog korisnog veka imovine.

Obaveze za lizing

Na dan početka lizinga, Društvo priznaje obaveze za lizing po sadašnjoj vrednosti budućih plaćanja po osnovu lizinga sa stanjem na dan početka lizinga, korišćenjem implicitne diskontne stope koja je sadržana u lizingu ili po inkrementalnoj stopi zaduživanja Društva ukoliko implicitnu diskontnu stopu sadržanu u lizingu nije moguće utvrditi na prihvatljivo dostupan način. Utvrđivanje inkrementalne kamatne stope vrši se kombinovanjem podataka iz različitih eksternih izvora finansiranja prilagođenih za konkretne uslove i period trajanja lizinga i vrste imovine koja se uzima u lizing.

Plaćanja lizinga uključuju fiksna plaćanja umanjena za sva primanja podsticaja za lizing, promenljiva plaćanja lizinga koje zavise od indeksa ili stope, i iznosi za koje se očekuje da će biti plaćeni kao garancija za preostalu vrednost.

Nakon početnog priznavanja obaveze za lizing se amortizuju metodom efektivne kamatne stope. Pored toga, knjigovodstvena vrednost obaveza za lizing se ponovo meri ako postoji izmena, promena roka trajanja lizinga, promena plaćanja lizinga (npr. promene u budućim plaćanjima koje su posledica promene indeksa ili stope korišćene za utvrđivanje takvih plaćanja lizinga) ili promena u proceni opcije za kupovinu tog osnovnog sredstva. Efekti ponovnog merenja obaveza za lizing uključuju se i u vrednost priznate imovine sa pravom korišćenja, ili se priznaju u bilansu uspeha u slučaju da je imovina sa pravom korišćenja u celosti amortizovana i svedena na nulu.

Kratkoročni lizing i lizing male vrednosti

Društvo je usvojilo politiku da ne priznaje sredstva sa pravom korišćenja i obaveze za lizing za lizinge male vrednosti i kratkoročne lizinge. Društvo postavlja prag od 5.000 evra ili manje i istovremeno analizira prirodu sredstva kako bi procenila da li sredstvo lizinga ispunjava uslove za izuzeće po osnovu imovine male vrednosti. Imovina male vrednosti se odnosi na IT opremu (uglavnom štampače) u vrednosti od 5.000 evra ili manje u dinarskoj protivvrednosti. Kratkoročni lizing je definisan kao lizing koji na datum početka ima period lizinga od 12 meseci ili kraće i ne uključuje opciju kupovine sredstva lizinga. Izbor načina računovodstvenog obuhvatanja kratkoročnih lizinga vrši se prema klasi imovine na koju se odnosi pravo korišćenja. Društvo priznaje lizing plaćanja u vezi sa ovim ugovorima o lizingu kao trošak proporcionalno tokom perioda lizinga.

Društvo kao davaoc lizinga

Na početku lizinga ili prilikom modifikacije ugovora koji sadrži komponentu lizinga, Društvo raspoređuje naknadu predviđenu ugovorom na sve komponente lizinga na osnovu njihovih relativnih samostalnih cena iz ugovora.

Kada Društvo postupa u svojstvu davaoca lizinga, na početku lizinga utvrđuje da li je svaki lizing finansijski ili operativni.

Da bi klasifikovao svaki lizing, Društvo pravi opštu procenu da li lizing prenosi suštinski sve rizike i koristi povezane sa vlasništvom nad sredstvom lizinga. Ako je to slučaj, lizing je finansijski lizing; ako ne, onda je to operativni lizing. Kao deo ove procene, Društvo uzima u obzir određene indikatore, kao što je da li lizing obuhvata glavni deo ekonomskog veka sredstva.

Kada je Društvo posrednik u svojstvu davaoca lizinga, svoje učešće u osnovnom lizingu i podzakupu obračunava odvojeno. Procenjuje klasifikaciju lizinga u odnosu na sredstvo sa pravom korišćenja koje proizilazi iz osnovnog lizinga, a ne u odnosu na sredstvo koje je predmet lizinga. Ako je osnovni lizing kratkoročni lizing na koji Društvo primenjuje gore opisano izuzeće, tada podzakup klasifikuje kao operativni lizing.

Ako aranžman sadrži komponente lizinga i komponenti koje nisu deo lizinga, tada Društvo primenjuje MSFI 15 kako bi raspodelilo naknadu iz ugovora.

Društvo primenjuje zahteve za prestanak priznavanja i umanjenje vrednosti iz MSFI 9 na neto ulaganje u lizing. Društvo nadalje redovno preispituje procenjene negarantovane rezidualne vrednosti korišćene kod izračunavanja bruto investiranja u lizing.

Društvo proporcionalnom metodom priznaje kao prihod plaćanja za lizing primljena po osnovu operativnog lizinga tokom perioda lizinga i to u okviru „ostalih prihoda“.

3.10 Naknade zaposlenima

Kratkoročne beneficije zaposlenih - porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Društvo je obavezno da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Društvo ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Doprinosi na teret zaposlenih i na teret poslodavca knjiže se na teret troškova u periodu na koji se odnose.

Dugoročne beneficije zaposlenih - obaveze po osnovu otpremnina i jubilarnih nagrada

U skladu sa Kolektivnim ugovorom o radu, Društvo je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini najmanje 2 prosečne zarade isplaćene u Republici Srbiji a prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za statistiku.

Pored toga, Društvo na osnovu kolektivnog ugovora, donosi odluku o isplati jubilarnih nagrada i to za zaposlene koji u toku kalendarske godine navršavaju 10, 15, 20, 25, 30, 35 i 40 godina neprekidnog uspešnog radnog staža u Društvu. Pojedinačnim kolektivnim ugovorom definisan je iznos jubilarne nagrade za svaku od napred pomenutih pojedinačnih jubilarnih godina radnog staža.

Društvo nema sopstvene penzione fondove niti opcije za isplate zaposlenima u vidu akcija i po tom osnovu nema identifikovanih obaveza na dan 31. decembra 2022. godine.

Kratkoročna plaćena odsustva

Prema proceni rukovodstva Društvo, iznos kratkoročnih plaćenih odsustava na dan 31. decembra 2022. godine nije materijalno značajan i shodno tome, Društvo nije izvršilo ukalkulisavanje navedenih obaveza na dan bilansa stanja.

3.11 Rezervisanja

Rezervisanje se priznaje u bilansu stanja u momentu kada Društvo ima pravnu ili stvarnu obavezu nastalu kao rezultat prošlih događaja i kada je verovatno da će podmirenje obaveze zahtevati odliv sredstava s ekonomskim koristima.

Rezervisanja za sudske sporove formiraju se na osnovu procene ishoda sporova od strane rukovodstva Društva u visini procenjenih izdataka koji će nastati da se takve obaveze izmire.

3.12 Kapital

Kapital Društva obuhvata osnovni kapital i to akcijski kapital, ostali kapital, emisionu premiju, rezerve i akumulirani rezultat.

Osnivač ne može povlačiti sredstva uložena u osnovni kapital Društva, osim u slučajevima predviđenim pozitivnim zakonskim propisima.

3.13 Prihodi od Ugovora sa kupcima

Prihodi od prodaje i pružanja usluga

Prihodi od prodaje proizvoda i robe se priznaju u momentu kada Društvo ispuni obavezu izvršenja po ugovoru sa kupcem prenosom dobara i usluga, odnosno kada kupac stekne kontrolu nad obećanim dobrima i uslugama.

Kod većine ugovora, kontrola nad proizvodima, robom ili uslugama prelazi na kupca u određenom trenutku u vremenu i naknada postaje bezuslovna.

Prihod se priznaje u iznosu cene transakcije. Cena transakcije predstavlja iznos naknade, za koju Društvo očekuje da ima pravo u zamenu za prenos kontrole nad ugovorenom robom ili uslugama na kupca, isključujući iznose koji su naplaćeni u ime trećih lica.

Društvo razmatra da li postoje druga obećanja u ugovoru koja predstavlja posebne obaveze izvršenja na koje deo transakcione cene treba da se raspodeli. Prilikom utvrđivanja transakcione cene Društvo uzima u obzir efekte varijabilne naknade, postojanje značajnih komponenti finansiranja, nemonetarnu naknadu, kao i naknadu koja se plaća kupcu (ako postoji).

Varijabilna naknada

Ako naknada iz Ugovora uključuje varijabilni iznos, Društvo procenjuje iznos naknade na koju će imati pravo u zamenu za prenos dobara na kupca. Varijabilna naknada se procenjuje prilikom zaključivanja ugovora i ograničava se sve dok ne postane veoma verovatno da neće doći do značajnog storniranja u iznosu priznatog kumulativnog prihoda, kada je neizvesnost povezana sa varijabilnom naknadom naknadno rešena.

Troškovi pribavljanja ugovora

Društvo je izabralo da iskoristi praktična olakšanja za troškove ugovaranja nastale u vezi sa ugovorima koji imaju period amortizacije kraći od jedne godine. Ti troškovi se rashoduju po njihovom nastanku.

Popusti

Društvo odobrava popuste i rabate kupcima, kako iskazane na fakturi tako i naknadno odobrene. Popusti se tretiraju kao varijabilna naknada i pojedinačno se procenjuju prilikom zaključivanja ugovora i ponovo se procenjuje na datum prometa. Popusti se obračunavaju na kraju svakog izveštajnog perioda.

3.14 Finansijski i ostali prihodi

Finansijski prihodi

Finansijski prihodi obuhvataju prihode od kamata, kursnih razlika, dividendi i ostale finansijske prihode, ostvarene iz odnosa sa matičnim, zavisnim i ostalim povezanim pravnim licima.

Prihodi od kamata se, u skladu sa načelom uzročnosti, priznaju u bilansu uspeha perioda na koji se odnose. Prihod od kamata se priznaje na vremenski proporcionalnoj osnovi primenom metode efektivne kamatne stope.

Prihodi od dividendi priznaju se kada je ustanovljeno pravo na isplatu dividende.

Ostali prihodi

U okviru ostalih prihoda iskazani su dobiti po osnovu prodaje nekretnina, postrojenja i opreme (osnovnih sredstava) i nematerijalnih ulaganja, dobiti po osnovu prodaje dugoročnih hartija od vrednosti i učešća u kapitalu, dobiti od prodaje materijala, naplaćena otpisana potraživanja, viškovi, prihodi po osnovu efekata ugovorene zaštite od rizika, prihodi od smanjenja obaveza, prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja, prihodi od usklađivanja vrednosti imovine, pozitivni efekti promene poštene (fer) vrednosti nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme i zaliha do visine prethodno iskazanih rashoda za ta sredstva po osnovu vrednosnog usklađivanja i ukidanja ispravki vrednosti po osnovu vrednosnog usklađivanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.15 Rashodi

Rashodi se priznaju u bilansu uspeha po načelu uzročnosti prihoda i rashoda odnosno na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su nastali.

Poslovni rashodi

Poslovni rashodi obuhvataju troškove uslovljene stvaranjem prihoda od prodaje i uključuju nabavnu vrednost prodate robe, troškove materijala, goriva i energije, bruto zarade, troškove amortizacije i usluge pružene od strane trećih lica. Poslovni rashodi obuhvataju i opšte troškove kao što su troškovi zakupa, marketinga, osiguranja, platnog prometa, poreza i ostali troškovi nastali u tekućem obračunskom periodu.

Finansijski rashodi

Finansijski rashodi obuhvataju rashode po osnovu kamata i kursnih razlika i ostale finansijske rashode. Rashodi kamate obuhvataju kamatu obračunatu na primljene kredite, koja se evidentira u bilansu uspeha perioda na koji se odnose, a u skladu sa načelom uzročnosti.

Ostali rashodi

U okviru ostalih rashoda iskazani su gubici po osnovu prodaje i rashodovanja nekretnina, postrojenja i opreme i nematerijalnih ulaganja, gubici po osnovu prodaje hartija od vrednosti i učešća u kapitalu pravnih lica, gubici od prodaje materijala, manjkovi, rashodi po osnovu direktnih otpisa potraživanja, rashodi po osnovu obezvređenja imovine, negativni efekti vrednosnih usklađivanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja, opreme, dugoročnih i kratkoročnih finansijskih plasmana, zaliha, i potraživanja u skladu sa računovodstvenom politikom Društva.

3.16 Porez na dobitak

Tekući porez

Porez na dobitak predstavlja iznos koji se obračunava i plaća u skladu sa odredbama Zakona o porezu na dobit pravnih lica Republike Srbije. Tekući porez na dobitak predstavlja iznos obračunat primenom propisane poreske stope od 15% na osnovicu koju predstavlja oporezivi dobitak. Oporezivi dobitak se utvrđuje u poreskom bilansu kao dobit pre oporezivanja iskazana u bilansu uspeha, nakon usklađivanja prihoda i rashoda na način propisan poreskim zakonodavstvom Republike Srbije. Iznos ovako utvrđenog poreza i iskazanog u poreskoj prijavi se umanjuje po osnovu poreskih kredita i poreskih podsticaja.

Poresko zakonodavstvo Republike Srbije ne predviđa da se poreski gubici iz tekućeg perioda mogu koristiti kao osnova za povraćaj poreza plaćenog u prethodnim periodima. Međutim, gubici iz tekućeg perioda iskazani u poreskom bilansu, izuzev onih iz kojih proizilaze kapitalni gubici i dobiti, mogu se iskoristiti za umanjenje dobiti utvrđene u poreskom bilansu budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Odloženi porez

Odloženi poreski efekti obračunavaju se za sve privremene razlike između poreske osnove sredstava i obaveza i njihove knjigovodstvene vrednosti utvrđene u skladu sa propisima o računovodstvu Republike Srbije. Važeće poreske stope na dan bilansa stanja ili poreske stope koje su nakon tog dana stupile na snagu, koriste se za utvrđivanje odloženog poreza. Zakona o porezu na dobit pravnih lica propisuje poreske stope od 15%. Odložene poreske obaveze priznaju se u celini za sve oporezive privremene razlike. Odložena poreska sredstva priznaju se za sve odbitne privremene razlike, kao i po osnovu poreskih gubitaka i poreskih kredita koji se mogu preneti u naredne fiskalne periode do stepena do kojeg je izvesno da će postojati oporeziva dobit po osnovu koje se preneti poreski gubitak i poreski krediti mogu iskoristiti.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto dobitak perioda, izuzev iznosa odloženih poreza koji je nastao po osnovu revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme, kao ulaganja u akcije pravnih lica i banaka, a koji se evidentira preko revalorizacionih rezervi.

3.17 Zarada po akciji

Društvo izračunava i obelodanjuje osnovnu zaradu po akciji. Osnovna zarada po akciji obračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, imaocima običnih akcija Društva, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku perioda.

3.18 Informacije po segmentima

Segment poslovanja je komponenta Društva:

- a) Koja se bavi poslovnim aktivnostima kojima može da ostvaruje prihode ili pravi rashode.
- b) Čije poslovne rezultate redovno pregleda glavni organ upravljanja Društva da bi doneo odluke o resursima koji se dodeljuju tom segmentu i da bi ocenio njegove performanse.
- c) Za koji su raspoložive zasebne finansijske informacije.

Društvo ima ogranak u Petrovcu, Republika Crna Gora. Ogranak svoju delatnost obavlja i finansijske izveštaje sastavlja u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Republike Crna Gora.

Društvo najveći deo svog poslovanja obavlja na teritoriji Republike Srbije.

Segmenti poslovanja

a) Informacije o segmentima poslovanja

Poslovanja društva prati se po sledećim segmentima:

- Tehnički i medicinski gasovi
- Specijalni gasovi
- Hardware

Svi ostali segmenti poslovanja svrstali u kategoriju ostali segmenti. Svi prihodi po segmentima su eksternog karaktera i ne postoji prodaja između segmenata. Samim tim, ne postoje ni eliminacije među prikazanim segmentima.

Društvo koristi poslovni dobitak kao pokazatelj operativnih performansi prikazanih segmenata, s obzirom da rukovodstvu Društva smatra da je poslovni dobitak, kao razlika između poslovnih prihoda i poslovnih rashoda, najpogodniji pokazatelj za praćenje uspešnosti poslovanja segmenata, i da je to istovremeno najbolji pokazatelj za poređenje performansi Društva u odnosu na druge entite koji posluju u istoj industriji.

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2022. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i medicinski gasovi	Specijalni gasovi	"Hardware"	Ostalo	Ukupno
Prihodi od prodaje	9.326.503	1.281.678	717.013		11.325.194
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	67.622	67.622
Ukupno segmentni prihodi	9.326.503	1.281.678	717.013	67.622	11.392.816
Troškovi proizvodnje	5.139.707	749.124	541.558		6.430.389
Troškovi ambalaže/pakovanja	402.917	-	-		402.917
Troškovi distribucije	841.861	56.963	-		898.824
Troškovi prodaje	292.180	63.402	108.476		464.058
Troškovi administracije i uprave	302.128	41.249	22.119		365.496
License Fee	162.800	19.171	8.058		190.029
Management Fee	142.137	16.693	6.050		164.880
	7.283.730	946.602	686.261		8.916.593
Nealocirani (neutralni) troškovi	-	-	-	58.746	58.746
Ukupno operativni troškovi	7.283.730	946.602	686.261	58.746	8.975.339
Poslovni dobitak	2.042.773	335.076	30.752	8.876	2.417.477

Rezultati po izabranim segmentima poslovanja za 2021. godinu dati su u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	Tehnički i	Specijalni	"Hardware"	Ostalo	Ukupno
Prihodi od prodaje	9.552.609	1.042.591	583.608		11.178.808
Nealocirani (neutralni) prihodi	-	-	-	76.966	76.966
Ukupno segmentni prihodi	9.552.609	1.042.591	583.608	76.966	11.255.774
Troškovi proizvodnje	4.771.549	558.159	403.613		5.733.321
Troškovi ambalaže/pakovanja	338.737	-	-		338.737
Troškovi distribucije	828.378	46.575	-		874.953
Troškovi prodaje	279.200	53.142	96.491		428.833
Troškovi administracije i	272.224	29.840	17.013		319.077
License Fee	169.980	16.058	5.983		192.021
Management Fee	126.888	11.770	3.684		142.342
	6.786.956	715.544	526.784		8.029.284
Nealocirani (neutralni)	-	-	-	43.235	43.235
Ukupno operativni troškovi	6.786.956	715.544	526.784	43.235	8.072.519
Poslovni dobitak		327.047	56.824	33.731	3.183.255

b) Usaglašavanje informacija o segmentima poslovanja sa iznosima u finansijskim iznosima

Usaglašavanje poslovnog dobitka po segmentima sa ukupnim poslovnim dobitkom Društva, dat je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Poslovni dobitak segmenata	2.417.477	3.183.255
<i>Usaglašavanje poslovnih prihoda:</i>		
Promena vrednosti zaliha	(4.643)	41.686
Prihodi od usklađivanja vrednosti imovine	11.413	
<i>Usaglašavanje poslovnih rashoda:</i>		
Rashodi obezvređenja nefinansijske imovine	(6.740)	(2.634)
Ukupno poslovni dobitak Društva	2.417.507	3.222.307

Promena vrednosti zaliha i rashodi po osnovu obezvređenja nefinansijske imovine nisu uključeni u izveštavanje po segmentima poslovanja.

c) Informacije o geografskim segmentima poslovanja

Informacije o eksternim prihodima od prodaje proizvoda i usluga po geografskim područjima date su napomeni 5.

d) Informacije o ključnim kupcima

U svom poslovanju Društvo ostvaruje prihode od prodaje od ukupno dva ključna kupca koji pojedinačno imaju ostvaren promet 10% ili više u odnosu na ukupne prihode od prodaje robe, proizvoda i usluga i prihode od zakupa. U odnosu na ove prihode, prihodi od prodaje ostvareni od ova dva kupca iznosili su RSD 2.882.406 hiljadu u 2022. godini, što predstavlja 26% od ukupnog iznosa pomenutih prihoda (2021. godina: RSD 3.001.691 hiljada ili 27% od posmatranih prihoda).

4. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Društvo je u svom redovnom poslovanju u različitom obimu izloženo određenim finansijskim rizicima i to:

- Tržišnim rizicima,
- Riziku likvidnosti, i
- Kreditnom riziku.

Upravljanje rizicima u Društvu je usmereno na minimiziranje potencijalnih negativnih uticaja na finansijsko stanje i poslovanje Društva u situaciji nepredvidivosti finansijskih tržišta.

4.1 Tržišni rizik

(a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CNY	USD	CHF	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.045.893	-	71.397	-	575.880	1.693.170
Potraživanja po osnovu prodaje	776.512	-	-	-	1.823.754	2.600.266
Kratkoročni finansijski plasmani	1.015.204	-	-	-	1.634.052	2.649.256
Učešća u kapitalu	-	-	-	-	5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja	196.480	-	-	-	466	196.946
Ostala potraživanja	-	-	-	-	257.958	257.958
Ukupno	3.034.089	-	71.397	-	9.444.027	12.549.513
Obaveze iz poslovanja	661.399	187.085	520	59.206	541.200	1.449.410
Ostale obaveze	8.583	-	-	-	240.743	249.326
Ukupno	669.982	187.085	520	59.206	781.943	1.698.736
Neto devizna pozicija na dan						
31. decembra 2021. godine	2.364.107	(187.085)	70.877	(59.206)	8.662.084	10.850.777

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CNY	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.745	476.390	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	599.283	-	-	1.511.121	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	16.832	1.077.309
Učešća u kapitalu	0	-	-	5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja	151.463	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	120.431	194.461
Ukupno	2.926.137	-	3.745	7.334.014	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	507.654	42.779	-	490.053	1.040.486
Ostale obaveze	13.609	-	-	78.268	91.877
Ukupno	521.263	42.779	-	568.321	1.132.363
Neto devizna pozicija na dan					
31. decembra 2022. godine	2.404.874	(42.779)	3.745	6.765.693	9.131.533

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Društva:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
- EUR	24.049	23.641
- CNY	(428)	(1.871)
- CHF	-	(592)
- USD	37	709
Ukupno	23.658	21.887

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Društva u 2022. godini za RSD 23.658 hiljada dinara, odnosno smanjenje neto rezultata za isti iznos u slučaju jačanja dinara (2021. godina: RSD 21.887 hiljada).

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Društvo je izloženo raznim rizicima koji kroz efekte promena visine tržišnih kamatnih stopa deluju na njegov finansijski položaj i tokove gotovine. Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva (uključujući investicije) i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.228.823	2.792.613
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	1.228.823	2.792.613
Finansijska sredstva	1.521.019	1.693.170
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1.521.019	1.693.170

Društvo ima značajnu kamatonosnu imovinu. Prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Društva bio bi veći (manji) za iznos od RSD 15.210 hiljada u 2022. godini, odnosno RSD 16.932 hiljada u 2021. godini.

4.2 Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2021. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.693.170	-	-	-	1.693.170
Potraživanja po osnovu prodaje	2.376.039	224.227	-	-	2.600.266
Kratkoročni finansijski plasmani	2.649.256	-	-	-	2.649.256
Učešća u kapitalu				5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja			147.662	49.284	196.946
Ostala potraživanja	257.958				257.958
Ukupno	6.976.423	224.227	147.662	5.201.201	12.549.513
Obaveze iz poslovanja	1.449.410				1.449.410
Ostale obaveze	249.326				249.326
Ukupno	1.698.736	-	-	-	1.698.736
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2021. godine	5.277.687	224.227	147.662	5.201.201	10.850.777

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.521.019	-	-	-	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	1.833.611	276.793	-	-	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	-	-	-	1.077.309
Učešća u kapitalu				5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja			128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	194.461				194.461
Ukupno	4.626.400	276.793	128.423	5.232.280	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	1.040.486				1.040.486
Ostale obaveze	91.877				91.877
Ukupno	1.132.363	-	-	-	1.132.363
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	3.494.037	276.793	128.423	5.232.280	9.131.533

4.3 Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Društvo od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizimirenja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Društva kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u		Ispravka vrednosti u		Bruto vrednosti 2021	Ispravka vrednosti 2021
	% 2022	Bruto 2022	Ispravka vrednosti 2022	% 2021		
<i>Individualna ispravka potraživanja:</i>	52,0%	1.259.518	654.971	22,7%	980.314	222.661
<i>Kolektivna ispravka potraživanja:</i>						
Nedospela potraživanja	6,2%	1.347.575	83.782	6,4%	1.583.968	101.877
Docnja od 0-30 dana	22,8%	207.013	47.257	20,0%	343.608	68878
Docnja od 31-60 dana	37,9%	91.739	34.765	32,7%	95.345	31209
Docnja od 61-90dana	57,1%	50.702	28.930	54,1%	40.489	21.886
Docnja od 91-180 dana	95,5%	79.055	75.493	95,4%	65.773	62.720
Docnja od 181-360 dana	100%	64.563	64.563	100%	64.430	64.430
Docnja preko 360	100%	530.121	530.121	100%	1.214.932	1.214.932
Kolektivna ispravka		2.370.768	864.911		3.408.545	1.565.932
Ukupno		3.630.286	1.519.882		4.388.859	1.788.593

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	1.788.593	1.721.506
Direktan otpis potraživanja	(712.492)	-
Nove ispravke u toku godine	856.781	498.189
Naplata potraživanja u toku godine	(413.000)	(431.102)
Stanje na dan 31. decembra	1.519.882	1.788.593

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kupci u zemlji - bruto	2.973.123	3.491.288
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	198.251	441.013
- Ostali bruto	458.912	456.558
Ispravka vrednosti kupaca	(1.519.882)	(1.788.593)
Ukupno	2.110.404	2.600.266

4.4 Upravljanje rizikom kapitala

Društvo se opredelilo za finansijski koncept kapitala i njegovo očuvanje prema kome je kapital definisan na osnovu nominalnih novčanih jedinica.

Cilj upravljanja kapitalom je da Društvo zadrži sposobnost da nastavi sa svojim poslovanjem u neograničenom periodu u predvidivoj budućnosti, kako bi očuvalo optimalnu strukturu kapitala sa ciljem da smanji troškove kapitala i poveća dobit Društva.

Društvo prati kapital na osnovu koeficijenta zaduženosti, koji se izračunava kao odnos neto dugovanja Društva i njegovog ukupnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2022. godine i 31. decembra 2021. godine, koeficijenti zaduženosti Društva bili su kao što sledi:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ukupne obaveze	1.188.088	1.754.236
<i>Minus: gotovinski ekvivalenti i gotovina</i>	<i>1.521.019</i>	<i>1.693.170</i>
Neto dugovanja	(332.931)	61.066
Sopstveni kapital	23.424.714	22.039.439
Kapital - Ukupno	23.424.714	22.039.439
Koeficijent zaduženosti u %	(1,42)	0,28

4.5 Pravična (fer) vrednost

Poslovna politika Društva je da obelodani informacije o pravičnoj vrednosti aktive i pasive za koju postoje zvanične tržišne informacije i kada se pravična vrednost značajno razlikuje od knjigovodstvene vrednosti. U Republici Srbiji ne postoji dovoljno tržišnog iskustva, kao ni stabilnosti i likvidnosti kod kupovine i prodaje potraživanja i ostale finansijske aktive i pasive, pošto zvanične tržišne informacije nisu u svakom trenutku raspoložive. Stoga, pravičnu vrednost nije moguće pouzdano utvrditi u odsustvu aktivnog tržišta. Rukovodstvo Društva vrši procenu rizika i u slučajevima kada se oceni da vrednost po kojoj se imovina vodi u poslovnim knjigama neće biti realizovana vrši ispravku vrednosti.

Društvo smatra da iskazana knjigovodstvena vrednost potraživanja, nakon umanjenja za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja, kao i nominalna vrednost obaveza iz poslovanja, približno odražava njihovu tržišnu vrednost. Društvo smatra da iznosi u priloženim finansijskim izveštajima odražavaju vrednost koja je u datim okolnostima najverodostojnija i najkorisnija za potrebe izveštavanja.

5. PRIHODI OD PRODAJE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	32	209
Prihodi od prodaje robe matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	-	907
Prihodi od prodaje robe ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	6.230	8.543
Prihodi od prodaje robe na domaćem tržištu	841.492	890.637
Prihodi od prodaje robe na inostranom tržištu	26.866	13.789
Ukupno	874.620	914.085

6. PRIHODI OD PRODAJE PROIZVODA I USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na domaćem tržištu	43.553	29.503
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga matičnim i zavisnim pravnim licima na inostranom tržištu	347.373	294.260
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga ostalim povezanim pravnim licima na inostranom tržištu	1.346.170	911.424
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na domaćem tržištu	7.861.822	8.154.724
Prihodi od prodaje gotovih proizvoda i usluga na inostranom tržištu	574.764	686.576
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga po artiklima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje kiseonika	2.799.839	4.249.532
Prihodi od prodaje azota	1.849.752	1.548.644
Prihodi od prodaje argona	1.186.812	893.871
Prihodi od prodaje ostalih gasova	2.560.470	1.932.296
Prihod od prodaje usluga	1.776.809	1.452.144
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga po industrijskim granama kupaca

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Proizvodnja uglja, naftnih derivata, hemijskih proizvoda, gume i plastike	621.429	115.780
Proizvodnja metala i ostalih minerala	3.967.455	3.396.590
Proizvodnja staklenih i keramičkih proizvoda	14.279	14.769
Proizvodnja ostalih mašina i uređaja	286.899	132.405
Proizvodnja elektronskih i optičkih uređaja	26.454	11.442
Proizvodnja prehrane, pića i duvana	316.652	92.606
Proizvodnja električne energije	183.216	81.942
Državna uprava, zdravstveno i socijalno osiguranje	926.644	1.910.451
Ostala industrija	3.830.654	4.320.502
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od prodaje proizvoda i usluga po dinamici priznavanja prihoda

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od prodaje proizvoda koji se priznaju u određenom trenutku vremena	6.873.240	6.679.574
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga koji se priznaju tokom vremena	3.300.442	3.396.913
Ukupno	10.173.682	10.076.487

Prihodi od koji se realizuju „tokom vremena“, pored prihoda od usluga koje Društva pruža, najviše se odnosi na isporuke iz postrojenja u Smederevu i Boru. Prihodi koji se ostvaraju u ovim postrojenjima uključuju fiksnu i varijabilnu naknadu i predstavljaju obavezu izvršenja koja se ispunjava tokom trajanja vremena. Fiksna naknada se odnosi na naknadu za proizvodnju i funkcionisanje postrojenja u Smederevu, kao i naknadu za raspolaganje kapacitetima postrojenja u Boru. Navedene usluge se pružaju kontinualno tokom perioda trajanja ugovora i fakturišu na mesečnoj osnovi u dogovorenom fiksnom iznosu. Varijabilna naknada se odnosi na aktuelne količine proizvoda koje su isporučene kupcima i takođe se fakturiše na mesečnoj osnovi na bazi utvrđenih cena za isporučene količine.

Ugovoreni iznosi

U narednoj tabeli su prikazana potraživanja od prodaje, imovina i obaveze po osnovu ugovora sa kupcima.

U hiljadama RSD	Napomena	31. decembar 2022.	31. decembar 2021.
Potraživanja od prodaje	27	2.110.404	2.600.266
Imovina po osnovu ugovora koja je uključena u aktivna vremenska razgraničenja		-	-
Primljeni avansi	34	(74.844)	(56.507)
Obaveza po osnovu ugovora koja je uključena u pasivna vremenska razgraničenja	37	(314)	(467)

Obaveza po osnovu ugovora sa kupcima se odnosi na unapred naplaćene prihode koji će biti priznati nakon isporuke proizvoda.

Obaveze izvršenja po ugovorima sa kupcima

Sledeća tabela prikazuje informacije o prirodi i dinamici ispunjavanja obaveza izvršenja za ključne izabrane izvore prihoda:

Vrsta proizvoda/ usluge	Priroda i dinamika ispunjenja obaveze izvršenja, uključujući značajne uslove plaćanja	Priznavanje prihoda u skladu sa MSFI 15 (u primeni od 1. januara 2020.)
Kiseonik	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Azot	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Argon	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Ostali gasovi	Isporuka ili preuzimanje proizvoda od strane kupca. Ugovorena obaveza je izvršena prenosom kontrole. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	U određenom trenutku u vremenu
Usluge	Prihod se priznaje u obračunskom periodu u kojem je usluga izvršena. Ne postoji značajna komponenta finansiranja	Tokom vremena

7. OSTALI POSLOVNI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihod od subvencija	833	-
Prihodi od zakupnina	224.274	204.155
Ostali poslovni prihodi	57.258	51.398
Ukupno	282.365	255.553

8. NABAVNA VRENOST PRODATE ROBE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Nabavna vrednost prodate robe	730.385	780.088
Ukupno	730.385	780.088

9. TROŠKOVI MATERIJALA, GORIVA I ENERGIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi materijala za izradu	1.439.236	895.339
Troškovi ostalog materijala	7.182	6.850
Troškovi goriva	74.260	88.722
Troškovi električne energije	2.646.185	2.577.667
Troškovi ostalih energenata	39.415	32.356
Troškovi rezervnih delova	180.205	120.050
Troškovi alata i sitnog inventara	22.975	21.596
Ukupno	4.409.458	3.742.580

10. TROŠKOVI ZARADA, NAKNADA ZARADA I OSTALI LIČNI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi bruto zarada i naknada zarada	839.662	779.587
Troškovi poreza i doprinosa na zarade i naknade zarada na teret poslodavca	126.207	123.225
Troškovi naknada po ugovoru o delu	14.527	15.518
Troškovi naknada omladinskim i studentskim zadrugama	1.276	1.935
Troškovi naknada po osnovu ostalih ugovora	27.927	40.076
Troškovi naknada fizičkim licima	2.155	1.683
Troškovi angažovanja zaposlenih preko agencija i zadruga	5.040	9.298
Ostali lični rashodi i naknade	70.841	49.659
Ukupno	1.087.635	1.020.981

11. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI IMOVINE (OSIM FINANSIJSKE)

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obezvredenje zaliha	6.740	2.634
Ukupno	6.740	2.634

Obezvredenje zaliha je iskazano u bilansu uspeha po neto principu.

12. TROŠKOVI AMORTIZACIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme	1.023.946	901.897
Troškovi amortizacija investicionih nekretnina	1.203	622
Troškovi amortizacije nematerijalnih ulaganja	9.296	12.175
Ukupno	1.034.445	914.694

13. TROŠKOVI PROIZVODNIH USLUGA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi transportnih usluga	672.905	685.474
Troškovi usluga održavanja	164.634	136.639
Troškovi zakupnina	24.174	31.500
Troškovi reklame i propagande	7.213	9.086
Troškovi ostalih usluga	193.645	165.825
Ukupno	1.062.571	1.028.524

U ostale troškove spadaju troškovi stručnog osposobljavanja radnika, troškovi špedicije, troškovi obezbeđenja (2022. iznose 68.559 HRSD , u 2021. iznose 61.854 HRSD).

14. NEMATERIJALNI TROŠKOVI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Troškovi neproizvodnih usluga	554.221	505.807
Troškovi reprezentacije	12.222	10.140
Troškovi premija osiguranja	40.288	33.941
Troškovi platnog prometa	7.782	7.934
Troškovi članarina	2.995	2.768
Troškovi poreza	23.710	21.702
Ostali nematerijalni troškovi	1.402	3.360
Ukupno	642.620	585.652

U troškove neproizvodnih usluga spadaju troškovi komisijone prodaje, troškovi menadžmenta, troškovi licenci (u 2022. troškovi licenci iznosili su RSD 190.029 hiljada, u 2021. troškovi licenci iznosili su RSD 212.526 hiljada).

U okviru troškova neproizvodnih usluga iskazani su i troškovi po osnovu usluge revizije finansijskih izveštaja i usluga treninga u ukupnom iznosu od RSD 4.437 hiljada za 2022. godinu od čega su troškovi treninga 1.034 RSD hiljada (u 2021. godini ukupni troškovi u iznosu od RSD 3.574 hiljada ,od čega su troškovi usluga treninga RSD 753 hiljade).

15. FINANSIJSKI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Prihodi od dividende	352.190	-
Prihodi od kamata	30.534	37.683
Prihodi od pozitivnih kursnih razlika	15.217	11.921
Ostali finansijski prihodi	72	73
Ukupno	398.013	49.677

16. FINANSIJSKI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Rashodi kamata	3.140	29
Rashodi od kursnih razlika	20.696	3.716
Ostali finansijski rashodi	20.644	6
Ukupno	44.480	3.751

17. RASHODI OD USKLAĐIVANJA VREDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE KOJA SE ISKAZUJE PO FER VREDNOSTI KROZ BILANS USPEHA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Obezvredenje potraživanja	443.781	67.087
Ukupno	443.781	67.087

Obezvredenje potraživanja od prodaje je iskazano u bilansu uspeha po neto principu.

18. OSTALI PRIHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobici od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	10.726	17.527
Dobici od prodaje materijala	433	767
Viškovi	3.582	-
Naplaćena otpisana potraživanja	28.997	-
Prihodi od smanjenja obaveza	1.329	139
Prihodi od ukidanja dugoročnih rezervisanja	8.000	-
Ostali prihodi	14.007	11.243
Ukupno	67.074	29.676

19. OSTALI RASHODI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Gubici po osnovu rashodovanja i prodaje nem. ulag., nekretnina, postrojenja i opreme	23.314	6.014
Manjkovi	5.371	69
Rashodi po osnovu direktnog otpisa potraživanja	23	1.949
Ostali nepomenuti rashodi	12.425	10.844
Ukupno	41.133	18.876

20. POREZ NA DOBIT

(a) Komponente poreza na dobitak

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Poreski rashodi perioda	359.374	514.154
Odloženi poreski prihodi perioda	(10.590)	(33.134)
Ukupno poreski prihodi/rashodi perioda	348.784	481.020

(b) Usaglašavanje iznosa poreskog rashoda i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobit pre oporezivanja	2.340.539	3.206.252
Obračunati porez po stopi od 15%	351.081	480.938
Usaglašavanje efektivne poreske stope		
Trajne razlike	6.192	1.677
Poreski efekti troškova koji nisu priznati u poreske svrhe	124.596	63.824
Poreski efekti usklađivanja prihoda	(65.242)	(65.287)
Razlike nastale po osnovu prve primene MSFI	(9.230)	(9.230)
Ostale razlike	20.630	15.907
Poreska oslobođenja	(79.243)	(6.809)
Ukupan porez na dobit prikazan u bilansu uspeha – poreski rashod	348.784	481.020
Efektivna poreska stopa	15%	15%

(c) Nepriznata poreska sredstva

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo nije imalo nepriznatih odloženih poreskih sredstava. Poreski kredit je u potpunosti iskorišćen.

(d) Odložena poreska sredstva/obaveze

Odložena poreska sredstva u iznosu od RSD 236.917 hiljada nastala su kao posledica razlike između poreske osnovice pojedinih sredstava i obaveza i iznosa tih sredstava i obaveza iskazanih u bilansu stanja. Obračun odloženih poreza je prikazan u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.			2021.		
	Aktiva	Pasiva	Neto	Aktiva	Pasiva	Neto
Amortizacija osnovnih sredstava	218.457	-	218.457	198.636	-	198.636
Rashodi nastali po osnovu efekata promene računovodstvene politike - prva primena MSFI	18.460	-	18.460	27.691	-	27.691
Odloženo poresko sredstvo/obaveza, neto	236.917	-	236.917	226.327	-	226.327

21. NEMATERIJALNA IMOVINA

Promene na nematerijalnim ulaganjima su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Softveri i ostala prava	Ostala nematerijalna imovina	Ukupno
NABAVNA VREDNOST			
Stanje na dan 1. januara 2021.	41.775	64.238	106.013
Povećanja u toku godine	31	-	31
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-
Prenosi	1.746	-	1.746
Stanje na dan 31. decembra 2021.	43.552	64.238	107.790
Povećanja u toku godine	1.134	-	1.134
Otuđenja i rashodovanja	(11)	-	(11)
Prenosi	20.720	-	20.720
Stanje na dan 31. decembra 2022.	65.395	64.238	129.633
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI			
Stanje na dan 1. januara 2021.	34.274	50.058	84.332
Amortizacija za tekuću godinu	3.800	8.375	12.175
Otuđenja i rashodovanja	-	-	-
Prenosi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021.	38.074	58.433	96.507
Amortizacija za tekuću godinu	3.691	5.605	9.296
Otuđenja i rashodovanja	(11)	-	(11)
Prenosi	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.	41.754	64.038	105.792
SADAŠNJA VREDNOST			
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2021.	5.478	5.805	11.283
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2022.	23.641	200	23.841

22. NEKRETNINE, POSTROJENJA I OPREMA

U hiljadama RSD	Zemljište	Građevinski objekti	Postrojenja i oprema	Ostale nekretnine, postrojenja i oprema	Nekretnine, postrojenja i oprema u pripremi	Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenju i opremi	Avansi za nekretnine, postrojenja i opremu	Ukupno
NABAVNA VREDNOST								
Stanje na dan 1. januara 2021.								
	132.427	1.700.278	15.448.938	500	1.417.406	3.423	305.780	19.008.752
Povećanja u toku godine	-	17.296	574.555	-	1.528.350	74	1.133.030	3.253.305
Otuđenja i rashodovanja	-	(4.643)	(122.572)	-	-	-	-	(127.215)
Prenosi	-	93.739	646.824	-	62.429	4.158	(842.319)	(35.169)
Stanje na dan 31. decembra 2021.								
	132.427	1.806.670	16.547.745	500	3.008.185	7.655	596.491	22.099.673
Povećanja u toku godine	-	206.120	1.010.512	-	2.262.302	-	708.650	4.187.584
Otuđenja i rashodovanja	-	(24.600)	(55.697)	-	-	-	-	(80.297)
Prenosi	-	1.283	916.836	-	(169.617)	-	(769.222)	(20.720)
Zatvaranje datih avansa	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2022.								
	132.427	1.989.473	18.419.396	500	5.100.870	7.655	535.919	26.186.240
AKUMULIRANA ISPRAVKA VREDNOSTI								
Stanje na dan 1. januara 2021.								
	-	1.056.181	9.885.531	-	-	3.423	-	10.945.135
Amortizacija za tekuću godinu	-	36.076	865.569	-	-	252	-	901.897
Otuđenja i rashodovanja	-	(4.643)	(116.558)	-	-	-	-	(121.201)
Prenos na investicione nekretnine	-	-	-	-	-	-	-	-
Stanje na dan 31. decembra 2021.								
	-	1.087.614	10.634.542	-	-	3.675	-	11.725.831
Amortizacija za tekuću godinu	-	37.028	986.314	-	-	604	-	1.023.946
Otuđenja i rashodovanja	-	(3.792)	(52.058)	-	-	-	-	(55.850)
Stanje ispravke na dan 31. decembra 2022.								
	-	1.120.850	11.568.798	-	-	4.279	-	12.693.927
SADAŠNJA VREDNOST								
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2021.								
	132.427	719.056	5.913.203	500	3.008.185	3.980	596.491	10.373.842
Sadašnja vrednost na dan 31. decembra 2022.								
	132.427	868.623	6.850.598	500	5.100.870	3.376	535.919	13.492.313

23. INVESTICIONE NEKRETNINE

Promene na investicionim nekretninama su prikazane u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
NABAVNA VREDNOST		
Stanje na dan 1.januara	51.758	18.064
Nabavke u toku godine	-	271
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Prenosi na osnovna sredstva	-	33.423
Stanje na dan 31.decembra	51.758	51.758
ISPRAVKA VREDNOSTI		
Stanje na dan 1. januara	4.670	4.047
Amortizacija u toku godine	1.203	623
Otuđenja i rashodovanja	-	-
Prenosi na osnovna sredstva	-	-
Stanje na dan 31. decembra	5.873	4.670
SADAŠNJA VREDNOST na dan 31. decembra	45.885	47.088

24. UČEŠĆA U KAPITALU PRAVNIH LICA

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Bosna i Hercegovina	683.188	683.188
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Albanija	564.478	564.478
Učešće u kapitalu Messer Slovenija, Slovenija	4.192.858	4.192.858
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.463.158	5.463.158
Ispravka učešća u kapitalu	(314.678)	(314.678)
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.148.480	5.148.480

Na osnovu odluke Odbora direktora i potpisanog ugovora o kupoprodaji udela od 7. avgusta 2018. godine, Društvo je steklo 91.24% vlasništva u društvu Messer Slovenija za iznos od EUR 25.020.541, otkupom postojećeg udela koji je bio u vlasništvu povezanog pravnog lica Messer Belgium N.V. Isplata kupoprodajne cene udela izvršena je tokom avgusta 2018. godine. Tokom novembra 2018. godine Društvo je unelo dodatan ulog u Messer Slovenija u formi dokapitalizacije u ukupnom iznosu od EUR 5.500.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2018. godine Društvo poseduje 98.47% udela. Dana 16.07.2019. izvršena je dokapitalizacija u iznosu od EUR 5.000.000. Sa stanjem na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine Društvo poseduje 99,13% udela u Messer Sloveniji.

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-
Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica	31.624	31.624
Ispravka vrednosti učešća u kapitalu ostalih pravnih lica	(28.187)	(28.187)
Ukupno učešće u kapitalu drugih pravnih lica	3.437	3.437

25. OSTALI DUGOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ostali dugoročni plasmani-stambeni krediti	152.785	144.627
Potraživanja po osnovu prodaje dužim od 12 meseci	37.497	32.242
Ostala potraživanja sa rokom naplate dužim od 12 meseci	13.909	15.469
Ostali dugoročni finansijski plasmani - bruto	204.191	192.338
Ispravka vrednosti ostalih dugoročnih plasmana	(1.271)	(1.271)
Ostali dugoročni finansijski plasmani - neto	202.920	191.067

Ostali dugoročni plasmani prevashodno, u iznosu od RSD 151.426 hiljada, se odnose na stambene pozajmice odobrene zaposlenima, uz kamatnu stopu od 3 % godišnje, na period do 20 godina. Stambeni krediti su vezani za EUR i otplaćuju se u vidu mesečnih anuiteta. Od ukupno odobrenih plasmana po ovom osnovu u iznosu od EUR 2.970 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, Društvo je naplatilo iznos od EUR 1.373 hiljada u dinarskoj protivvrednosti, zaključno sa 31. decembrom 2022. godine. Ukupan iznos plasmana po ovom osnovu (ostatak duga), uključujući i dospela nenaplaćena potraživanja na dan 31. decembra 2022. godine i tekuća dospeća u iznosu od RSD 34.922 hiljada (napomena 29), iznosi RSD 186.348 hiljada. Po ovom osnovu Društvo je formiralo ispravku vrednosti u iznosu od RSD 965 hiljada.

26. ZALIHE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Materijal i rezervni delovi	218.245	239.355
Ispravka vrednosti materijala, rez.del	(4.588)	(5.834)
Ukupno	213.657	233.521
Nedovršena proizvodnja	47.796	37.254
Gotovi proizvodi	98.359	114.050
Ispravka vrednosti gotovih proizvoda	(599)	(1.006)
Ukupno	97.760	113.044
Roba	185.617	204.711
Ispravka vrednosti robe	(21.057)	(24.077)
Ukupno	164.560	180.634
Plaćeni avansi za zalihe u zemlji	8.671	9.213
Plaćeni avansi za zalihe u inostranstvu	17.506	11.956
Ukupno zalihe	549.950	585.622

Obezvredenje zaliha je urađeno za zalihe koje su imale spor obrt.

27. POTRAŽIVANJA PO OSNOVU PRODAJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje		
Kupci - matična i zavisna pravna lica u zemlji	21.850	37.005
Kupci - matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	156.719	141.875
Kupci - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	268.025	251.323
Kupci u zemlji	2.974.156	3.491.288
Kupci u inostranstvu	209.536	467.368
Bruto potraživanja od kupaca	3.630.286	4.388.859
Ispravka vrednosti kupaca u zemlji	(1.375.875)	(1.455.054)
Ispravka vrednosti kupaca u inostranstvu	(144.007)	(333.539)
Ispravka vrednosti kupaca	(1.519.882)	(1.788.593)
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u zemlji	21.850	37.005
Neto - kupci matična i zavisna pravna lica u inostranstvu	156.719	141.875
Neto - kupci ostala povezana pravna lica u inostranstvu	268.025	251.323
Neto - kupci u zemlji	1.598.281	2.036.234
Neto - kupci u inostranstvu	65.529	133.829
Ukupno - neto kupci	2.110.404	2.600.266

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od prodaje za 2022. i 2021. godinu obelodanjene su u napomeni 4.3.

28. OSTALA KRATKOROČNA POTRAŽIVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Potraživanja iz specifičnih poslova	-	85.083
Potraživanja od zaposlenih	239	139
Potraživanja za refundacije	12.731	3.150
Potraživanja za više plaćen PDV	37.127	122.570
Ostala kratkoročna potraživanja	17.139	23.144
Ukupno	67.236	234.086
Ispravka vrednosti:		
- potraživanja za refundacije	(3.150)	(3.150)
- ostala kratkoročna potraživanja	(13.769)	(13.769)
Ukupno	(16.919)	(16.919)
Ukupno	50.317	217.167

29. KRATKOROČNI FINANSIJSKI PLASMANI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji	35.479	32.943
Ostali kratkoročni finansijski plasmani	1.041.830	2.616.313
Finansijska sredstva koja se vrednuju po fer vrednosti	2.984	2.984
Ispravka vrednosti finansijskih sredstava koja se vrednuju po fer vrednosti	(2.984)	(2.984)
Ukupno	1.077.309	2.649.256

Ostali kratkoročni finansijski plasmani odnose se na kratkoročno oročene depozite kod banaka u zemlji. Depoziti su oročeni na period do 2 meseca sa kamatnom stopom u rasponu od 0.50% do 2,5%.

Kratkoročni krediti i zajmovi u zemlji uključuju kratkoročne zajmove date zaposlenima u iznosu od RSD 557 hiljade i dospele nenaplaćene stambene kredite date zaposlenima, kao i tekuća dospeća istih u ukupnom iznosu od RSD 34.922 hiljadu.

30. GOTOVINA I GOTOVINSKI EKVIVALENTI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Hartije od vrednosti	335	338
Dinarski tekući računi	454.823	575.334
Blagajna	1.639	247
Devizni tekući računi	1.064.222	1.117.251
Ukupno	1.521.019	1.693.170

Deponovana novčana sredstva se nalaze kod domaćih banaka. Na dinarske i devizne tekuće račune obračunava se kamatna stopa koja je vezana za referentnu kamatnu stopu NBS ili „beoniu“ za dinarska sredstva ili je vezana za „eoniu“ ako se radi o deviznim sredstvima.

31. KRATKOROČNA AKTIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred plaćeni troškovi	7.646	5.348
Razgraničenje PDV	31.486	23.757
Ostala AVR	1.958	11.686
Ukupno	41.090	40.791

32. KAPITAL

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	20.258.249	18.872.974
Ukupno	23.424.714	22.039.439

Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2022. godine akcijski kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer SE&Co. KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2022. i 2021. godine:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE&Co. KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Akcijski kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Društvo krajnje kontroliše porodica Messer, Nemačka.

PROMENE NA KAPITALU

OPIS	Osnovni kapital	Ostali kapital	Emisiona premija	Rezerve	Neraspoređena dobit	Ukupno
Stanje na dan 01.01.2021.	1.865.984	4.879	13.371	1.282.231	16.588.345	19.754.810
Isplaćena dividenda					(440.580)	(440.580)
Rezultat tekuće godine					2.725.232	2.725.232
Ostalo					(23)	(23)
Stanje na dan 31.12.2021.	1.865.984	4.879	13.371	1.282.231	18.872.974	22.039.439
Isplaćena dividenda					(606.445)	(606.445)
Rezultat tekuće godine					1.991.755	1.991.755
Ostalo					(35)	(35)
Stanje na dan 31.12.2022.	1.865.984	4.879	13.371	1.282.231	20.258.249	23.424.714

33. DUGOROČNA REZERVISANJA

(a) **Struktura dugoročnih rezervisanja je prikazana kako sledi:**

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dugoročna rezervisanja za sudske sporove	55.725	55.500
Ukupno	55.725	55.500

Na dan 31. decembra 2022. godine, Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu prosteći po osnovu verovatnih negativnih ishoda sudskih sporova koji se vode protiv Društva.

(b) **Promene na dugoročnim rezervisanjima u toku 2021. i 2022. godine prikazane su u sledećoj tabeli:**

U hiljadama RSD	Rezervisanje za sudske sporove
Stanje na dan 1. januara 2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	-
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	-
Stanje na dan 31. decembra 2021. godine	55.500
Dodatna rezervisanja	8.225
Iskorišćena rezervisanja	-
Ukidanje u korist prihoda	(8.000)
Stanje na dan 31. decembra 2022. godine	55.725

34. PRIMLJENI AVANSI, DEPOZITI I KAUCIJE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Primljeni avansi	50.269	38.337
Primljeni depoziti i kaucije	24.575	18.170
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslovanja	74.844	56.507

35. OBAVEZE IZ POSLOVANJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Dobavljači - matična i povezana pravna lica u inostranstvu	150.131	455.968
Dobavljači - ostala povezana pravna lica u inostranstvu	80.247	60.773
Dobavljači u zemlji	481.082	535.115
Dobavljači u inostranstvu	329.026	397.554
Ostale obaveze iz poslovanja	-	-
Ukupno - kratkoročne obaveze iz poslovanja	1.040.486	1.449.410

36. OSTALE KRATKOROČNE OBAVEZE

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Ostale specifične obaveze iz poslovanja	-	85.083
Ostale kratkoročne obaveze	15.833	11.538
Obaveze po osnovu poreza na dodatu vrednost i ostalih javnih prihoda	3	227
Obaveze za porez na dobit preduzeća	-	95.483
Ukupno	15.836	192.331

37. KRATKOROČNA PASIVNA VREMENSKA RAZGRANIČENJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Unapred obračunati troškovi	883	21
Unapred naplaćeni prihodi	314	467
Ukupno	1.197	488

38. VANBILANSNA EVIDENCIJA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Tuđa oprema	160	160
Date bankarske garancije	88.560	91.821
Ostalo	1.074	1.074
Primljene garancije i jemstva	17.900	15.436
Stanje na dan 31. decembra	107.694	108.491

39. ZARADA PO AKCIJI

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Neto dobitak	1.991.755	2.725.232
Prosečan ponderisani broj akcija	1.036.658	1.036.658
Zarada po akciji u RSD	1.921	2.629

40. OBELODANJIVANJE ODNOSA SA POVEZANIM LICIMA

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

(a) Potraživanja po osnovu prodaje

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	104.606	115.149
Messer Bulgaria	90.839	77.044
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.003	84.565
Messer Hungarogaz KFT	43.642	24.203
Messer SE & Co. KGaA	39.383	23.267
Messer Romania Gaz S.R.L	33.734	8.850
Messer Croatia Plin	31.976	26.460
Messer GTM	20.066	37.005
Messer Tehnoplina	13.772	23.105
Messer Slovenija	12.730	3.460
Messer Medica LLC	1.783	
Messer Technogas Praha	1.586	
Messer Mostar Plin	798	1.919
Messer Cutting System	587	
Messer B.V	76	4
Messer Austria	7	5
Messer Polska	6	94
Messer Tatragas		4.468
MEC Group		588
Messer Energo Gas		17
Ukupno	446.594	430.203

(b) Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting Welding	2.128	
Ukupno	155.011	146.614

(c) Obaveze iz poslovanja

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	150.131	455.896
Messer Austria	27.516	1.146
Messer Gas Pak	20.266	22.621
MEC Group	17.917	9.585
Messer Slovenia	11.561	5.544
Messer Hungarogaz	2.076	3.043
Messer Croatia	453	13.194
Messer Polska	252	383
Messer Industriegase	206	3.047
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	-	1.864
Messer Schweiz AG	-	224
Messer Belgium	-	122
Messer BH Gas d.o.o.	-	72
Ukupno	230.378	516.741

(d) Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	273.005	289.566
Messer Hungarogaz KFT	334.831	231.416
Messer Bulgaria	301.989	255.430
Messer Romania Gaz S.R.L	206.948	115.196
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	188.346	109.783
Messer Croatia Plin	177.577	112.915
Messer Tehnoplina	116.266	98.473
Messer Slovenia	74.758	7.664
Messer GTM	40.374	33.664
Messer SE & Co. KGaA	39.422	37.952
Messer Mostar Plin	17.499	17.532
Messer Tatragas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	
Messer Medica LLC	5.031	
Messer BH Gas	1.600	
Messer Technogas Praha	1.585	
MEC Group	659	588
Messer Austria	116	115
Messer B.V	76	-
Messer Polska	52	94
Messer Energo Gas		69
Ukupno	1.803.660	1.314.874

**41. ZARADA I OSTALA PRIMANJA KLJUČNOG RUKOVODEĆEG OSOBLJA DRUŠTVA
(Odbora direktora)**

Kao ključno rukovodeće osoblje Društvo je identifikovalo članove Odbora direktora. Pregled ukupnih primanja za 2021. i 2022. godinu dat je u nastavku:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kratkoročna primanja	17.902	16.435
Ukupno	17.902	16.435

Članovi Komisije za reviziju su i članovi Odbora direktora i navedeni iznos obuhvata njihovu ukupnu naknoknadu.

42. NEUSAGLAŠENA POTRAŽIVANJA I OBAVEZE

U skladu sa članom 22. Zakona o računovodstvu Društvo je izvršilo usaglašavanje potraživanja i obaveza sa dužnicima i poveriocima. Usaglašavanje potraživanja i obaveza izvršeno je sa stanjem na dan 30. septembra 2022. godine.

Procenat usaglašanih potraživanja i obaveza u odnosu na vrednost, na gore navedeni datum je sledeći:

Iskazano u %	2022.	2021.
Potraživanja po osnovu prodaje	95.64%	96,29%
Dugoročna potraživanja	93%	100%
Ostala potraživanja	100%	100%
Obaveze iz poslovanja	100%	100%
Dugoročne i kratkoročne finansijske obaveze	100%	100%
Ostale obaveze	100%	100%
Iznos neusaglašanih potraživanja po osnovu prodaje u HRSD	136.860	118.795
Iznos neusaglašanih dugoročnih potraživanja u HRSD	7.048	-

43. POTENCIJALNE OBAVEZE I POTENCIJALNA SREDSTVA

(a) Sudski sporovi

Društvo je uključeno u veći broj sudskih sporova koji proističu iz njegovog svakodnevnog poslovanja i odnose se na komercijalna i ugovorna pitanja, kao i pitanja koja se tiču radnih odnosa, a koja se rešavaju ili razmatraju u toku regularnog poslovanja. Društvo procenjuje verovatnoću negativnih ishoda ovih pitanja, kao i iznose verovatnih ili razumnih procena gubitaka. Razumne procene obuhvataju prosuđivanje rukovodstva nakon razmatranja informacija koje uključuju obaveštenja, poravnanja, procene od strane pravnog sektora, dostupne činjenice, identifikaciju potencijalnih odgovornih strana i njihove mogućnosti da doprinesu rešavanju, kao i prethodno iskustvo. Rezervisanje za sudske sporove se formira kada je verovatno da postoji obaveza čiji se iznos može pouzdano proceniti pažljivom analizom. Potrebno rezervisanje se može promeniti u budućnosti zbog novih događaja ili dobijanja novih informacija.

Na dan 31. decembra 2022. godine Društvo se javlja kao tužena strana u određenom broju sudskih sporova.

Konačan ishod sudskih sporova u toku je neizvestan. Kao što je obelodanjeno u Napomeni 33 na dan 31. decembra 2022. godine Društvo je formiralo rezervisanja za potencijalne gubitke koji mogu proisteći iz navedenih sporova u ukupnom iznosu od RSD 55.725 hiljada.

Na osnovu procene menadžmenta, i na bazi iskustva iz prethodnih godina, rukovodstvo Društva smatra da ne postoji potreba da dodatnim ukalkulisanjem i korekcijama u finansijskim Izveštajima.

b) Izdata jemstva i garancije

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	18.483
Garancija izdata u korist KBC Srbije	14.860
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist Beogradskog vodovoda i kanalizacija	5.088
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	3.564
Garancija izdata u korist KBC Zemun	3.235
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	951
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	915
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	499
Garancija izdata u korist OB Kotor	469
Garancija izdata u korist KC Crne Gore Podgorica	351
Garancija izdata u korist OB Berane	350
Garancija izdata u korist OB Bjelo Polje	293
Garancija izdata u korist Institut za javno zdravlje Crne Gore	188
Garancija izdata u korist SB Vaso Ćuković Risan	176
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	141
Ukupno na dan 31. decembar 2022. godine	88.560

U hiljadama RSD

Garancija izdata u korist Carinske uprave	29.000
Garancija izdata u korist Elektroprivrede Srbije	23.186
Garancija izdata u korist UKC Srbije	10.479
Garancija izdata u korist KBC Zemun	8.496
Garancija izdata u korist KBC Zvezdara	8.000
Garancija izdata u korist JKP BVK	3.382
Garancija izdata u korist Klinički centar Crne Gore Podgorica	3.017
Garancija izdata u korist KBC Bežanijska kosa	1.543
Garancija izdata u korist JP Putevi Srbije	1.100
Garancija izdata u korist JUP Istraživanje i razvoj	897
Garancija izdata u korist OB Kotor	852
Garancija izdata u korist EP Crne Gore AD Nikšić	510
Garancija izdata u korist SB Dr Jovan Bulajić Brezovik	500
Garancija izdata u korist Centar za ekotoksikološka ispitivanja Podgorica	388
Garancija izdata u korist OB Blažo Orlandić Bar	353
Garancija izdata u korist SB Vaso Ćuković Risan	118
Ukupno na dan 31. decembar 2021. godine	91.821

44. DOGAĐAJI NAKON DATUMA BILANSA STANJA

Modernizacija topioničke prerade u glavnim sistemima ZIJIN Bor

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peć treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kasnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

U Beogradu, 28.03.2023. godine

Lice odgovorno za sastavljanje
finansijskih izveštaja

Olivera Rogović
Rukovodilac računovodstva

Zakonski zastupnik

Ernst Bode
Izvršni direktor

U skladu sa članom 34. i 35. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 73/2019 i 44/2021), Zakonom o tržištu kapitala i ostalim podzakonskim akata, „Messer Tehnogas“ AD iz Beograda, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2022. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd je javno akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB 100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put 62.

Web adresa društva je www.messer.rs.

E-mail adresa društva je postoffice@meser.rs.

Broj i datum Rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800,00 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital društva je 1.865.984.400,00 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE & Co. KGaA koji je pravni sledbenik Messer Group odnosno Messer Griesheim GmbH sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas ima učešće u povezanim licima i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovinoi, jednu u Sarajevu i jednu Zenici, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o., Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 99,13%.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik,
- Azot,
- Argon,
- Ugljen-dioksid,
- Acetilen,
- Vodonik,
- Helijum,
- Suvi led,
- Azot - suboksid,
- Medicinski gasovi,
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše,
- Rashladni fluidi i
- Ostali gasovi.

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2015, FSSC 22000, ISO 17025 i ISO 13485. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azot – suboksid, kao i domaće sertifikate za medicinske gasove izdate od strane Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Preduzeće ima jednodomno upravljanje pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora.

Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Društva.

Odbor direktora za 2022. godinu sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik;
- Dragijana Radonjić - Petrović, član;
- Dragan Đuričin, član;
- Franz Gerfried Schmidt, član; i
- Đorđe Savić, član.

Menadžment za 2022. društva sačinjavaju:

- Đorđe Savić, Izvršni direktor i zakonski zastupnik;
- Ilija Trujić, Prokurist;
- Biljana Juzbaša, Prokurist;
- Zoran Radibratović, Prokurist; i
- Mirko Goranović, Prokurist.

Izvršni direktor društva i zakoniti zastupnik od 01.01.2023. je Ernst Bode.

Predsednik odbora direktora od 01.01.2023. je Valentin Ilievski.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Poslovanje Messer Tehnogasa 2022. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
Poslovni prihodi	11.399.586	11.297.460
Prihodi od prodaje robe	874.620	914.085
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	10.173.682	10.076.487
Drugi poslovni prihodi	351.284	306.888
Poslovni rashodi	(8.982.079)	(8.075.153)
Nabavna vrednost prodate robe	(730.385)	(780.088)
Troškovi materijala, goriva i energije	(4.409.458)	(3.742.580)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali troš.	(1.087.635)	(1.020.981)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(1.034.445)	(914.694)
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	(6.740)	(2.634)
Ostali poslovni rashodi	(1.713.416)	(1.614.176)
Poslovni dobitak	2.417.507	3.222.307
Finansijski prihodi	398.013	49.677
Finansijski rashodi	(44.480)	(3.751)
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	0	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	(443.781)	(67.087)
Ostali prihodi	67.074	29.676
Ostali rashodi	(41.133)	(18.876)
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.353.200	3.211.946
Neto (gubitak)/dobitak poslovanja	(12.661)	(5.694)
Dobitak pre oporezivanja	2.340.539	3.206.252
Poreski rashodi perioda	(359.374)	(514.154)
Odloženi poreski rashodi/prihodi	10.590	33.134
Neto dobitak	1.991.755	2.725.232

Poslovanje Messer Tehnogasa 2022. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	23.841	11.283
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.538.198	10.420.930
Učešća u kapitalu	5.151.917	5.151.917
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	208.786	196.946
Ukupna stalna imovina	18.922.742	15.781.076
Zalihe	549.950	585.622
Potraživanja od prodaje	2.110.404	2.600.266
Druga potraživanja	153.371	217.167
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	2.649.256
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.521.019	1.693.170
AVR	41.090	40.791
Ukupna obrtna imovina	5.453.143	7.786.272
Odložena poreska sredstva	236.917	226.327
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	24.612.802	23.793.675
Vanbilansna aktiva	107.694	108.491
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.863	1.870.863
Rezerve	1.295.602	1.295.602
Neraspoređena dobit	20.258.249	18.872.974
Ukupan kapital	23.424.714	22.039.439
Dugoročna rezervisanja	55.725	55.500
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	74.844	56.507
Obaveze prema dobavljačima	1.040.486	1.449.410
Ostale kratkoročne obaveze	15.833	96.621
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	3	95.710
PVR	1.197	488
Ukupne kratkoročne obaveze	1.132.363	1.698.736
Odložene poreske obaveze	-	-
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	24.612.802	23.793.675
Vanbilansna pasiva	107.694	108.491

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA		
Prinos na ukupan kapital	10,05	%
Neto prinos na sopstveni kapital	8,50	%
Stepen zaduženosti	4,83	%
Stopa neto dobitka	17,47	%
I stepen likvidnosti	134,32	%
II stepen likvidnosti	433,01	%
Opšti racio likvidnosti	4,83	%
Neto obrtni kapital	4.320.780	HRSD
Tržišna kapitalizacija	12.931.271.892	RSD
Dobit po akciji	1.921	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Ogranci preduzeća	31.12.2022.	31.12.2021.
Beograd	128	132
Smederevo	45	45
Pančevo	35	35
Novi Sad	18	17
Niš	24	24
Bor	16	17
Kraljevo	52	52
Petrovac na moru	21	22
Ukupno	339	344

4. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Preduzeću sprovedene su sledeće aktivnosti:

Pančevo

- Ugradnja VRV Sistema (VRV system radi na principu toplotne pumpe) za grejanje, hlađenje i klimatizaciju punionice specijalnih gasova, laboratorije i punionice helijuma,
- Ugradnja nove stolarije na objektu punionica specijalnih gasova, helijuma i laboratorije,
- Ugradnja stolarije na magacinu NO.

Niš

- Izrada plana zaštite od udesa za lokaciju Mramorskog Brda i DC u Nišu
- Zamena običnog stakla termoizolacionim na punionicama O2 i CO2
- Zasađivanje ukrasnog drveća u krugu fabrike
- Saniranje rastinja i kultivisanje radnog prostora na placu stare kisikane u Nišu

Smederevo

- Zamena neonskih sijalica LED osvetljenjem po kancelarijama.
- Nabavka solarni panela koji su većim delom isporučeni. Kapacitet ovih panela biće max. 300 kW, a stvarni transfer sunčane energije u struju zavisiće od sunčanosti i broja sunčanih dana tokom godine.

Petrovac

- Zamjena preostalih klasičnih svetiljki na fabričkom krugu sa LED svetiljkama

Kraljevo

- Montaža ventilacionog sistema za usisavanje aerosola nastalog pri farbanju kalota na bocama
- Zamena filterskih prečistača vazduha na mašini za spoljašnje sačmarenje boca din
- Nabavka i ugradnja prigušivača buke u punionicama Kiseonika 3.5 i Azota
- Konverzija kotlarnice sa peleta na gas
- Uvođenje tehničkog rešenja za korišćenje izbistrene vode pri rastvaranju kreča
- Sadnja rastinja na lokaciji
- Zamena klasične sa LED rasvetom
- Promena načina grejanja, koristi se prirodni gas umesto peleta

5. Svi značajni događaji po završetku poslovne godine

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peć treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kašnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

6. Planirani budući razvoj i opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavni rizici i pretnje kojima je poslovanje društva izloženo

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2023. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 14.940.712 HRSD i investicije u iznosu od 1.255.722 HRSD
Plan Preduzeća je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvari planirane investicije kako bi održalo svoju poziciju na tržištu.

7. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Aktivnosti na polju istraživanja i razvoja u istraživanjima i razvoju novih primena u 2022.godini:

- Iz oblasti ekologije:
  1. Primena CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
  2. Testovi za moguću primenu CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
- Iz oblasti primena u industriji hrane:
  1. Primena zamrzavanja proizvoda dobijenih od sintetičkih proteina u komorama za zamrzavanje tečnim azotom
  2. Primena tečnog azota za zaštitu i učvršćivanje pakovanja (LIN ukapljivač) u industriji vode
  3. Eksperimenti i probe u vezi pakovanja različitih vrsta prehrambenih proizvoda u različitim smešama gasova

- Iz oblasti industrije
  1. Primena azota za proizvodnju pneumatika
  2. Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
- Iz oblasti metalurgije:
  1. Primena azota i argona u degazaciji bakra i aluminijuma
  2. Primena kiseonika zajedno sa prirodnim gasom u procesu reciklaže akumulatora
- Primena suvog leda:
  1. Primena suvog leda za za transport nestandardnih vakcina
  2. Primena suvog leda za čišćenje boja u grafičkoj industriji

8. Informacije o otkupu sopstevnih akcija

Preduzeće ne poseduje sopstvene akcije. Preduzeće nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja

9. Postojanje ogranka

Preduzeće ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš, Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

10. Finansijske instrumente koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

U skladu sa MSFI 9 Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Društvo može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Društvo nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Društvo odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjene za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

11. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštita

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom,
- Kamatnim rizikom
- Rizik likvidnosti,
- Kreditnim rizikom i
- Tržišnim rizikom,

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CNY	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.745	476.390	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	599.283	-	-	1.511.121	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	16.832	1.077.309
Učešća u kapitalu	0	-	-	5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja	151.463	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	120.431	194.461
Ukupno	2.926.137	-	3.745	7.334.014	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	507.654	42.779	-	490.053	1.040.486
Ostale obaveze	13.609	-	-	78.268	91.877
Ukupno	521.263	42.779	-	568.321	1.132.363
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine	2.404.874	(42.779)	3.745	6.765.693	9.131.533

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Društva:

U hiljadama RSD	2022.
- EUR	24.049
- CNY	(428)
- CHF	-
- USD	37
Ukupno	23.658

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Društva u 2022. godini za RSD 23.658 hiljada dinara.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.228.823	2.792.613
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	1.228.823	2.792.613
Finansijska sredstva	1.521.019	1.693.170
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1.521.019	1.693.170

Društvo ima kamatonosnu imovinu. Prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Društva bio bi veći (manji) za iznos od RSD 15.210 hiljada u 2022. godini.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.521.019	-	-	-	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	1.833.611	276.793	-	-	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	-	-	-	1.077.309
Učešća u kapitalu				5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja			128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	194.461				194.461
Ukupno	4.626.400	276.793	128.423	5.232.280	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	1.040.486				1.040.486
Ostale obaveze	91.877				91.877
Ukupno	1.132.363	-	-	-	1.132.363
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	3.494.037	276.793	128.423	5.232.280	9.131.533

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Društvo od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštaju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizimljenja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Društva kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD		Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti		Ispravka vrednosti	
		u %	Bruto	u %	Bruto	u %	Bruto
		2022	2022	2022	2021	2021	2021
<i>Individualna</i>	<i>ispravka</i>						
<i>potraživanja:</i>		52,0%	1.259.518	654.971	22,7%	980.314	222.661
<i>Kolektivna</i>	<i>ispravka</i>						
<i>potraživanja:</i>							
Nedospela potraživanja		6,2%	1.347.575	83.782	6,4%	1.583.968	101.877
Docnja od 0-30 dana		22,8%	207.013	47.257	20,0%	343.608	68878
Docnja od 31-60 dana		37,9%	91.739	34.765	32,7%	95.345	31209
Docnja od 61-90dana		57,1%	50.702	28.930	54,1%	40.489	21.886
Docnja od 91-180 dana		95,5%	79.055	75.493	95,4%	65.773	62.720
Docnja od 181-360 dana		100%	64.563	64.563	100%	64.430	64.430
Docnja preko 360		100%	530.121	530.121	100%	1.214.932	1.214.932
Kolektivna ispravka			2.370.768	864.911		3.408.545	1.565.932
Ukupno			3.630.286	1.519.882		4.388.859	1.788.593

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	1.788.593	1.721.506
Direktan otpis potraživanja	(712.492)	-
Nove ispravke u toku godine	856.781	498.189
Naplata potraživanja u toku godine	(413.000)	(431.102)
Stanje na dan 31. decembra	1.519.882	1.788.593

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kupci u zemlji - bruto	2.973.123	3.491.288
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	198.251	441.013
- Ostali bruto	458.912	456.558
Ispravka vrednosti kupaca	(1.519.882)	(1.788.593)
Ukupno	2.110.404	2.600.266

12. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnom sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnom praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

13. Izveštaj o korporativnom upravljanju

- 1) Messer Tehnogas AD Beograd, 11090 Beograd, Banjički put br.62 je javno akcionarsko društvo, čije akcije se kotiraju na Beogradskoj berzi na Open Marketu (www.belex.rs). Ukupan kapital Društva je podeljen u 1.036.658 običnih akcija. Većinski akcionar je Messer SE & Co. KGaA koji poseduje 81,93599% od ukupnog broja akcija. Svaka akcija daje pravo na jedan glas. Za lično učešće na sednicama Skupštine potrebno je da akcionar sam ili udružen poseduje 0,1% od ukupnog broja akcija. Korporativno upravljanje je organizovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o tržištu kapitala i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima Republike Srbije. Takođe, Društvo je upravljanje dalje razradilo svojim Statutom, Kodeksom korporativnog upravljanja, Poslovnikom o radu Skupštine koji su objavljeni na sajtu Društva (www.messer.rs), kao i drugim internim aktima i pravilima ponašanja.

Cilj korporativnog upravljanja je postizanje jednakog tretmana svih akcionara, potencijalnih investitora i poslovnih partnera, što je bliže definisano Kodeksom korporativnog upravljanja i održiv razvoj i opstanak Društva uz ulaganje u nove projekte i zaposlene. Kompanija uvažava različitosti i smatra da se snaga Kompanije upravo postiže spojom svih vrsta različitosti i jednakošću u različitosti.

Kompanija redovno vrši sva neophodna obaveštavanja akcionara, kako preko svog sajta, tako i preko sajta Komisije za hartije od vrednosti, Centralnog registra, Beogradske berze i APR-a.

- 2) Društvo ima službu interne kontrole, na čelu koje se nalazi Interni revizor koji u svemu ispunjava zakonom propisane uslove za tu poziciju. Služba interne kontrole zajedno sa posebnom službom kontrolinga, svaka za sebe vrši proveru poslovanja Društva u skladu sa pozitivnim propisima i internim aktima Društva. Društvo poseduje interna akta vezana za pravila potpisivanja i kontrolu vršenja plaćanja, te vezano za primanje i davanje poklona. Interni revizor je nezavistan u radu i podnosi izveštaj Komisiji za reviziju Odbora direktora. Vrš se i interni auditi organizovani od strane internog revizora, kao i na nivou Grupe.
- 3) nije bilo nikakvih ponuda za preuzimanje.
- 4) Društvo ima Skupštinu akcionara, Odbor direktora i Izvršnog direktora. Društvo ima i sekretara Društva. Isti imaju ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim propisima, Poslovníkom o radu Skupštine i Poslovníkom o radu Odbora direktora. Odbor direktora se sastoji od Izvršnog direktora, jednog neizvršnog člana i tri neizvršna i nezavisna člana. Odbor direktora obavlja funkciju svih Komisija osim Komisije za reviziju Odbora direktora, koja je posebno imenovana i ima tri člana iz reda nezavisnih i neizvršnih članova Odbora direktora, koji ispunjavaju sve pozitivnim propisima predviđene uslove. Komisija za reviziju obavlja svoju funkciju u skladu sa pozitivnim propisima.
- 5) Pri izboru članova organa upravljanja pre svega je bitno da ispunjavaju pozitivnim propisima propisane uslove, da su kompetentni za tu funkciju, da imaju obrazovanje koje im omogućava kvalitetno vršenje funkcije, etičnost, moralnost i savesnost u radu. Pri tome kada god je moguće vodi se računa i o rodnoj ravnopravnosti, a naravno i akcenat se daje na posebne obuke i pripreme mladih kadrova za ozbiljne pozicije u budućnosti.

14. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

(a) *Potraživanja po osnovu prodaje*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	104.606	115.149
Messer Bulgaria	90.839	77.044
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.003	84.565
Messer Hungarogaz KFT	43.642	24.203
Messer SE & Co. KGaA	39.383	23.267
Messer Romania Gaz S.R.L	33.734	8.850
Messer Croatia Plin	31.976	26.460
Messer GMT	20.066	37.005
Messer Tehnoplina	13.772	23.105
Messer Slovenija	12.730	3.460
Messer Medica LLC	1.783	
Messer Technogas Praha	1.586	
Messer Mostar Plin	798	1.919
Messer Cuting System	587	
Messer B.V	76	4
Messer Austria	7	5
Messer Polska	6	94
Messer Tatragas		4.468
Mec Group		588
Messer Energo Gas		17
Ukupno	446.594	430.203

(b) *Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KgaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting welding	2.128	
Ukupno	155.011	146.614

(c) Obaveze prema povezanim licima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	150.131	455.896
Messer Austria	27.516	1.146
Messer Gas Pak	20.266	22.621
MEC Group	17.917	9.585
Messer Slovenia	11.561	5.544
Messer Hungarogaz	2.076	3.043
Messer Croatia	453	13.194
Messer Polska	252	383
Messer Industriegase	206	3.047
Messer Vardar Tehnogas d.o.o		1.864
Messer Schweiz AG		224
Messer Belgium		122
Messer BH Gas d.o.o.		72
Ukupno	230.378	516.741

(d) Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	273.005	289.566
Messer Hungarogaz KFT	334.831	231.416
Messer Bulgaria	301.989	255.430
Messer Romania Gaz S.R.L	206.948	115.196
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	188.346	109.783
Messer Croatia Plin	177.577	112.915
Messer Tehnoplina	116.266	98.473
Messer Slovenia	74.758	7.664
Messer GTM	40.374	33.664
Messer SE & Co. KGaA	39.422	37.952
Messer Mostar Plin	17.499	17.532
Messer Tatrugas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	
Messer Medica LLC	5.031	
Messer BH Gas	1.600	
Messer Technogas Praha	1.585	
MEC Group	659	588
Messer Austria	116	115
Messer B.V	76	-
Messer Polska	52	94
Messer Energo Gas		69
Ukupno	1.803.660	1.314.874

15. Struktura kapitala, uključujući hartije od vrednosti koje nisu uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP, sa podacima o vrstama i klasama hartija od vrednosti i pravima i obavezama koje iz njih proizilaze za svaku vrstu i klasu posebno kao i procenat koji predstavljaju u ukupnom osnovnom kapitalu

KAPITAL DRUŠTVA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	20.258.249	18.872.974
Ukupno	23.424.714	22.039.439

Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2022. godine akciji kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer SE & Co. KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2022:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE & Co. KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Akciji kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Društvo ima samo akcije koje su uključene u trgovanje na regulisanom tržištu. Što se tiče vrste i klase akcija, Društvo ima samo obične akcije. Prava iz akcija su: pravo na upravljanje, pravo na dividendu i pravo na deo likvidacione mase ili stečajne mase.

16. Ograničenja prenosi hartija od vrednosti

Društvo nema ograničenja prenosa hartija od vrednosti.

17. Direktna ili indirektna učešća u osnovnom kapitalu podređenih društava**Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica**

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Bosna i Hercegovina	683.188	683.188
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Albanija	564.478	564.478
Učešće u kapitalu Messer Slovenija, Slovenija	4.192.858	4.192.858
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.463.158	5.463.158
Ispravka učešća u kapitalu	(314.678)	(314.678)
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.148.480	5.148.480

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-

18. Podaci o imacima hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravima i opis tih prava

Društvo nema imaoce hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravilima.

19. Sistemi kontrole dodele akcija zaposlenima u slučajevima da zaposleni ne mogu direktno da ostvaruju pravo glasa

Društvo nema dodelu akcija zaposlenima.

20. Akcijski sporazumi koji mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu

Društvo nema akcijske sporazume koje mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu.

21. Podaci o svim ograničenjima prava glasa

Nema ograničenja prava glasa.

22. Pravila vezana za imenovanje i razrešenje uprave društva

Članove Odbora direktora imenuje Skupština u skladu sa članom 384 Zakona o privrednim društvima.

Prokuriste imenuje Odbor direktora u skladu sa odredbama Zakona o privrednim Društvima.

23. Načini izmene statuta društva

Odluku o izmeni Statuta donosi Skupština.

24. Ovlašćenja uprave, a naročito ovlašćenja da izdaju akcije ili da za društvo steknu sopstvene akcije

Članom 9 Statuta Društva, tačkom 9.3 je predviđena mogućnost da Skupština Društva ovlasti Odbor direktora za izdavanje odobrenih akcija.

Statutom Društva, članom 10, tačkom 10.2 istog, je predviđena mogućnost da Odbor direktora u tačno specificiranim slučajevima može doneti odluku o sticanju sopstvenih akcija ili drugih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Društvo.

Ovakvih slučajeva nije bilo.

25. Svi značajni ugovori društva kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora

Društvo nema ugovore kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora.

26. Svi ugovori između društva i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje

Društvo nema ugovore između društva i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje.

Beograd, 04.04.2023. godine.

Ernst Bode
Izvršni direktor

III GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU DRUŠTVA
(Izveštaj uprave o poslovanju društva)

U skladu sa članom 34. i 35. Zakona o računovodstvu ("Sl. glasnik RS" broj 73/2019 i 44/2021), Zakonom o tržištu kapitala i ostalim podzakonskim akata, „Messer Tehnogas“ AD iz Beograda, Banjički put 62, MB: 07011458 objavljuje:

GODIŠNJI IZVEŠTAJ O POSLOVANJU ZA 2022. GODINU

1. Opšti podaci

Messer Tehnogas AD Beograd je javno akcionarsko društvo registrovano u Srbiji koje se bavi proizvodnjom i prometom tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme. Matični broj preduzeća je 07011458, PIB 100002942. Isto ima registrovan ogranak (deo stranog društva) u Crnoj Gori.

Sedište Preduzeća je u Beogradu, Banjički put 62.

Web adresa društva je www.messer.rs.

E-mail adresa društva je postoffice@messer.rs.

Broj i datum Rešenja o upisu u registar privrednih subjekata BD 13962/2005, 28.04.2005.

Osnovna delatnost društva je pod šifrom 02011, proizvodnja industrijskih gasova.

Broj izdatih običnih akcija je 1.036.658 a nominalna vrednost akcije je 1.800,00 RSD.

Messer Tehnogas kao akcionarsko društvo je uključeno u organizovano trgovanje Beogradske berze u segmentu trgovanja Open Market.

Uplaćeni i upisani kapital društva je 1.865.984.400,00 RSD.

Revizorska kuća koja je revidirala poslednji finansijski izveštaj je: Revizorska kuća KPMG d.o.o. Beograd.

Preduzeće je inicijalno osnovano 1929. godine, kao fabrika za proizvodnju gasa, locirana u Rakovici u blizini Beograda.

Sadašnji većinski vlasnik je Messer SE & Co. KGaA koji je pravni sledbenik Messer Group odnosno Messer Griesheim GmbH sa učešćem u kapitalu od 81,93%, sa vlasništvom 849.396 običnih akcija.

Messer Tehnogas ima učešće u povezanim licima i to:

- Messer GTM d.o.o., Kosovska Mitrovica, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer GTM je 100%.
- Messer BH Gas d.o.o, Petrovo, Sočkovac, Republika Srpska koje ima dve Poslovne jedinice u Bosni i Hercegovinoi, jednu u Sarajevu i jednu Zenici, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer BH GAS je 100%.
- Messer Albagaz d.o.o.,Tirana, Albanija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Albagas je 100%.
- Messer Slovenija, Ruše, Slovenija, vlasništvo Messer Tehnogasa u Messer Sloveniji je 99,13%.

2. Kratak opis poslovnih aktivnosti i organizacione strukture pravnog lica

Preduzeće je registrovano za proizvodnju i promet tehničkih i medicinskih gasova i prateće opreme.

Proizvodni portfolio tehničkih gasova Messer Tehnogasa čine sledeći gasovi:

- Kiseonik,
- Azot,
- Argon,
- Ugljen-dioksid,
- Acetilen,
- Vodonik,
- Helijum,
- Suvi led,
- Azot - suboksid,
- Medicinski gasovi,
- Specijalni i čisti gasovi i gasne smeše,
- Rashladni fluidi i
- Ostali gasovi.

Pored prodaje industrijskih, medicinskih i specijalnih gasova, Messer Tehnogas se bavi i prodajom prateće opreme iz oblasti gasova, opreme za sečenje i zavarivanje, kao i tehnologije habanja i trenja najvećim delom iz programa Castolin Eutectic.

Preduzeće posluje u skladu sa sledećim standardima: ISO 9001-2015, ISO 14001-2015, FSSC 22000, ISO 17025 i ISO 13485. Pored toga poseduje i GMP Evropske unije za medicinski kiseonik i medicinski azot – suboksid, kao i domaće sertifikate za medicinske gasove izdate od strane Ministarstva zdravlja Republike Srbije.

Preduzeće ima jednodomno upravljanje pa osim Skupštine akcionara ima Odbor direktora.

Izvršni član Odbora direktora je Izvršni direktor i zakonski zastupnik Društva.

Odbor direktora za 2022. godinu sačinjavaju:

- Johann Ringhofer, predsednik;
- Dragijana Radonjić - Petrović, član;
- Dragan Đuričin, član;
- Franz Gerfried Schmidt, član; i
- Đorđe Savić, član.

Menadžment za 2022. društva sačinjavaju:

- Đorđe Savić, Izvršni direktor i zakonski zastupnik;
- Ilija Trujić, Prokurist;
- Biljana Juzbaša, Prokurist;
- Zoran Radibratović, Prokurist; i
- Mirko Goranović, Prokurist.

Izvršni direktor društva i zakoniti zastupnik od 01.01.2023. je Ernst Bode.

Predsednik odbora direktora od 01.01.2023. je Valentin Ilievski.

3. Verodostojan prikaz razvoja, finansijskog položaja i rezultata poslovanja društva, uključujući finansijske i nefinansijske pokazatelje relevantne za određenu vrstu poslovne aktivnosti, a naročito finansijsko stanje u kome se ono nalazi, kao i podatke važne za procenu stanja imovine društva, kao i informacije o kadrovskim pitanjima

Poslovanje Messer Tehnogasa 2022. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS USPEHA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
Poslovni prihodi	11.399.586	11.297.460
Prihodi od prodaje robe	874.620	914.085
Prihodi od prodaje proizvoda i usluga	10.173.682	10.076.487
Drugi poslovni prihodi	351.284	306.888
Poslovni rashodi	(8.982.079)	(8.075.153)
Nabavna vrednost prodane robe	(730.385)	(780.088)
Troškovi materijala, goriva i energije	(4.409.458)	(3.742.580)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali troš.	(1.087.635)	(1.020.981)
Troškovi amortizacije i rezervisanja	(1.034.445)	(914.694)
Rashodi od usklađivanja vrednosti imovine	(6.740)	(2.634)
Ostali poslovni rashodi	(1.713.416)	(1.614.176)
Poslovni dobitak	2.417.507	3.222.307
Finansijski prihodi	398.013	49.677
Finansijski rashodi	(44.480)	(3.751)
Prihodi od usklađenja vrednosti imovine	0	0
Rashodi od usklađenja vrednosti imovine	(443.781)	(67.087)
Ostali prihodi	67.074	29.676
Ostali rashodi	(41.133)	(18.876)
Dobitak/Gubitak iz redovnog poslovanja	2.353.200	3.211.946
Neto (gubitak)/dobitak poslovanja	(12.661)	(5.694)
Dobitak pre oporezivanja	2.340.539	3.206.252
Poreski rashodi perioda	(359.374)	(514.154)
Odloženi poreski rashodi/prihodi	10.590	33.134
Neto dobitak	1.991.755	2.725.232

Poslovanje Messer Tehnogasa 2022. godine u poređenju sa prethodnom godinom:

BILANS STANJA	31.12.2022. RSD 000	31.12.2021. RSD 000
AKTIVA		
Stalna imovina		
Nematerijalna ulaganja	23.841	11.283
Nekretnine, postrojenja i oprema	13.538.198	10.420.930
Učešća u kapitalu	5.151.917	5.151.917
Ostali dugoročni finansijski plasmani i potraživanja	208.786	196.946
Ukupna stalna imovina	18.922.742	15.781.076
Zalihe	549.950	585.622
Potraživanja od prodaje	2.110.404	2.600.266
Druge potraživanja	153.371	217.167
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	2.649.256
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.521.019	1.693.170
AVR	41.090	40.791
Ukupna obrtna imovina	5.453.143	7.786.272
Odložena poreska sredstva	236.917	226.327
UKUPNA POSLOVNA AKTIVA	24.612.802	23.793.675
Vanbilansna aktiva	107.694	108.491
PASIVA		
Kapital		
Osnovni i ostali kapital	1.870.863	1.870.863
Rezerve	1.295.602	1.295.602
Neraspoređena dobit	20.258.249	18.872.974
Ukupan kapital	23.424.714	22.039.439
Dugoročna rezervisanja	55.725	55.500
Dugoročni krediti		
Ostale dugoročne obaveze		
Kratkoročne obaveze		
Primljeni avansi, depoziti i kaucije	74.844	56.507
Obaveze prema dobavljačima	1.040.486	1.449.410
Ostale kratkoročne obaveze	15.833	96.621
Obaveze po osnovu PDV i ostalih javnih prihoda	3	95.710
PVR	1.197	488
Ukupne kratkoročne obaveze	1.132.363	1.698.736
Odložene poreske obaveze	-	-
UKUPNA POSLOVNA PASIVA	24.612.802	23.793.675
Vanbilansna pasiva	107.694	108.491

FINANSIJSKI POKAZATELJI PREDUZEĆA		
Prinos na ukupan kapital	10,05	%
Neto prinos na sopstveni kapital	8,50	%
Stepen zaduženosti	4,83	%
Stopa neto dobitka	17,47	%
I stepen likvidnosti	134,32	%
II stepen likvidnosti	433,01	%
Opšti racio likvidnosti	4,83	%
Neto obrtni kapital	4.320.780	HRSD
Tržišna kapitalizacija	12.931.271.892	RSD
Dobit po akciji	1.921	RSD

Broj radnika po organizacionim jedinicama preduzeća:

Ogranci preduzeća	31.12.2022.	31.12.2021.
Beograd	128	132
Smederevo	45	45
Pančevo	35	35
Novi Sad	18	17
Niš	24	24
Bor	16	17
Kraljevo	52	52
Petrovac na moru	21	22
Ukupno	339	344

4. Informacije o ulaganjima u cilju zaštite životne sredine

Na unapređenju uslova iz oblasti zaštite životne sredine u Preduzeću sprovedene su sledeće aktivnosti:

Pančevo

- Ugradnja VRV Sistema (VRV system radi na principu toplotne pumpe) za grejanje, hlađenje i klimatizaciju punionice specijalnih gasova, laboratorije i punionice helijuma,
- Ugradnja nove stolarije na objektu punionica specijalnih gasova, helijuma i laboratorije,
- Ugradnja stolarije na magacinu NO.

Niš

- Izrada plana zaštite od udesa za lokaciju Mramorskog Brda i DC u Nišu
- Zamena običnog stakla termoizolacionim na punionicama O2 i CO2
- Zasađivanje ukrasnog drveća u krugu fabrike
- Saniranje rastinja i kultivisanje radnog prostora na placu stare kisikane u Nišu

Smederevo

- Zamena neonskih sijalica LED osvetljenjem po kancelarijama.
- Nabavka solarni panela koji su većim delom isporučeni. Kapacitet ovih panela biće max. 300 kW, a stvarni transfer sunčane energije u struju zavisiće od sunčanosti i broja sunčanih dana tokom godine.

Petrovac

- Zamjena preostalih klasičnih svjetiljki na fabričkom krugu sa LED svjetilkama

Kraljevo

- Montaža ventilacionog sistema za usisavanje aerosola nastalog pri farbanju kalota na bocama
- Zamena filterskih prečistača vazduha na mašini za spoljašnje sačmarenje boca din
- Nabavka i ugradnja prigušivača buke u punionicama Kiseonika 3.5 i Azota
- Konverzija kotlarnice sa peleta na gas
- Uvođenje tehničkog rešenja za korišćenje izbistrene vode pri rastvaranju kreča
- Sadnja rastinja na lokaciji
- Zamena klasične sa LED rasvetom
- Promena načina grejanja, koristi se prirodni gas umesto peleta

5. Svi značajni događaji po završetku poslovne godine

U borskoj topionici, Zijin Copper, 01.03.2023. je puštena u rad modernizovana topionička prerada u glavnim sistemima kao što su Topionica, Energana i Fabrika sumporne kiseline. Planirano da je do kraja marta fleš- peč treba da dostigne temperaturu od 1.200 stepeni i tada će biti u mogućnosti da pretapa 114 tona bakra na sat. To će dovesti do toga da i Messer Tehnogas pusti sa kašnjenjem svoje novoizgrađeno postrojenje za razlaganje vazduha ASU 3 Bor u rad.

6. Planirani budući razvoj i opis očekivanog razvoja društva u narednom periodu, promena u poslovnim politikama društva, kao i glavni rizici i pretnje kojima je poslovanje društva izloženo

U planu poslovanja Messer Tehnogasa za 2023. godinu planirani su prihodi od prodaje u iznosu od 14.940.712 HRSD i investicije u iznosu od 1.255.722 HRSD
Plan Preduzeća je da održi pozitivnu finansijsku situaciju i ostvari planirane investicije kako bi održalo svoju poziciju na tržištu.

7. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Aktivnosti na polju istraživanja i razvoja u istraživanjima i razvoju novih primena u 2022.godini:

- Iz oblasti ekologije:
  1. Primena CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
  2. Testovi za moguću primenu CO₂ za korekciju pH u otpadnim i pijaćim vodama.
- Iz oblasti primena u industriji hrane:
  1. Primena zamrzavanja proizvoda dobijenih od sintetičkih proteina u komorama za zamrzavanje tečnim azotom
  2. Primena tečnog azota za zaštitu i učvršćivanje pakovanja (LIN ukapljivač) u industriji vode
  3. Eksperimenti i probe u vezi pakovanja različitih vrsta prehrambenih proizvoda u različitim smešama gasova

- Iz oblasti industrije
  1. Primena azota za proizvodnju pneumatika
  2. Nova primena hlađenja svežeg betona pomoću azota
- Iz oblasti metalurgije:
  1. Primena azota i argona u degazaciji bakra i aluminijuma
  2. Primena kiseonika zajedno sa prirodnim gasom u procesu reciklaže akumulatora
- Primena suvog leda:
  1. Primena suvog leda za za transport nestandardnih vakcina
  2. Primena suvog leda za čišćenje boja u grafičkoj industriji

8. Informacije o otkupu sopstevnih akcija

Preduzeće ne poseduje sopstvene akcije. Preduzeće nije sticalo sopstvene akcije od sačinjavanja prethodnog godišnjeg izveštaja

9. Postojanje ogranka

Preduzeće ima registrovane ogranke: Ogranak Fabrika Beograd u opštini Rakovica, Ogranak Fabrika Bor u opštini Bor, Ogranak Fabrika Kraljevo u opštini Kraljevo, Ogranak Fabrika Niš u opštini Merošina, Ogranak Fabrika Smederevo u opštini Smederevo, Ogranak Fabrika Novi Sad u opštini Novi Sad grad, Ogranak Fabrika Pančevo u opštini Pančevo, Ogranak Fabrika Niš, Centar u opštini Palilula Niš. I ogranak u Crnoj Gori Fabrika Petrovac u Petrovcu.

10. Finansijske instrumente koje društvo koristi, ukoliko je to značajno za procenu finansijskog položaja i uspešnosti poslovanja

U skladu sa MSFI 9 Društvo klasifikuje svoja finansijska sredstva u sledeće kategorije: ona koja se naknadno odmeravaju prema fer vrednosti (bilo kroz ostali ukupni rezultat ili kroz bilans uspeha) i ona koja se odmeravaju prema amortizovanoj vrednosti. Klasifikacija se vrši na osnovu:

- a) poslovnog modela Društva za upravljanje finansijskim sredstvima i
- b) karakteristika ugovornih tokova gotovine finansijskog sredstva.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po amortizovanoj vrednosti ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj je držanje finansijskih sredstava radi naplate ugovorenih tokova gotovine, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplata glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo će se odmeravati po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ako su oba navedena uslova ispunjena:

- finansijski sredstvo se drži u okviru poslovnog modela čiji cilj se postiže naplatom ugovornih tokova gotovine i prodajom finansijskih sredstava, i
- uslovi ugovora finansijskog sredstva na naznačene datume uzrokuju tokove gotovine koji su isključivo otplate glavnice i kamate na neizmireni iznos glavnice.

Finansijsko sredstvo se odmerava po fer vrednosti kroz bilans uspeha osim ukoliko se ne odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Dodatno, prilikom početnog priznavanja, Društvo može neopozivo da naznači finansijsko sredstvo koje inače zadovoljava zahteve da se odmerava po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, po fer vrednosti kroz bilans uspeha ako se na taj način eliminiše ili značajno smanjuje računovodstvena neusaglašenost koja bi inače nastala.

Reklasifikacija finansijskih instrumenata se vrši samo onda kada dođe do promene poslovnog modela za upravljanje portfoliom u celini. Reklasifikacija ima prospektivni efekat i vrši se od početka prvog izveštajnog perioda nakon promene poslovnog modela.

Društvo nije menjalo svoj poslovni model ni u tekućem ni u uporednom periodu, te nisu vršene nikakve reklasifikacije.

Procena poslovnog modela

Poslovni model se procenjuje sa ciljem utvrđivanja da li se sredstvo sa isključivim plaćanjem glavnice i kamate klasifikuje po amortizovanoj vrednosti ili fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat. Poslovnim modelom se utvrđuje da li novčani tokovi nastaju iz prikupljanja ugovornih novčanih tokova, prodaje finansijskog sredstva ili oba.

Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i obaveze se prebijaju tako da se neto iznos iskazuje u bilansu stanja ako i samo ako postoji trenutno zakonsko pravo na prebijanje priznatih iznosa i kada postoji namera za izmirenje na neto osnovi ili istovremene realizacije sredstva i izmirenja obaveze.

Pri početnom priznavanju, Društvo odmerava finansijsko sredstvo prema njegovoj fer vrednosti koja je, u slučaju finansijskih sredstava koja se ne odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, uvećana za transakcione troškove koji se direktno pripisuju sticanju finansijskih sredstava. Transakcioni troškovi finansijskih sredstava koja se odmeravaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha prikazuju se kao rashodi perioda u bilansu uspeha.

Nakon početnog priznavanja, rezervisanja za očekivane kreditne gubitke priznaje se za finansijska sredstva koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti i ulaganja u dužničke instrumente koji se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat, uzrokujući neposredni gubitak.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti obuhvataju novčana sredstva u blagajni, depozite kod banaka po viđenju, i ostala kratkoročno visoko likvidna ulaganja sa dospećem do tri meseca i manje.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti u skladu sa zahtevima MSFI 9 se svrstavaju u kategoriju finansijskih sredstava koja se odmeravaju po amortizovanoj vrednosti iz razloga što se drže radi prikupljanja ugovorenih novčanih tokova, pri čemu ti novčani tokovi predstavljaju isključivo plaćanje glavnice i kamate i nisu iskazani prema fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja

Potraživanja od kupaca i ostala potraživanja koja nemaju značajnu komponentu finansiranja početno se priznaju prema transakcionoj vrednosti i naknadno se iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, koristeći metodu efektivne kamatne stope, umanjeње za očekivane kreditne gubitke. Transakciona vrednost predstavlja iznos koji će se dobiti za dobra koja su isporučena i usluge koje su pružene kupcu (fakturna vrednost).

Potraživanja od kupaca predstavljaju iznose koje kupci duguju za prodane proizvode i robu ili pružene usluge u redovnom toku poslovanja. Ukoliko se naplata očekuje u roku od godinu dana ili kraće (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže), klasifikuje se kao tekuća sredstva. U suprotnom, klasifikuju se kao stalna sredstva, tj. dugoročna potraživanja.

Obaveze prema dobavljačima i druge obaveze

Obaveze prema dobavljačima nastaju kada druga ugovorna strana izvrši svoje obaveze prema ugovoru, i početno se priznaju prema fer vrednosti, dok se naknadno iskazuju prema amortizovanoj vrednosti, korišćenjem metode efektivne kamatne stope.

Obaveze prema dobavljačima predstavljaju obaveze plaćene za robu ili usluge koje se nabavljaju od dobavljača u redovnom toku poslovanja. Ove obaveze se klasifikuju kao tekuće obaveze, ukoliko plaćanje dospeva u roku od godinu dana ili manje (ili u toku redovnog operativnog ciklusa poslovanja, ukoliko on traje duže). U suprotnom, klasifikuju se kao dugoročne obaveze.

Finansijske obaveze

Finansijske obaveze se inicijalno priznaju u visini nabavne vrednosti koja predstavlja poštnu vrednost primljene nadoknade. Nakon inicijalnog priznavanja, finansijske obaveze se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, osim finansijskih obaveza po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Amortizovana vrednost finansijske obaveze je iznos po kome se obaveze inicijalno vrednuju, umanjen za otplate glavnice, a uvećan ili umanjen za akumuliranu amortizaciju korišćenjem metoda efektivne kamatne stope.

Finansijske obaveze uključuju obaveze po osnovu kredita odobrenih od banaka u zemlji. Obaveza je tekuća ukoliko se očekuje da bude izmirena u redovnom toku poslovnog ciklusa Društva odnosno koja dospeva u periodu do 12 meseci nakon datuma bilansa stanja. Sve ostale obaveze se klasifikuju kao dugoročne.

Primljeni krediti sa ugovorenom valutnom klauzulom se obračunavaju u dinarskoj protivvrednosti deviznog iznosa neotplaćenog dela kredita. Prihodi i rashodi nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u okviru bilansa uspeha kao finansijski prihodi, odnosno finansijski rashodi.

Društvo vrši isknjiženje obaveze kada je obaveza izmirena, ukinuta ili kada je prenet na drugoga.

Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale obaveze iz poslovanja vrednuju se po nominalnoj vrednosti.

11. Ciljevi i politike vezane za upravljanje finansijskim rizicima, zajedno sa politikom zaštite svake značajnije vrste planirane transakcije za koju se koriste zaštita

Preduzeće u redovnim poslovnim aktivnostima se susreće i upravlja sledećim finansijskim rizicima:

- Valutnim rizikom,
- Kamatnim rizikom
- Rizik likvidnosti,
- Kreditnim rizikom i
- Tržišnim rizikom,

Menadžment preduzeća na osnovu rezultata iz ranijih godina i na osnovu aktuelnih i prognoziranih ekonomskih, političkih i drugih događaja, donosi odluke kojima utiče na smanjenje ovih rizika. Zaposleni iz domena svojih odgovornosti redovno prate i obaveštavaju menadžment preduzeća o postojećim i potencijalnim rizicima.

a) Rizik od promene kursa stranih valuta

Društvo je izloženo riziku od promene kursa stranih valuta prilikom poslovanja u zemlji i inostranstvu, a koji proističe iz poslovanja sa različitim valutama, prvenstveno EUR. Devizni rizik nastaje u slučajevima neusklađenosti finansijskih sredstava i obaveza izraženih u stranoj valuti i/ili sa valutnom klauzulom. U meri u kojoj je to moguće, Društvo minimizira devizni rizik kroz minimiziranje otvorene devizne pozicije.

U narednoj tabeli je prikazana izloženost Društva deviznom riziku na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	EUR	CNY	USD	RSD	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.040.884	-	3.745	476.390	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	599.283	-	-	1.511.121	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.060.477	-	-	16.832	1.077.309
Učešća u kapitalu	0	-	-	5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja	151.463	-	-	57.323	208.786
Ostala potraživanja	74.030	-	-	120.431	194.461
Ukupno	2.926.137	-	3.745	7.334.014	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	507.654	42.779	-	490.053	1.040.486
Ostale obaveze	13.609	-	-	78.268	91.877
Ukupno	521.263	42.779	-	568.321	1.132.363
Neto devizna pozicija na dan 31. decembra 2022. godine	2.404.874	(42.779)	3.745	6.765.693	9.131.533

Promena deviznog kursa dinara u odnosu na gore pomenute strane valute od 1% imalo bi sledeći uticaj na neto rezultat Društva:

U hiljadama RSD	2022.
- EUR	24.049
- CNY	(428)
- CHF	-
- USD	37
Ukupno	23.658

Slabljenje dinara u odnosu na gore pomenute strane valute za 1% proizvelo bi povećanje neto rezultata Društva u 2022. godini za RSD 23.658 hiljada dinara.

(b) Rizik od promene kamatnih stopa

Poslovanje Društva je izloženo riziku promene kamatnih stopa u meri u kojoj kamatonosna sredstva i kamatonosne obaveze dospevaju na naplatu u različito vreme ili u različitim iznosima.

U sledećoj tabeli je prikazana izloženost Društva riziku promene kamatnih stopa:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Finansijska sredstva	1.228.823	2.792.613
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa fiksnom kamatnom stopom	1.228.823	2.792.613
Finansijska sredstva	1.521.019	1.693.170
Finansijske obaveze	-	-
Instrumenti sa varijabilnom kamatnom stopom	1.521.019	1.693.170

Društvo ima kamatonosnu imovinu. Prihod Društva i tokovi gotovine u izvesnoj meri zavise od promena tržišnih kamatnih stopa.

U slučaju promene kamatne stope za +/- 1 pp neto rezultat Društva bio bi veći (manji) za iznos od RSD 15.210 hiljada u 2022. godini.

(c) Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je rizik da Društvo neće biti u mogućnosti da finansira sredstva odgovarajućim izvorima finansiranja sa stanovišta rokova i stopa i rizik nemogućnosti da se sredstvo realizuje po razumnoj ceni u odgovarajućem vremenskom okviru.

Društvo upravlja likvidnošću sa ciljem da osigura da izvori finansiranja budu raspoloživi za izmirenje obaveza u trenutku njihovog dospeća. Društvo neprekidno procenjuje rizik likvidnosti identifikovanjem i praćenjem promena u izvorima finansiranja potrebnim za ispunjenje poslovnih ciljeva Društva, a u skladu sa poslovnom strategijom Društva.

Sledeća tabela predstavlja ročnost dospeća sredstava i obaveza, prema preostalom roku dospeća, na dan 31. decembra 2022. godine:

U hiljadama RSD	Do 3 meseca	Od 3 meseca do 1 godine	Od 1 godine do 5 godina	Preko 5 godina	Ukupno
Gotovina i gotovinski ekvivalenti	1.521.019	-	-	-	1.521.019
Potraživanja po osnovu prodaje	1.833.611	276.793	-	-	2.110.404
Kratkoročni finansijski plasmani	1.077.309	-	-	-	1.077.309
Učešća u kapitalu				5.151.917	5.151.917
Dugoročna potraživanja			128.423	80.363	208.786
Ostala potraživanja	194.461				194.461
Ukupno	4.626.400	276.793	128.423	5.232.280	10.263.896
Obaveze iz poslovanja	1.040.486				1.040.486
Ostale obaveze	91.877				91.877
Ukupno	1.132.363	-	-	-	1.132.363
Ročna neusklađenost na dan 31. decembra 2022. godine	3.494.037	276.793	128.423	5.232.280	9.131.533

(d) Kreditni rizik

Kreditni rizik je rizik nastanka finansijskih gubitaka Društva kao rezultat kašnjenja klijenata ili druge ugovorne strane u izmirivanju ugovornih obaveza. Kreditni rizik se prvenstveno vezuje za izloženost Društva po osnovu gotovine i gotovinskih ekvivalenata, depozita u bankama i finansijskim institucijama, investiranja u hartije od vrednosti, potraživanja od pravnih i fizičkih lica i preuzetih obaveza.

Društvo je izloženo kreditnom riziku i obezbeđenje od kreditnog rizika uspostavljeno je preduzimanjem određenih mera i aktivnosti na nivou Društva. U slučaju neblagovremenog izmirivanja obaveza kupaca prema Društvu, razmatraju se sve mogućnosti naplate pre obustavljanja isporuke kupcima. Međutim, pored toga, Društvo ima značajnu koncentraciju kreditnog rizika u vezi sa potraživanjima, jer ima mali broj međusobno nepovezanih kupaca sa pojedinačno velikim iznosima dugovanja. Pored prekida isporuka proizvoda, koriste se sledeći mehanizmi naplate: reprogramiranje duga, kompenzacije sa pravnim licima, utuženja, vansudska poravnanja i ostalo.

Društvo od velikog broja kupaca ima obezbeđenje u vidu blanko menica registrovanih u NBS. Menice se u dogovoru sa rukovodstvom puštanju na realizaciju.

Potraživanja od kupaca

Na izloženost kreditnom riziku utiču individualne karakteristike svakog kupca.

Društvo primenjuje pojednostavljeni pristup MSFI 9 za odmeravanje očekivanih kreditnih gubitaka koji koristi rezervisanje za očekivane gubitke tokom veka trajanja.

Rezervisanje za potencijalne gubitke zasniva se na proceni verovatnoće nastanka događaja statusa neizimirenja obaveza dužnika (default), koji se primenjuje od strane Društva kako na osnovu individualne analize kreditnog rejtinga svakog dužnika, tako i na osnovu obračuna prosečne ponderisane procene iznosa rezervisanja po grupi ili skupu dužnika.

Rezervisanja za očekivane kreditne gubitke potraživanja od kupaca formiraju se u zavisnosti od intervala dana kašnjenja potraživanja u odnosu na stopu gubitka utvrđenu za svaki interval kašnjenja, a koja se ne procenjuju na pojedinačnoj osnovi. Rezervisanja se ponovo procenjuju najmanje jednom godišnje i koriguju radi održavanja izmenjenog nivoa rizika, odnosno statistike gubitaka.

Ispravka vrednosti

Starosna struktura potraživanja od kupaca sa priznatim kreditnim gubicima i prosečnim stopama za utvrđivanje kreditnih gubitaka na dan 31. decembar 2022. godine i 31. decembar 2021. godine data je u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	Ispravka vrednosti u %		Bruto vrednosti	Ispravka vrednosti u %		Bruto vrednosti	Ispravka vrednosti
	2022	2022		2021	2021		
<i>Individualna potraživanja:</i>	<i>ispravka</i>	52,0%	1.259.518	654.971	22,7%	980.314	222.661
<i>Kolektivna potraživanja:</i>	<i>ispravka</i>						
Nedospela potraživanja		6,2%	1.347.575	83.782	6,4%	1.583.968	101.877
Docnja od 0-30 dana		22,8%	207.013	47.257	20,0%	343.608	68878
Docnja od 31-60 dana		37,9%	91.739	34.765	32,7%	95.345	31209
Docnja od 61-90dana		57,1%	50.702	28.930	54,1%	40.489	21.886
Docnja od 91-180 dana		95,5%	79.055	75.493	95,4%	65.773	62.720
Docnja od 181-360 dana		100%	64.563	64.563	100%	64.430	64.430
Docnja preko 360		100%	530.121	530.121	100%	1.214.932	1.214.932
Kolektivna ispravka			2.370.768	864.911		3.408.545	1.565.932
Ukupno			3.630.286	1.519.882		4.388.859	1.788.593

Promene na ispravci vrednosti potraživanja od kupaca date su u narednoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Stanje na dan 31. decembar prethodne godine	1.788.593	1.721.506
Direktan otpis potraživanja	(712.492)	-
Nove ispravke u toku godine	856.781	498.189
Naplata potraživanja u toku godine	(413.000)	(431.102)
Stanje na dan 31. decembra	1.519.882	1.788.593

Maksimalna izloženost Društva po osnovu kreditnog rizika za potraživanja od kupaca po geografskim regionima data je u sledećoj tabeli:

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Kupci u zemlji - bruto	2.973.123	3.491.288
Kupci u inostranstvu		
- Evro zona	198.251	441.013
- Ostali bruto	458.912	456.558
Ispravka vrednosti kupaca	(1.519.882)	(1.788.593)
Ukupno	2.110.404	2.600.266

12. Izloženost cenovnom riziku, kreditnom riziku, riziku likvidnosti i riziku novčanog toka, strategija za upravljanje ovim rizicima i ocenu njihove efikasnosti

Menadžment Preduzeća i odgovorni zaposleni iz stručnih organizacionih jedinica, mesečnim i kvartalnim analizama poslovanja sagledavaju cenovne, kreditne i likvidne rizike. Dnevnim sagledavanjem novčanih tokova kao i dnevnim praćenjem likvidnosti i kreditne sposobnosti svojih kupaca, Preduzeće kontinuirano prati i preduzima mere u cilju maksimalnog smanjenja rizika likvidnosti.

13. Izveštaj o korporativnom upravljanju

- 1) Messer Tehnogas AD Beograd, 11090 Beograd, Banjički put br.62 je javno akcionarsko društvo, čije akcije se kotiraju na Beogradskoj berzi na Open Marketu (www.belex.rs). Ukupan kapital Društva je podeljen u 1.036.658 običnih akcija. Većinski akcionar je Messer SE & Co. KGaA koji poseduje 81,93599% od ukupnog broja akcija. Svaka akcija daje pravo na jedan glas. Za lično učešće na sednicama Skupštine potrebno je da akcionar sam ili udružen poseduje 0,1% od ukupnog broja akcija. Korporativno upravljanje je organizovano u skladu sa Zakonom o privrednim društvima, Zakonom o tržištu kapitala i drugim relevantnim zakonskim i podzakonskim propisima Republike Srbije. Takođe, Društvo je upravljanje dalje razradilo svojim Statutom, Kodeksom korporativnog upravljanja, Poslovníkom o radu Skupštine koji su objavljeni na sajtu Društva (www.messer.rs), kao i drugim internim aktima i pravilima ponašanja.

Cilj korporativnog upravljanja je postizanje jednakog tretmana svih akcionara, potencijalnih investitora i poslovnih partnera, što je bliže definisano Kodeksom korporativnog upravljanja i održiv razvoj i opstanak Društva uz ulaganje u nove projekte i zaposlene. Kompanija uvažava različitosti i smatra da se snaga Kompanije upravo postiže spojom svih vrsta različitosti i jednakošću u različitosti.

Kompanija redovno vrši sva neophodna obaveštavanja akcionara, kako preko svog sajta, tako i preko sajta Komisije za hartije od vrednosti, Centralnog registra, Beogradske berze i APR-a.

- 2) Društvo ima službu interne kontrole, na čelu koje se nalazi Interni revizor koji u svemu ispunjava zakonom propisane uslove za tu poziciju. Služba interne kontrole zajedno sa posebnom službom kontrolinga, svaka za sebe vrši proveru poslovanja Društva u skladu sa pozitivnim propisima i internim aktima Društva. Društvo poseduje interna akta vezana za pravila potpisivanja i kontrolu vršenja plaćanja, te vezano za primanje i davanje poklona. Interni revizor je nezavistan u radu i podnosi izveštaj Komisiji za reviziju Odbora direktora. Vrše se i interni auditi organizovani od strane internog revizora, kao i na nivou Grupe.
- 3) nije bilo nikakvih ponuda za preuzimanje.
- 4) Društvo ima Skupštinu akcionara, Odbor direktora i Izvršnog direktora. Društvo ima i sekretara Društva. Isti imaju ovlašćenja i odgovornosti u skladu sa Zakonom o privrednim društvima i drugim relevantnim propisima, Poslovníkom o radu Skupštine i Poslovníkom o radu Odbora direktora. Odbor direktora se sastoji od Izvršnog direktora, jednog neizvršnog člana i tri neizvršna i nezavisna člana. Odbor direktora obavlja funkciju svih Komisija osim Komisije za reviziju Odbora direktora, koja je posebno imenovana i ima tri člana iz reda nezavisnih i neizvršnih članova Odbora direktora, koji ispunjavaju sve pozitivnim propisima predviđene uslove. Komisija za reviziju obavlja svoju funkciju u skladu sa pozitivnim propisima.
- 5) Pri izboru članova organa upravljanja pre svega je bitno da ispunjavaju pozitivnim propisima propisane uslove, da su kompetentni za tu funkciju, da imaju obrazovanje koje im omogućava kvalitetno vršenje funkcije, etičnost, moralnost i savesnost u radu. Pri tome kada god je moguće vodi se računa i o rodnoj ravnopravnosti, a naravno i akcentat se daje na posebne obuke i pripreme mladih kadrova za ozbiljne pozicije u budućnosti.

14. Svi značajni poslovi sa povezanim licima

U svom redovnom poslovanju Društvo ostvaruje poslovne transakcije sa povezanim licima. Društvo pruža usluge povezanim pravnim licima i istovremeno je korisnik njihovih usluga. Odnosi između Društva i njegovih povezanih pravnih lica regulisani su na ugovornoj osnovi.

Transakcije sa povezanim licima prikazane su u sledećim tabelama:

(a) *Potraživanja po osnovu prodaje*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	104.606	115.149
Messer Bulgaria	90.839	77.044
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	51.003	84.565
Messer Hungarogaz KFT	43.642	24.203
Messer SE & Co. KGaA	39.383	23.267
Messer Romania Gaz S.R.L	33.734	8.850
Messer Croatia Plin	31.976	26.460
Messer GMT	20.066	37.005
Messer Tehnoplín	13.772	23.105
Messer Slovenija	12.730	3.460
Messer Medica LLC	1.783	
Messer Technogas Praha	1.586	
Messer Mostar Plin	798	1.919
Messer Cuting System	587	
Messer B.V	76	4
Messer Austria	7	5
Messer Polska	6	94
Messer Tatrugas		4.468
Mec Group		588
Messer Energo Gas		17
Ukupno	446.594	430.203

(b) *Potraživanja za date avanse za osnovna sredstva i robu*

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KgaA	152.883	129.331
Messer LLC	-	17.283
Messer Cutting welding	2.128	
Ukupno	155.011	146.614

(c) Obaveze prema povezanim licima

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer SE & Co. KGaA	150.131	455.896
Messer Austria	27.516	1.146
Messer Gas Pak	20.266	22.621
MEC Group	17.917	9.585
Messer Slovenia	11.561	5.544
Messer Hungarogaz	2.076	3.043
Messer Croatia	453	13.194
Messer Polska	252	383
Messer Industriegase	206	3.047
Messer Vardar Tehnogas d.o.o		1.864
Messer Schweiz AG		224
Messer Belgium		122
Messer BH Gas d.o.o.		72
Ukupno	230.378	516.741

(d) Prihodi od prodaje robe, usluga, proizvoda, ostali poslovni prihodi

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Messer Albagaz	273.005	289.566
Messer Hungarogaz KFT	334.831	231.416
Messer Bulgaria	301.989	255.430
Messer Romania Gaz S.R.L	206.948	115.196
Messer Vardar Tehnogas d.o.o	188.346	109.783
Messer Croatia Plin	177.577	112.915
Messer Tehnoplina	116.266	98.473
Messer Slovenia	74.758	7.664
Messer GTM	40.374	33.664
Messer SE & Co. KGaA	39.422	37.952
Messer Mostar Plin	17.499	17.532
Messer Tatragas	17.442	4.417
OOO Elme Messer K	6.084	
Messer Medica LLC	5.031	
Messer BH Gas	1.600	
Messer Technogas Praha	1.585	
MEC Group	659	588
Messer Austria	116	115
Messer B.V	76	-
Messer Polska	52	94
Messer Energo Gas		69
Ukupno	1.803.660	1.314.874

15. Struktura kapitala, uključujući hartije od vrenosti koje nisu uključene u trgovanje na regulisano tržište, odnosno MTP, sa podacima o vrstama i klasama hartija od vrednosti i pravima i obavezama koje iz njih proizilaze za svaku vrstu i klasu posebno kao i procenat koji predstavljaju u ukupnom osnovnom kapitalu

KAPITAL DRUŠTVA

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Akcijski kapital	1.865.984	1.865.984
Ostali kapital	4.879	4.879
Emisiona premija	13.371	13.371
Zakonske rezerve	367.036	367.036
Statutarne rezerve	915.195	915.195
Neraspoređena dobit	20.258.249	18.872.974
Ukupno	23.424.714	22.039.439

Osnovni kapital

Osnovni kapital Društva se u celini odnosi na obične akcije. Na dan 31. decembra 2022. godine akciji kapital se sastoji od 1.036.658 običnih akcija, pojedinačne nominalne vrednosti od 1.800 RSD.

Većinski vlasnik Društva je Messer SE & Co. KGaA sa 81.94% akcija i prava glasa.

Struktura akcijskog kapitala na dan 31. decembra 2022:

	Broj običnih akcija	U hiljadama RSD	Pravo glasa u %
Messer SE & Co. KGaA	849.396	1.528.913	81,94
Akciji kapital manjinskih akcionara	187.262	337.071	18,06
Ukupno	1.036.658	1.865.984	100,00

Društvo ima samo akcije koje su uključene u trgovanje na regulisanom tržištu. Što se tiče vrste i klase akcija, Društvo ima samo obične akcije. Prava iz akcija su: pravo na upravljanje, pravo na dividendu i pravo na deo likvidacione mase ili stečajne mase.

16. Ograničenja prenosa hartija od vrednosti

Društvo nema ograničenja prenosa hartija od vrednosti.

17. Direktna ili indirektna učešća u osnovnom kapitalu podređenih društava

Učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Messer GTM, Kosovo	22.634	22.634
Učešće u kapitalu Messer BH Gas, Bosna i Hercegovina	683.188	683.188
Učešće u kapitalu Messer Albagaz, Albanija	564.478	564.478
Učešće u kapitalu Messer Slovenija, Slovenija	4.192.858	4.192.858
Ukupno učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.463.158	5.463.158
Ispravka učešća u kapitalu	(314.678)	(314.678)
Neto učešće u kapitalu zavisnih pravnih lica	5.148.480	5.148.480

Učešće u kapitalu ostalih pravnih lica

U hiljadama RSD	2022.	2021.
Učešće u kapitalu Tehnogas Hellas	26.007	26.007
Ispravka vrednosti Učešća u kapitalu Tehnogas Hellas	(26.007)	(26.007)
Ukupno Tehnogas Hellas	-	-

18. Podaci o imacima hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravima i opis tih prava

Društvo nema imaoce hartija od vrednosti sa specijalnim kontrolnim pravilima.

19. Sistemi kontrole dodele akcija zaposlenima u slučajevima da zaposleni ne mogu direktno da ostvaruju pravo glasa

Društvo nema dodelu akcija zaposlenima.

20. Akcionarski sporazumi koji mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu

Društvo nema akcijske sporazume koje mogu imati za posledicu ograničenje prenosa akcija i/ili glasačkih prava, a koji su poznati društvu.

21. Podaci o svim ograničenjima prava glasa

Nema ograničenja prava glasa.

22. Pravila vezana za imenovanje i razrešenje uprave društva

Članove Odbora direktora imenuje Skupština u skladu sa članom 384 Zakona o privrednim društvima.

Prokuriste imenuje Odbor direktora u skladu sa odredbama Zakona o privrednim Društvima.

23. Načini izmene statuta društva

Odluku o izmeni Statuta donosi Skupština.

24. Ovlašćenja uprave, a naročito ovlašćenja da izdaju akcije ili da za društvo steknu sopstvene akcije

Članom 9 Statuta Društva, tačkom 9.3 je predviđena mogućnost da Skupština Društva ovlasti Odbor direktora za izdavanje odobrenih akcija.

Statutom Društva, članom 10, tačkom 10.2 istog, je predviđena mogućnost da Odbor direktora u tačno specificiranim slučajevima može doneti odluku o sticanju sopstvenih akcija ili drugih hartija od vrednosti čiji je izdavalac Društvo.

Ovakvih slučajeva nije bilo.

25. Svi značajni ugovori društva kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora

Društvo nema ugovore kod kojih promena kontrole ponudom za preuzimanje utiče na njihov nastanak, promenu ili prestanak, kao i o posledicama takvih ugovora.

26. Svi ugovori između društva i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje

Društvo nema ugovore između društva i uprave ili zaposlenih, kojima se obezbeđuje naknada u slučaju razrešenja ili otkaza bez opravdanog razloga ili prestanka ugovora o radu zbog ponude za preuzimanje.

Beograd, 04.04.2023. godine.

Ernst Bode
Izvršni direktor

IV IZJAVA LICA ODGOVORNIH ZA SASTAVLJANJE GODIŠNJEG IZVEŠTAJA

Izjavljujem da je, prema mom najboljem saznanju, Godišnji izveštaj sastavljen uz primenu važećih računovodstvenih standarda i da daje istinit i objektivno pregled imovine, obaveza, finansijskog položaja, dobitika i gubitka, prihoda i rashoda Društva, uključujući i sva društva uključena u grupi sa kojima čini ekonomsku celinu kao i da Izveštaj uprave o poslovanju Društva omogućava pošten uvid u razvoj i tok poslovanja Društva, te u položaj Društva i položaj naših društava u grupi sa kojima činimo ekonomsku celinu, zajedno sa opisom glavnih rizika i neizvesnosti kojima je Društvo izloženo.	
Ime i prezime	Naziv radnog mesta i dužnosti koje lice obavlja u Društvu
Olivera Rogović	Rukovodilac računovodstva <i>Podnet Olivera Rogović</i>

V ODLUKA O USVAJANJU GODIŠNJIH IZVEŠTAJA

Godišnji izveštaj društva za 2022. godinu, je razmotren i odobren 04.04.2023. od strane Izvršnog direktora. Godišnji izveštaj društva u momentu objavljivanja još nije usvojen od strane Skupštine akcionara. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o usvajanju Godišnjeg izveštaja.

VI ODLUKA O RASPODELI DOBITI ILI POKRIĆU GUBITKA

Odluka o raspodeli dobiti društva za 2022. godinu doneće se na redovnoj godišnjoj Skupštini akcionarskog društva. Društvo će u celosti naknadno objaviti odluku nadležnog organa o raspodeli dobiti.

VII NAPOMENA

Javno društvo je dužno da sastavi Godišnji izveštaj, objavi javnosti i dostavi ga Komisiji, regulisanom tržištu, odnosno MTP najkasnije do 30. aprila tekuće godine za prethodnu godinu, kao i da obezbedi da Godišnji izveštaj bude dostupan javnosti tokom najmanje deset godina od dana objavljivanja. Društvo odgovara za tačnost i istinitost podataka navedenih u Godišnjem izveštaju.

U Beogradu,

Dana 20.04.2023.

Izvršni direktor

Ernst Bode

Ernst Bode

Podnet